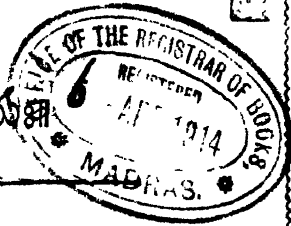
కృష్ణ శుభోదయము!

వేదాంత గ్రంథమాల

శ్రీ

కృష్ణశుభోదయః

ఇది

ముద్దిరాల కోదండరాయ పండితరచితః

శ్రీమద్భగవత్కృపాకుటుంబ నరసింహాచార్యస్వామి

భిక్షోర్నామ్నః చరమపూర్తిరస్య.

శ్రీ దివాన్ బహదూర్ విజాపూర్ అనంతరామపండితవర్యకృ

త భూమికయా అలంకృతః

తత్ప్రియశిష్యైవస్వీయస్వామినియోగేన విజయనగర

స్థే శ్రీ వేదవ్యాస వర్ణముద్రాయంత్రే

ముద్రాపితః

మొదటికూర్పు 200 ప్రతులు.

VIZIANAGRAM.

1914.

S. V. V. Press.

◆ శుభమస్తు ◆

◆ భూమికా ◆

అస్తి పవిత్రగోదావరీతీరవాసినాం బ్రాహ్మణానాం మధ్యే ముద్దిరాలోపనామకః భా
రద్వాజప్రభవః, ప్రాచీనవంశః అపి చ నర్మదాతీరవాసినః భగవదాశ్రయాః, అత్రివం
శోద్భవాః, పరిపాలకప్రభువ్యాపారయశోధనినః, విజాపురవంశజాః, ఆసన్. పురా
తద్వంశజాః కాలక్రమేణ భరతఖండే పశ్చిమదేశే సిద్ధ్యర్థం సర్వత్ర వ్యాప్నువన్. తథా
చ ముద్దిరాలవిజాపురవంశోద్భవాః ప్రాచీననికేతనేభ్యః నిస్సృత్య శాఖావత్త్వేన విద్యయా వి
ఖ్యాతా అభూవన్ తేషు శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణపఠనమననపరాయణౌ, శ్రీమద్రా
మచంద్రపాదభక్తిపూరితాంతఃకరణౌ, సమస్తభూతదయాళూ, ఆపన్నివార
ణశీలౌ, పరోపకారైకజీవనప్రయోజనౌ, సర్వైరపి మహద్భిరల్పైశ్చ, సమం కృతానురాగ
గౌరవాస్పదౌ, ఆంగ్లేయప్రభూణాం, బందరునగరమహారాజసర్వాధికారిణాం సంప్రభూతవ్యవ
హారాసనప్రసిద్ధౌ, సమస్తసజ్జనసద్గుణాలంకృతౌ యశఃపూరితదేశౌ దయావృత్తజీవినౌ, ఆం
ధ్రగీర్వాణాంగ్లేయభాషాప్రవీణౌ, ప్రభుప్రజాశ్లాఘ్యాచరణదక్షౌ, సుందరరామ
వెంకటరాయశర్మాణౌ, ఇతి పంచాశద్వత్సరేభ్యః ప్రాక్ విరేజతుః, నిసర్గతస్తయోః
సౌహార్దమతీవాజని. వెంకటరాయపండితవర్యస్యానుజా, రమణాంబా తస్మై సుం
దరరామశర్మాయ సహధర్మిణీ సమర్పితా. సాపి భర్తృసుగుణాధికసుగుణా, మహాపతి
వ్రతాశిరోమణీ భర్తృవంశజానాం సర్వేషామపి, ఆత్మజానివాదృత్య సర్వబంధుపూజితా బ
భూవ. భాగ్యవిశేషతః వెంకటరాయపండితవర్యస్య సహధర్మచారిణీ భానుమతీ నామ్నీ
రమణాంబాసమానగుణాలంకృతా, సర్వైః పూజితా, భర్తృభక్తిపురస్సరా విరేజే. భర్త్రోః
దారాధారయోః ఐకమత్యం ప్రీతిపూర్వకనిర్మలస్నేహానుబంధః అభ్యవర్ధత. తయో
శ్చ విద్యానిశ్చయం దేవబ్రాహ్మణాతిథిసత్కారసుకృతాచరణాభిలాషః భగవద్గ్రంథపఠ
నశ్రవణమననాభిరక్తిః భగవత్సేవాతత్పరతా చ, సమానతయా ఆవవృధే. సుందరరామ
పండితవర్యస్య ప్రథమజః కోదండరామాఖ్యః గతపర్యాయే కీలకవర్షే అజని. తదుప
రి సాధారణసంవత్సరే భానుమతీ మహౌదార్యగుణాన్వితాం వెంకుబాయమాం నామ
పుత్రీం సుషువే. భాగినేయజన్మతః కంప్సైవ పుత్రాణాం మధ్యే అత్యంతప్రేమాస్పదం స్వ
కీయపుత్ర ఇతి మాతులో నిశ్చిత్యాభ్యనందత్. భాగినేయోఽపి మాతులే అత్యధికప్రీ
తిం దర్శయామాస. రమణాంబా భానుమతీ చానేకపుత్రాన్ పుత్రీశ్చ సుషువాతే
భాగినేయస్తు మాతులప్రీతి మహతః తదపత్యేష్వేకం తద్గృహే బాల్యప్రభృతి ని
వసన్ వ్యవర్ధత. తత్రాంధ్రగీర్వాణాంగ్లేయపాఠశాలాసు శిక్షయా విద్యాం సంపాద్య

సహచరాణాం విద్యార్థినామగ్రసరో భూత్వా విద్యయా వినయేన వృద్ధిమగమత్.
యుక్తే కాలే తాతః, సమానరూపగుణశీలామాబాల్య సహచరీం కేత్వరాం, వెంకటా
యమాంబాభిధానాం మాతులేయీం సమవివాహయత్. తయోర్దాంపత్యం తు లోకోదా
హరణీయం సజ్జన బంధుసంతోష జనకమభూత్. మాతాపిత్రోః సద్గుణశీలా
చారసంపత్తేః పరిభూతఫలనివర్గ్యాం సక్లంసర్వేర్జనైరనుమోదితం. కోదండరామపండిత
శ్శైశవ ఆంగ్లేయభాషాభ్యాసానంతరం గుడివాడ[illegible]లందుపాధ్యాయత్వేన
హరిశాస్త్రయుపాధ్యాయదీక్షితాత్! [illegible] సర్వశాస్త్రేషు
గ్రంథపఠితత్వాత్సర్వోపనిషదాం పార్థంముఖత ఉచ్చరితుం[illegible]శాస్త్రేపి
గుర్వోత్సాహపూర్వక విశాఖపుర సుందరరామపండితస్యోపదేశతః జ్ఞానం సంపాదయామా
స. పూడిపెద్ది సీతారామపండితవర్యస్య పాన్వగ్రహానువర్తనః శ్రీమచ్ఛృంగగిరిపీఠ
గవద్గ్రంథేషు, పితృమార్గానుసారతః శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే చాధ్యాయంతో! విద్వ
న్నభిద్ధాభక్తిగర్భాయాన్ సర్వదాభక్తిపురస్సరం తత్ప్రీతింకుర్వన్సర్వకాలం యా
పయామాస. సుఖజీవనాపేక్షకస్య సంపాదనానంతరం వ్యాసావాదిత్వం, సర్వరాజ
వ్యాపారాంశ్చసంత్యజన్ భగవత్సంసేవనపరున, భగవత్సేవాపరాయణ భిక్షంసస్థస
పత్నీంరతిత్వర్గోభూత్వాజీవితశేషం సు తాన్ శ్రీగోదావరీతీర ధన్యాకరా! యాప
యామాస జీవితశేషకాలం కేవలవానప్రస్థాశ్రమనియమపాలనేనైవ యాపయామాస.
తయోస్తావదాత్మజసంతత్యభావనసం[illegible]పస్తువాజ్ఞా, అనత్యాపి వస్తు[illegible] [illegible]
ష్వపి వాత్సల్యవైశాల్యకారీ భూత్వా సర్వభూతేషు పోషణతః [illegible]
భూతదయాం వివర్ధయామాస. భగవన్నిమిత్తానుభూతిః భగవద్భాగవతప్రాప్త్య
తపాపలోకసంపాదనఃఖలు[illegible]ప్రాప్త్య[illegible]కస్య, [illegible]
హాస్యత్రివారేః ధ్యానసేవాప్రవృత్తి[illegible] కోదండ[illegible] [illegible]
భగవద్గుణానుకీర్తనావసరేషు! [illegible]
గవతస్యానుగ్రహప్రచోదనేనైవసంజాత ఇతిసిద్ధస్య[illegible]సంకల్పసాఫల్యం ప్రతి, కర
త్రయేణ ప్రవృత్తవాన్ బభూవ. అత్యంతకరుణాసముద్రస్య సత్కారనిరుపమలవదీనరక్షక
స్యభక్తసులభప్రాప్యస్యసింహాద్రినారసింహస్య శ్రీనృహరేః [illegible]
సేవామసకృచ్చకార. హాధారణతః నృహరేః పశ్చిమగస్తు, ఆబాల్య శ్రితస్యసంసా
రదుఃఖనివృత్తి ద్వారా జ్ఞానావంద ప్రదాయకస్య చిత్తచోరస్య శ్రీకృష్ణస్య వస్తుతత్త్వా
ర్థకం శ్లోకసమర్పణద్వారా తస్య భక్తిం నివేదయతః తస్య కోదండరామస్య తదుద్ధి
రీత్యాభ్యుద్యోగః కేవలసంపూర్తిం న ప్రాప. అప్రజస్య అపత్య సంతానేషు ఏకమపి అంతః
కరణశుద్ధివపలంద్యాచరతః పుంసః పుత్రేసతావపి సంభవ్యమానతా పుత్రతాయాం వి

ణా, ఇహలోకస్యాంతానన్దః, అముత్రపుత్రానుమే యమహాఫలానుభూతిశ్చభవతీతి నిశ్చి
త్యాసౌ కోదండరామాఖ్యః శ్రీకృష్ణశుభోదయగ్రంథరచనే ప్రవవృతే, నృహరిస్తు వ
రాజసంపూరయన్ కృష్ణశుభోదయస్య రుక్మిణ్యుద్వాహపర్యంతం యావద్భాగం రచయి
తుం తవ్యాయాముక్తేమః నప్రాభవత్, యావద్గ్రంథరచనంకృతం తావదపి ముద్రాపణద్వా
రా భగవద్భక్తానాం సమర్పణాయ పితస్యోర్ద్య మోనాభూత్. కుత ఇతి చేత్, స్వ
స్య వ్యాకరణాది గ్రంథేష్వవశ్యకజ్ఞానం నాస్తీతి ధియా స్వకృతవిచిత్రభావవృత్తవి
శిష్టశ్లోకైస్సౌరాజమానగ్రంథం, సంశోధయితృభిః కవిసార్వభౌమైః, నృహరిభక్తాగ్రగణ్యైః
అనేకాద్భుతగ్రంథకర్తృభిః, వయోవిద్యాజ్ఞానభక్తివృద్ధైః భగవత్కృపావిరుదాంకి
తైః శ్రీముడుంబినృసింహాచార్యవర్యైః శోధయిత్వా తదుపరి తస్య ప్రచారణం కార
యిష్యామీతి సోఽచింతయత్. తస్య భవసాంతికరరోగ ప్రాబల్యసమయే ప్యేకదుద్దేశంత
స్యాం ప్రతిస్వ వేదయత్. తదుపరి కేవలం భగవత్స్మరన్ చరమశ్వాసనిర్వాణపర్యంతం
భగవద్ధ్యానమేవకుర్వన్, సభగవత్సన్నిధింజగామ. తదనుతస్య ధర్మపత్నీ మదీయా
ప్యాజ్యస్వపాతస్య గ్రంథసమాప్తిముద్రాపణద్వారా భర్తృ సంకల్పసిద్ధింకర్తుం అ
జ్ఞాపయామాస. తదాజ్ఞాం పురస్కృత్య శ్రీస్వామినం, శోధనపూర్వక గ్రంథసమా
ప్తికరణవినయ ముద్రాపణవిషయేచ అహం ప్రార్థయామ. మదీయయాచ్ఞాం సఫ
లయామాస. ఏతద్గ్రంథముద్రాపణాదివ్యయం మత్స్వసైవ కృతా. భగవదనుగ్రహేణ
శ్రీమద్భగవత్కృపాసాను గ్రాహసహాయేనచ గ్రంథముద్రాదికం సర్వంసమాప్తం బభూవ
ఏతద్గ్రంథస్థలోక సేవ మమభావుకస్య గీర్వాణజ్ఞానాధిక్యం భగవద్భక్తి పరత్వంసౌ
జన్యాది సుగుణ బాహుళ్య మాతుర్వైరాగ్యం ఏతద్గ్రంథ పాఠకాః యథా
తి యా జానీయుః ఏతద్గ్రంథ పఠనసంజాత జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యజ్ఞా
ను ను భూతిం ఆచంద్ర తారకం సుజనాః ప్రాప్నువంతు. ఏతద్గ్రంథః
యోనవద్లోకక్రమాయుతే ప్రవర్తతే తావద్గ్రంథకర్తా కోదండరామాఖ్యః వైకుంఠ
వివాసీనానిత్యానందతు. ఆబాల్యమేకగృహేనివాసనహేతోః క్రమాభివర్ధితా న్యో
న్యస్నేహమనోః అన్యోన్యస్య అనుకంపావిశిష్టహృదయతయా సమాన సుఖదుఃఖకార
ణయోః కాలాభివృద్ధితనిర్మలప్రేమగ్రంథినోః పరస్పరాభీప్సితసంపాదనప్రవణయో
ర్వయోః అనపత్యత్వాత్ పుత్రాదిషు నిక్షిప్యమానం ప్రేమాణం అన్యోన్యస్మిన్నేవ స్థాపయ
తో నయోః యావదాయుషం అన్యోన్యవియోగమజానతోః త
యోర్ద్వంపత్యోః భర్తృవియోగేనతద్విప్రయోగదుఃఖమసహమానా కృశ్యంతీ, లోకా
ంతరేషు భర్తృసాయుజ్యమచిరేణైవ భూయాదితి కాంక్షంతీ జీవన్మృతా దేహయాత్రా
స్యకారిణీ అనతిచిరేనైవ నాసీదితి భర్తృవిశ్లేషసంజనితదుఃఖాదికమజానత్యేవ ప్రియ

ధర్మాభిమానం శాశ్వత బ్రహ్మ లోకనివాసినీ మహీయుతాం తద్దంపతీ స్వీకృత ధర్మ ద్వారా ఆచంద్రార్కమవిచ్ఛిన్నం తద్వంశాభివృద్ధిరస్తు పూర్వేషాం యోగ్యతర్క్య స్యానతయాభగవదనుగ్రహేణభూయాదితిచ ఆశీః

శ్లో॥ వర్ధతామిహతద్వంశః పుత్రపౌత్రసమృద్ధిభిః
ఆచంద్రార్కం హరాలక్ష్మ్యాం గురాభక్తి సమన్వితః॥

ఏవం విజ్ఞాపయతి కృతజ్ఞః గ్రంథకర్తృభావుకః దివాన్ బహుదూరు విఖ్యాత శ్రీ అనంతరామాఖ్యః.

శ్రీ

గణాధిపతయే నమః

శుభమస్తు

కృష్ణశుభోదయః

నత్వా గురుం సుందరరామనామ్నో । మాలింవ శ్రేణ్యాం కమలావిభుంచ ।
స్వయంభువం వాఙ్మహిళాసమేతం శివంకరం రుద్రముమార్ధదేహం ॥ 1

విఘ్నాదిభిర్నమ్రాయితపాదకంజం హిమాద్రికన్యాముఖపద్మసూర్యం ॥
గజాననం చారువిశాలకర్ణము మాసుతం భక్తవరప్రదం చ ॥ 2

సాఫల్యం మమ జన్మనో హరికథాలాపైరితి ప్రేక్షయా
విశ్వత్రాణపరా మనస్తు రోచినితరాం శ్రీశేన సంబోధితః
కుర్వే కృష్ణశుభోదయాది కమలాపాణిగ్రహాంతం మతం
కావ్యం తత్కమలావిభోస్సుచరితం ప్రీణాతు విద్వజ్జనః ॥ 3

స్వభావతోహం పరమః కిశోరః పినిర్మితః పండితలోకబుద్ధ్యా
తథాపి కృష్ణే హృది భక్తియోగో మాం ప్రేరయత్యస్య మహాకథాయాం ॥ 4

వసుంధరాదుఃఖనివేదితా స్వపాలమహాప్తైః సురైస్సహ స్థితం
స్వయంభూ కంప్రస్తాం నిజాంపపద్మశరం గవాక్ష్యతి స్వాద్రుముఖీ స్వవిఘ్నపతే ॥ 1

ప్రభో సురారాతిభిరున్మదైర్ఘనం పీడితా మే త్వం శరణంగతాస్మి
పితామహస్త్వం జగతాం మహీశో హారేస్త్వమేవాం కృపయా మముం ద్య ॥ 2

ఆశ్వాస్య భూమిం కమలాసనోథ దక్షాదిదంష్ట్రీరపి మత్రివేయం
జ్ఞాత్వా వచస్తస్య విదేశమాధావ ప్రకయామాస గిరం తదీయాం ॥ 3

తిస్యాస్య స్తుష్టాం పరవద్ధ్వజ బృత్వం త్రాంశ్రమత్క్షైస్య పేతః
క్షీరోదధేస్తీరముపాస్య నిత్యమస్తౌత్ప్రపంచం పురుషసూక్తమంత్రైః ॥ 4

జ్ఞాత్వా హరిర్బ్రహ్మణా ప్రార్థితాం స్తుతిం సర్వవ్యాపి దేవగేహే
జనిష్యే వసుదేవస్య సంశ్రీయః ... ॥ 5

యావద్ధరిత్ర్యాస్తనుమాశుభూభారం తావద్భరద్భిర్యదుమధ్యజన్యతాం
భవేదనంతో భగవాం స్తదగ్రజస్సహాయకృత్తస్య చ రోహిణీసుతః॥ 6
యయా సమస్తం జగదద్య మోహితం సా దేవమాయా జగతామధీశ్వరీ
తస్యైవ కార్యార్థమథాపి గోపతేర్నన్దాద్యశోదాతనయా భవిష్యతి॥ 7
ఆజ్ఞాప్య సర్వానమరాన్ స్వయంభూరేవం స్వధిష్ణ్యం ప్రయయౌ ప్రహృష్టః
యథోదితాస్తే సహ సాబ్జజేన తద్భవచక్రుర్హరిభక్తియుక్తాః॥ 8
శూరాభిధో యాదవవంశరత్నమపాలయన్మధురసూరసేనాన్
పురీం ప్రశస్తాం మథురేతి నామ్నా సింహాసనస్థానమభూద్యదూనాం॥ 9
శౌరిస్తస్యాం దేవకీమౌగ్రసేనిం లక్ష్మీతుల్యాం లక్షణైశ్చోపయేమే
పిత్రాదత్తం పారిబర్హం గృహీత్వా గంతుం గేహం భార్యయా సౌ ప్రవృత్తః॥ 10
తాం పారిబర్హేణ యుతాం నవోఢాం శౌరిం చ సత్పుష్పరథే నివేశ్య
కరే గృహీత్వాథ రథాశ్వరజ్జూస్సంచోదయామాస గృహాయ కంసః॥ 11
ఆకాశవాణీత్థమవోచదస్యామాసక్తచిత్తం పథి కంస మూఢ
గర్భోఽష్టమోఽస్యాస్తవ మృత్యురేవ ఽథేనయాం త్వం వయసే వియాసః॥ 12
స ఏవముక్తశ్చకితోఽతిభీతః కృపావిదూరః ఖలపాంసనోఽస్యాః
కేశాద్గృహీతేఽసి తేన సద్యః ఖడ్గేన హంతుం కచమగ్రహీత్సః॥ 13
నృశంసమేనం త్రపయాపహీనం హేతూక్తిభిస్సామభిదాసమేతైః
ప్రసాంత్వయన్నిద్ధమువాచ శౌరిః కంసాసురం భోజకులాధమం తం॥ 14
కథం భగిన్యా హననం తవోచితం జాతస్య భోజస్య కులే యశస్కరే
త్వం వీక్ష్య శౌర్యాదిసమస్తసద్గుణైః మర్త్యైః కథం కీర్తితవాంస్త్వవాదృశాః॥ 15
మృత్యుం విజేతుం భగినీమిమాం త్వం హంస్మీతి చేద్బుద్ధిరియం న సమ్యక్
జాతస్య మృత్యుర్ధ్రువ ఏవ ఇత్యసౌ వాక్ శ్రౌతీ మృషా నో భవితా కదాపి॥ 16
అస్మిన్ శరీరే పతితే శరీరీ కర్మానుగోఽన్యల్లభతే పురైవ
ఏకం విసృజ్యాన్యశరీరం ప్రయాతి యథా జలూకా కాక్రిమకేత భాయం॥ 17
దేహేన మృత్యుస్సహ జాత ఏవ న కోఽపి తం వారయితుం సమర్థః
అద్యైవ వా కల్పశతాంతరే వా జనస్య మృత్యుర్ధ్రువ ఏవ మానం॥ 18
ఈదృక్కృతి కేవలబంధహేతౌ పర్యంతినిశ్వాసముపండితాహి
విరక్తిపాతస్య వశర్మదాత్రీ నకస్యచిద్ద్రుహ్యతి శాస్త్రవేదీ॥ 19
శౌరిప్రయుక్తైరమృశోపయానైః కథచోభిశ్చేనం కలితోఽదితోఽపి
పరాత్మహాపేశవనిర్దకంపో వ్యరంస్త తామూఢరణాన్న కించిత్॥ 20
దుష్కృత్తిమాలత్య కులాధమస్య గత్యంతరాభావమవేత్య శౌరిః

శ్రుత్వాగ్నిప్రతిమస్త్రీద్యకథాయదా కుమ మాముచత్తామబలాం ధృతాస్త్రాం॥ 21
సారం గృహీత్వా వసుదేవవాచాం కంసోఽథ గిర్వ్యాహరణాన్నివృత్తః
అస్వస్థచిత్తోఽపి వధూవరౌ తౌ ప్రవేశయామాస గృహం స్వదాసైః॥ 22
కాలాంతరే సా సుషువే కుమారం తమార్పయత్స్న మహాపరిజ్ఞోఽపి
కంసాయ శౌరిర్న్యసతాముఖేన సత్యేన బద్ధో న చచాల ధర్మాత్॥ 23
శౌరేస్సమత్వం హృది బోధయుక్తం కృత్యస్థితిం తస్య సతాం ప్రశస్తాం
నిరీక్ష్య కంసో ముదితాంతరాత్మా సాశ్చర్యచిత్తః ప్రహసన్నువాచ॥ 24
తుష్టోఽహమాసం ప్రతియాహి శౌరే గర్భోఽష్టమోఽస్యా హి మమ మృత్యురుక్తః
అస్మాన్న మే భీస్తత ఏవ కించిత్ కథం విదధ్యాద్వ్యాగన్నృతానమస్యాత్॥ 25
సుతం సమాదాయ తతోఽతిశౌరిర్గృహం ప్రవిశ్యాపి జహౌ న తాపాంతః
విచార్య చాస్థైర్యమసజ్జనానాం విశ్వాసమస్మిన్నకరోన్న కించిత్॥ 26
ప్రాగ్విష్ణునా హింసితకాలనేమిం సంజాతమాత్మానమముం విజజ్ఞే
సుర్షిణా జ్ఞాపితపూర్వజన్మా తత్సూనుంస్స్మృతిపూరితతీవ్రమన్యుః॥ 27
నందాదిగోపా వ్రజసంస్థితా యే స్త్రియశ్చ తేషామథ వృష్ణయశ్చ
కేచిద్యదూనాం పురుషాః స్త్రియశ్చ జాతాస్సురా ఏవ మురారిపక్ష్యాః॥ 28
కంసః పరం మోహితమనుప్రవృత్తాశ్చ ప్రలంబచాణూరబకీబకాద్యాః
నృపాలసంజ్ఞా దనుజాశ్చ సర్వే తేషాం వినాశాయ హరేర్జనిస్స్యాత్॥29
ఇతీః ప్రకృత్యైవమిదం సురర్షిః కంసాయ పృష్టః ప్రయయౌ యథేచ్ఛం
తతస్స కంసో విమనా వినిద్రః ఖలస్సదారాద్యసుఖం న లేభే॥30
గతే సురర్షౌ యదుభోజజాతాన్ మత్వాసురాంస్తాంస్తత నయుద్ధే
తే పీడితాః కోసలశాల్వకేకయాన్ నివిశ్య గూఢం న్యవసన్యథేష్టం॥ 31
సదేవకిం శౌరిమథో గ్రసేనం నిగృహ్య లోహైర్నిగడైస్సగాత్రే
నృపః ఖలైర్లేషకముష్టికాద్యైరశేషరాజ్యం బుభుజే బలాత్సః॥32
సా బంధ్యగారే సుషువే కుమారం ప్రత్యబ్దమేకం త్వవధీత్స కంసః
హా తేషు మారప్రతిమేషు షట్సు విష్ణోః కలా సప్తమగర్భ ఆసీత్॥ 33
యం యోగినోఽనంతమితీరయంతి యస్యానుభావం కవయో గృణంతి
యదుత్తమాంగే భువనాని సంతి స బ్రహ్మరుద్రాణి చ సర్షపంతి॥ 34
కంసాద్యదూనాం భయమస్య పశ్యన్ స విశ్వరూపో భగవాననంతః
ఆహూయ కుమారీం నిజయోగమాయాం సమాదిశత్తామతిభక్తియుక్తాం॥ 35
త్వం గచ్ఛ భద్రే వ్రజమధ్యగోష్ఠే గోపైశ్చ గోపికాభిస్సములంకృతం తు
శౌరేశ్చ పత్నీ ననురోహిణీతి విఖ్యా వ్యాధిరాస్తే సహ గోపశేషా॥ 36

తద్దేవకీగర్భగతంత్విదానీం శేషాఖ్యమిద్ధంమమదివ్యతేజః
త్వంయోగమాయేనిపుణాసినూనమాకృష్యరోహిణ్యుదరేనిధత్స్వ॥ 36
అత్రాత్మనామ్నా పరిపూర్ణరూప మ్నుతత్వమేష్యస్యయిశౌరిపత్న్యాం
త్వందారికా నందయశోదయోశ్చ భవిష్యసిత్వప్రముఖో వ్రజస్య॥37
స్థానానినామానిభవంతిభద్రే దుర్గేతికాళీవిజయాచచండీ
త్వామర్చయిష్యంతివరప్రదాత్రీంనానోపహారైర్మనుజాయథేష్టం॥38
సంకర్షణంగర్భవికర్షణాచ్చ రామంత్రిలోకీమహనాత్మమాహుః
బలోచ్ఛ్రయాత్తంబలభద్రసంజ్ఞం శేషాఖ్యమేవంబహుధాకృతిం॥ 29
సాయోగమాయాహరిణైవముక్తాతంత్రిః పరిక్రమ్యకృతప్రణామా
తథేతిగాంప్రాప్యయథోపదిష్టా తథైవచక్రేపురుశక్తియుక్తా॥40
ధామవైష్ణవమథాపితదద్భుతంలోకమంగళకరంసకలాగమం
శౌరిమానసమఖండసుఖాత్మకం దివ్యపాదసరసీరుహనిర్ఝరం॥ 41
గర్భేపసీతేవసుదేవపత్న్యాః విస్రంసితోగర్భఇతిస్మపౌరాః
విచుక్రుశుర్దీనధియోవిమోహాద్వ్యదుర్నితేః మ్లుకృశంహస్యం॥42
అవిశేశమనఆనకదుందుభేః భార్యావిభారమహసాయతిర్యయఃపతేః
సపదిశౌరిరసాదతిదుస్సహో రవిరివాచ్యుతకలాప్రవేశనాత్ ॥ 43
తద్దైవకంధామసమర్పితంముదాసాక్షాదనేకస్యసుతేవతస్వీ
సర్వాత్మకంబ్రహ్మసురేంద్రవంద్యం ప్రాచీయథాచంద్రమసందధార॥ 44
సాకంసగేహేరరాజతస్వీనివాసభూతాశివారేస్తదానీం
యథాఘటాభ్యంతరితఃప్రదీపో దృష్టస్యపిద్యోతనశర్మదాత్రీ॥45
తాందేవకీంపిత్ర్యశరీరకాంత్యాప్రకాశయంతీంభవనంసకంసః
అహోమమప్రాణహరోమయః పురోత్తస్సః స్తుతస్యాఉదరంప్రవిష్టః। 46
కింకృత్యమత్రేతిజగామచింతాం ఏవంవిరూపంవాంతిస్వకార్యలుబ్ధః
వధఃస్త్రియోహంత్యయశోబలమాయుఃయశఃశ్రియంగౌరవమాత్మనఃస్వసుశ్చ॥ 47
ఇతివైతయోత్యంతస్స్పృశంపిదేవ కింహంతికీర్తింగుణాలవాలం
ససజ్జనఃపశ్యతికీర్తిహీనం సుఎమజీవన్మృతమేవనూనం॥ 48
దేహోహ్యతేంశంతముపేతస్య ఖలస్యవాసోభవతీత్యజస్రం
శపంతినిత్యంమనుజాస్తదీయం దుర్వృత్తమాఖ్యాయమిథోధిగానం॥ 49
నికృత్యఘోరాత్మకతోధకంసః తస్త్రప్రతీక్షన్హరిజన్మగేహే
సచింతయానోహరిమేవనిత్యం కృత్స్నంజగత్తన్మయమిత్యపశ్యత్ ॥ 50
సురర్షభాబ్రహ్మభవేంద్రముఖ్యాస్తం దేవకీగర్భగతంముకుందం

ధృత్వాశిరస్యంజలిమాగమోక్తైః కర్త్రైరజంమానవమస్తువంత॥ 51
సత్యవ్రతంలబ్ధసమస్తసిద్ధిం త్రికాలసత్యం త్రిగుణావభాసం
భూతేషుసంతంశ్రితభూతయోనింభూతేషునశ్యత్స్వపిసత్యమాద్యం॥ 52
త్రిసత్యవాక్యంసముదర్శనంచస్వాధీనమాయంసుఖచిత్స్వరూపం
వేదాంతవేద్యంసురవైరికాలం సనాతనంత్వాంశరణంప్రపన్నాః॥ 53
త్వన్మాయయాత్యంతవివేకశూన్యాః పశ్యంతిభేదానఖిలాంస్త్వయీశ
చరాచరంసర్వమిదంసమస్తం త్వన్మూర్తిరేవేతివదంతితజ్ఞాః॥ 54
త్వమేవసంసారతరోశ్చమూలం తదుద్భవస్థాననిరోధలీలః
జీవస్యకర్మానుగమేన నూనంఫలంప్రయచ్ఛస్యనుషంగశూన్యః॥ 55
అనన్యచిత్తాస్త్వయిబద్ధరాగాః పరాపరే బ్రహ్మణిసత్యచిద్ఘనే
త్వత్పాదపోతేనభవార్ణవంహరే తరన్తిగోవత్సపదంయథాంజసా॥ 56
ధృత్వాశరీరాణిసుఖావహాని సతాంఖలానామసుఖావహాని
కరోషిసౌఖ్యంజగతామశేషం నేశావయంస్తోతుమనేకరూపం॥ 57
వయంప్రబుద్ధాఇతిమన్యమానాః జ్ఞాత్వాగతీఃకేచనహంతశాంతాః
త్వత్పాదపద్మంబహుశోపివిశ్రుతంవిసృజ్యలోకానధమాన్విశంతి॥ 58
సంతస్త్వదీయాస్త్వయిబద్ధభావాః పరిక్రాంతవిఘ్నాస్సముదర్శనాద్యైః
త్వత్పాదకంజేవినివేశ్యచిత్తం పరేపదేక్షేమమవాప్నువంతి॥ 59
కంసాదిదుష్టాసురభారితాయా భువోభరంహర్తుముదేవ్యసిత్వం
తవావతారేణవయంకృతార్థాః సమస్తలోకాస్సుఖినోభవంతి॥ 60
వర్ణాశ్రమాచారవతాంజనానాముపాసనార్థంసులభామధృత్వా
సతోప్యపన్నానిమనోహరాణి బిభర్షిరూపాణియుగేయుగేత్వం॥ 61
జన్మాదిశూన్యస్యకృతావతారాః లీలైవనిత్యంతవసత్యమస్తి
ఏతేదశాజీవగతాస్సమస్తా స్తత్రాప్యపద్వాదశతోవిభీత్యతః॥ 62
కంసాదిదైత్యాః కృపయావిహీనా ఇదంజగచ్ఛోకహతంసమస్తం
తస్మాదవాన్నాఃకృపయాపరేశ ఏహ్యాశుదీనావనమాత్మగర్భాత్॥ 63
హన్తోద్రేకాత్కంజగర్భాదిదేవా ఊచుస్సిధ్యాదేశకింతేద్యగర్భ
ఆస్తేనూనంశ్రీహరిః క్షేమమవ్యాత్ కంసాదిభ్యోభీర్నాస్తిమాతః కథంచిత్॥ 64
సర్వావతారైరపిత్రిలోకీం పారస్వభూభారముపస్వకీయాన్
అస్మాకమాజ్ఞాంకృపయావిధేహి యాస్యామలోకానథనోమురారే॥ 65

ఏవంస్తుత్వాసర్వదేవాస్సురేశం బ్రహ్మేశానావగ్రభాగేవిధాయ
గీర్భిర్దేవం దేవకీంచాపినుత్వా యాతాస్స్వంస్వం స్థానమవ్యగ్రచిత్తాః॥66
ప్రసూతివార్తైరథ దేవకీభృశం నిపీడ్యమానా గురువేదనాన్వితా
యదాకదాసంకటమాపతుర్జనోమనః ప్రసన్నంవిగతజ్వరంసతాం॥67
కాంతత్రేణగ్రహతారకే శుభదినే సద్యోగవారాదికే
ప్రాచ్యామిందురివాతిపుష్కలతనుర్ధ్వాంతేనిశీథేహరిః॥
దేవక్యామథసంబభూవసహసాకారాంసముద్దీపయన్
సర్వప్రాణిగుహాశయోమురరిపుశ్శ్రీకామినీవల్లభః॥68
జనార్దనేసంప్రతిజాయమానే విజృంభితస్వచ్ఛజలాస్సముద్రాః
అవ్యక్తఘోషేణజగర్జురంబుదాః నభః ప్రసన్నంగ్రహతారకాభిః॥ 69
మందంవవౌశీతలగంధవాహః ప్రదక్షిణార్చిర్హుతభుక్సమిద్ధః
దిశశ్చసర్వావిశదాః ప్రసేదుః సరాంసినీరేజకులాంచితాని॥ 70
రంభాదయస్తాననృతుశ్చజగుశ్చ గంధర్వకన్యామధురంసురాశ్చ
కల్పప్రసూనైః పరికల్ప్యవృష్టిం తమస్తువన్ దుందుభయోవినేదుః 71
పూర్ణేందువక్త్రంసుమచాపకమ్రంకృపాకటాక్షంవికచాబ్జనేత్రం
సునాసికంచారుకపోలముగ్ధం బింబాధరంహీరసమానదంతం॥72
శ్రీకారశోభావహలంబకర్ణం మాజానుబాహుంవిపులోరసంచ
వలిత్రయాలంకృతచారుగర్భంక్రమేణచాల్పీకృతసింహమధ్యం॥73
చతుర్భుజంచారుకిరీటకుండలం చక్రాదిదివ్యాయుధశుభ్రహస్తం
మంజీరహారాంగదదివ్యభూషం మనర్ఘ్యరత్నస్థగితోరుకాంచిం॥ 74
స్నిగ్ధోరుజంఘాంఘ్రినఖప్రవాళం శ్రీవత్సవత్సంగళలంబికౌస్తుభం
ప్రకోష్ఠహస్తాంగులిరత్నభూషం పీతాంబరంనీలఘనాభిరామం॥75
తథావిధంసూనుమమర్త్యరూపం విలోక్యహర్షాబ్ధినిమగ్నచిత్తః
ప్రహృష్టరోమాంచితసర్వగాత్రః ఉపాయయావానకదుందుభిస్సః॥76
స్నాతుంనశక్తోనిగళేనబద్ధః ఆనందవార్ధౌసుతరాంనిమగ్నః
కుమారజన్మోత్సవమంగళాయదదౌహృదాగాధరణీసురేభ్యః॥ 77
ఆజ్ఞాయబాలంచతురాస్యతాతం స్వానుగ్రహాయాత్తసుతస్వరూపం
స్మృత్వాహరేరద్భుతపూర్వవృత్తంస్తోతుంప్రవృత్తః ప్రణతస్తమూచే॥ 78
అజస్త్వమేకః పురుషః పురాణః స్వమాయయాసంవృతఏవనిత్యం
త్రైలోక్యజన్మస్థితిసంయమార్థం గృహీతదేవత్రితయస్వరూపః॥79

స్వీకృత్యమాయామసృజస్సమస్తం జీవేనరూపేణనివిశ్యతజ్జగత్
చరాచరందేహమజీవయద్యో స వాసుదేవోఽవతతారసద్యః॥80
మయాద్యలబ్ధస్సరసీరుహాక్షః స్వయంప్రకాశస్సకలాంతరాత్మా
ఆనందమాత్రోఽఖిలయోగిగమ్యః స్వానాంముదేస్వీకృతదివ్యరూపః॥81
ఏకస్త్వమాదౌబహుధాబభూవ మాస్వీకృత్య మాయాంబహురూపకాయతే
పురాగుణోఽప్యద్యగుణావభాసనాత్ విశుద్ధధర్మోఽఖిలహృద్గుహాశయః॥82
త్వమప్రమేయస్సుగుణాలవాలః సతాంనిషేవ్యస్సకలాగమోక్తః
స్వయంప్రకాశస్సురబృందవంద్యః స్వపత్త్రయాభాసితసర్వలోకః॥83
కృత్స్నంజగత్ స్థాస్నుచరిష్ణుసర్వం స్వమాయయేదంత్వయిభాతిశశ్వత్
భూతేషుజాతుస్వయమప్రవిష్టః ప్రవిష్టవేతివిభావ్యసేత్వం॥84
మాయావిదూరంనిఖిలైకదర్శనం చిదేకమాత్రంసుఖరూపమవ్యయం
ఏతాదృశంత్వానుహమాపయత్సతం లోకేషుకించిత్రతరంవిభాతి॥ 85
సునూక్ష్మభూతైర్మహదాదయస్తైర్విరాడభిఖ్యందశషడ్వికారైః
విరచ్యకాయంతదివప్రవిష్టః పురైవసత్వాదిహాసంభవోన॥ 86
సృష్టేః పురాసీత్సదఖండమేకం పశ్చాచ్చనాస్తిప్రవిభక్తమన్యత్
సదేకమధ్యేపివిభాతినిత్యం సదేవకాలత్రితయేపినూనం॥ 87
తథాప్యవిద్యావశతోజనానాం భవంతిభేదాస్సకలాశ్చశశ్వత్
భిదేవసంసారతరోశ్చమూలం భిదేవబంధస్యనిదానమాహుః॥ 88
మాయావయంనశ్వరదేహజాతం అభ్యస్తమాత్మన్యవివేకదృష్ట్యా
తథాత్మనోన్యత్ నిజమస్తినూనమిత్యేవయోఽశక్తిస్సబాలబుద్ధిః॥89
యదాశృణోదంగవియద్వచాంసితదాప్రభృత్యేవఖలోవినిద్రః
తదాగ్రిజానాశ్వహనత్ షడేతాన్ సుమేషురూపానదయంమురారే॥90
త్వజ్జన్మవార్తామనుసైవమత్వా ఉదాయుధోభ్యేతిజిఘాంసయాతు
తస్మాదవాస్మానశరణంప్రపన్నాన్ విధేహిశత్రౌవిమయేయథార్హం॥91
అథప్రహృష్టాసుతమీక్ష్యదేవకీ విచక్షణంలోకవిలక్షణంచ
శిరీషపుష్పప్రతిమానదేహం ఉవాచతస్విస్మితపూర్వమిద్ధం॥ 92
త్వమేవపూర్వంప్రథమంవిరంశః స్వమాయయాంశానికకల్పయిత్వా
పురాణితేషామథకల్పితాని స్వయంచతైస్సాకమనుప్రవిష్టః॥ 93
అనేకజీవేనప్రవిశ్యచాత్మనా హిరణ్మయాండంబహుచిత్రకేవకృత్
అదృష్టసజ్ఞామజకర్మసంభవాంర్జంగమాలబ్యపరిస్పృత్తిమిహాసే॥94

నామానిరూపాణికరోషిదేహినాం కర్మానురూపేణ ఫలంప్రయచ్ఛసి
అతో న నైర్గుణ్యకృతాదిసంశయాస్త్వయీశ్వరే సాక్షిణిసత్యచిద్ఘనే॥95
సత్తామాత్రంసాక్షిభూతంసదేకంనిత్యానందంనిర్వికల్పంనిరీహం
సాక్షాద్విష్ణుంసర్వలోకైకవంద్యంప్రత్యగ్రూపంప్రాకృతానామగవ్యం॥ 96
తథావిధంత్వామహమద్యభూమన్ శ్రేయాంసిపుణ్యేనపురార్జితేన
ప్రసూతవత్యస్మిసుతంమురేశం కథంభవంత్వేతదహోవిచిత్రం॥ 97
అస్మద్గృహేజన్మతవార్తబంధో శ్రుత్వాజనైర్దుష్టమదస్యకంసః
అభ్యేతితూర్ణంఖలపాంసనోయం క్షేమంయథాస్యాత్తవతద్విధేహి॥ 98
అతఃకింకంరూపమిదందయాళో సంహృత్యలోకానుగుణంవిధత్స్వ
అయంఖిలోనార్హతిదివ్యరూపంద్రష్టుంమునీనామపిదుర్విభావ్యం॥ 99
నిశమ్యపిత్రోర్గదితంమహాత్మా భక్తింతయోర్గాఢతరాంనిరీక్ష్య
ప్రాగ్జన్మవృత్తంగదితుంప్రవృత్తః తయోరిమాంవాచమువాచశౌరిః॥100
అయంపురాభూత్సుతపాఃప్రజాపతిః పృశ్నిస్త్వితినామ్నాసహధర్మపత్నీ
త్వమస్యజాయాపతిభక్తిసంయుతాఛాయేవసూర్యంసతతంసమాశ్రితా॥ 101
సర్గేప్రజానాంగురుణాస్వయంభువాయువాన్నియుక్తౌపరమాస్థితౌతపః
కృచ్ఛ్రాదికైఃకాయమతీవశోషితం ఆరాధనైశ్చాప్యహమేవతోషితః॥102
గతానివర్షాణిబహూనితత్ర్యలో కేవంతపస్త్రమతీవదుష్కరం
ప్రీతస్తపోభక్తివిశుద్ధభావైః ప్రత్యక్షమాసంయువయోర్యథాఘనా॥103
దివ్యాయుధైర్జాజ్వలచతుర్భుజాదికంపీతాంబరంస్వీకృతదివ్యవిగ్రహం
కిరీటకేయూరకరాంగుళీయకం మాంవీక్ష్యభూమాపతితౌకృతాంజలీ॥104
మయాపియుక్తావతిహృష్టచేతసా వరోయువాభ్యాంప్రియతాంప్రియంత్వితి
వృతస్సుతోమేసదృశోయువాభ్యాం నచాపవర్గోమమమాయయావృతైః॥105
యువాంప్రహృష్టౌవరలబ్ధితోమే సుఖానిగ్రామ్యాణ్యథభుక్తవంతౌ
మత్రాస్యదృష్ట్వాసదృశంగుణైర్మే అహంసుతోవామభవంపృశ్నిగర్భః॥ 106
భవేద్వితీయేత్వదితిస్త్వమాసీః పతిఃప్రజానామయకశ్యపోయం
తయోస్సుతోవామభవంమృగాక్షి ఉపేంద్రనామాబలినిగ్రహోహం॥ 107
అస్మింస్తృతీయేభవనేచవాం తథాస్తయోర్వామభవంతనూజః
దివ్యంత్విదంరూపమనన్యగమ్యం అదర్శిపూర్వస్మరణాయవాంమే॥ 108
కంసాదిహాస్యాద్యదిభీరిదానీం మాంగోకులంక్షిప్రమితోనయస్వ
తతోయశోదాతనయాంమమాంబే ఇహానయస్వాశునకేనదృష్టః॥ 109

అపత్యభావంమయిజాత్వకృత్వా బ్రహ్మేతిమాంభక్తిపురస్సరేణ
స్నేహేనశశ్వన్మమశోషణేన గతిఃపరాప్రాప్స్యద్యువయోరలభ్యా॥ 10
ఆదిశ్యచైవంపితరౌమురద్విట్ బభూవతూష్ణీమతిలోకరూపం
దుష్ప్రాపమజ్ఞానభిదాన్వితానాం సంహృత్యసామాన్యశిశుర్బభూవ॥ 11
భవంతిద్వారావివృతానిరర్గలాః స్వాప్యానదీసుప్రకరాయమానజా
నిద్రాళవోద్వారగృహాదిపాలకాః శ్వచ్ఛృంఖలంపాదరవద్విశీర్యతే॥ 12
ద్వారోర్గళాశ్శృంఖలకంపకీలితైః బృహత్కవాటైఃపిహితాదురత్యయాః
హరింగృహీత్వావసుదేవఆగతేస్వయంవిశీర్ణాశ్శృలభాయధానితైః॥ 13
కారిగ్యదానూతిగృహంవిసృజ్య బహిర్గతశ్శీర్ణనిగాళబంధః
తదాయశోదావ్రజపాలపత్నీ అసూతకన్యామజయోగమాయాం॥ 14
వవర్షచేంద్రఃపటుశబ్దగర్జం శేషఃఫణారత్నమరీచిజాలైః
నివారయన్ధ్వాంతమతీవగాఢం తంకృష్ణవాహంవసుదేవమన్వగాత్॥ 15
అంభోరయాకృష్టమహీధరాంఘ్రిః యమానుజావర్త్తఘనోర్మిగర్భా
శౌరేస్సకృష్ణస్యభయానకాపి కుల్యాయథాసుప్రతరాబభూవ॥ 16
సగోకులేనందగృహంప్రవిశ్యగోపాన్ప్రసుప్తానజయోపలభ్య
సుతంయశోదాశయనేనివేశ్య తద్దారికాంప్రాప్యపునర్గృహానగాత్॥ 17
నిధాయకన్యాంశయనేస్వపత్న్యాః లోహంపదేన్యస్యసుఖంనిషణ్ణః
ద్వారస్తుసర్వాఃపునరావృతాశ్చ సర్వంయథాపూర్వమభూత్తదానీం॥ 18
తద్యోగమాయావిహతస్మృతిస్సాకించిత్పురోజాతమితిస్మమేనె
సుతస్సుతావాజనిసంప్రతీదం నందస్యజాయాబుబుధేనకించిత్॥ 19
ఆకర్ణ్యబాలధ్వనిమత్రిచారాః తూర్ణంసముత్థాయస్వసుఃప్రసూతిం
పరిధావ్యతాశ్చైభృశవిహ్వలాయప్రతీక్షమాణాయకశంసురగ్రే॥ 20
సహాంసతల్పాత్సహసావతీర్య కాలోయమద్యైవసమాగతఃకిం
ఇతిస్ఖలన్ముక్తశిరోజబంధస్సూతీగృహంతూర్ణమగాన్నృశంసః॥ 21
తంభ్రాతరంప్రాహకృపాణహస్తం దేవీరుదంతీకరుణంభయార్తా
బహూన్యపత్యానినిహింసితానిస్నుషేయమేపాపరిరక్షితవ్యా॥ 22
అహంస్వసాతేవరజాచతన్వీకన్యేయమస్మచ్ఛ్రమప్రజాచ
ఘాతాఃస్త్రీరహాంత్యనవేలమాయుః తస్మాదిమాంమేనుగృహాణపూజ్య॥ 23
ప్రేమ్ణాసమాలింగ్యసుతామతీవ భృశంరుదంత్యాంకరుణంసకంసః
తారంవినిర్భర్త్స్యదయావిహీనఆకృష్యహస్తాజ్జగృహేసకన్యామ్॥ 24

తాంజాతమాత్రాంపదయోర్గృహీత్వా స్వార్థేవనిర్మూలితస్నేహబంధః
బలేనచిక్షేపఖలశ్శిలాయాం లోకస్స్వకార్యాయకరోతిపాపమ్॥ 25
సావంచయిత్వాపతనంశిలాయాముత్ప్లుత్యహస్తాద్గగనంప్రవిష్టా
దివ్యాంబరాలేపసురత్నభూషా దివ్యాయుధైర్జుష్టభుజాష్టకాభూత్॥ 26
బృహదుపాయనసంభృతపాణిభిస్సురవరోరగకిన్నరచారణైః
లలితగీతసునర్తనశోభితైః సేవ్యమానచరణానిజగాద॥ 27
అహంహతాచేత్తవనాస్తిలాభో జాతోయతోభూతవపూర్వశత్రుః
సయత్రకుత్రాపిసుఖంవివృద్ధః కాలేహనిష్యత్యచిరాత్ ఖలత్వామ్॥ 28
దేవ్యేవమాభాష్యతమాగ్రసేనిం అంతర్దధేపశ్యతికంసదైత్యే
స్థానేష్వనేకేషుబభూవదుర్గా అనేకనామాభగినీమురారేః॥ 29
ఆకర్ణ్యదేవీగదితంసకంసః భయాద్భుతావిష్టమనాస్తదానీం
విమోచ్యభావంభగినీంచలోహాత్ సంసాంత్వయంస్తావిదమేవమూచే॥ 30
భగిన్యహోభావమయాదురాత్మనా వ్యాపాదితావాంబహవస్తనూజాః
కృతానివాంతుర్మమఘోరయాతనా నూనంభవిష్యత్యచిరేణనారకీ॥ 31
దైవంమన్యేనిత్యమహంహతోస్మి హంతాయమాసీన్మమపూర్వశత్రుః
సభేదబుద్ధిఃఖలుబుద్ధిహీనో ఆత్మానమాహంతినహన్యతేయత్॥ 32
మాశోచతంపూర్వకృతస్యభోక్తౄన్ మహానుభావౌనిహతాంస్తనూజాన్
నజంతవోజాతుసహాసతేత్ర స్థాతుంయథాసింధురయేణనీతాః॥ 33
భవంతిదేహాశ్చభవంతినిత్యం యథాఘటాదీన్యపయాంతియాంతి
నశ్యత్సుదేహేష్వయమప్రమేయ ఆత్మాయథాభూర్నవికారమేతి॥ 34
యథావదేవంనవిజానతో౽ఘ అనిత్యదేహాత్మమతిఃకృవాన్స్యాత్
తయాశరీరస్యవియోగయోగౌ నజాతుసంసారకథానివృత్తిః॥ 35
తౌదంపతీశాంతిదయాసమేతౌ సమీక్ష్యకంసంగురుతాపయుక్తం
శోచందయాభూజహాతుమర్హస్విన్నాగతంనశోచావఇతీమవూచతుః॥ 36
హస్తేగృహీత్వావసుదేవదేవ్యే శ్యాలత్వయోక్తంపరమార్థఏవ
అనర్థజాలస్యసఏవమూలం దేహాత్మబుద్ధ్యాస్వపరాభిమానః॥ 37
క్షమధ్వమత్యంతదురాత్మనోమే దౌరాత్మ్యమేతంబతబంధురక్తాః
ఉక్త్వేవమశ్రూణిభృశంవిముంచన్ జగ్రాహపాదౌసతయోర్ఘృణాయుః॥ 38
అచేతనైశ్శృంగడతారరూపైః రచేతనందేహసమిత్స్వరూపం
కృష్ణంతోషితోభావమనంతశక్తిం నజాతుజానంతిపృథగ్గ్రహజ్ఞాః॥ 39

అథప్రసన్నావథదంపతీతౌ ప్రణమ్యకంసః పునరేవభక్త్యా
తయోరనుజ్ఞాంశిరసాగృహీత్వా నతిప్రహృష్టోగృహమావిశత్స్వం॥ 40
చింతాభరాక్రాంతమనా వినిద్రః కంసోథరాత్రౌపరితప్యమానః
ఆకారయిత్వాసచివాన్ప్రభాతే యద్యోగమాయాగదితంతదూచే॥ 41
ఆకర్ణ్యతేభర్తృకథాంతమూచుః దేవద్విషోగ్రామపురవ్రజేషు
విచిత్యతోకానఖిలాననిర్దశా నన్యాంశ్చహన్మోవయమద్యరాజన్॥ 42
కింనఃకరిష్యంతిసురాస్సముద్యమైర్జ్యా ఘోషభీతాస్సమరేపలాయితాః
తేహన్యమానాస్తతతంత్వయావిభో ప్రోత్సృజ్యశస్త్రాదిసమస్తసాధనాన్॥
రహోజుషాకింహరిణాంగరాత్మనా కింశంభునేదావృతవర్ష్మరక్షిణా
కింబ్రహ్మణావా సతతంతపస్యతా కిమల్పవీర్యేణబిడౌజసాప్రభో॥ 44
తథాపిదేవాస్సహజారయోనః అజ్ఞాపయాస్మాన్ హననాయతేషాం
నూచేదిమేబద్ధబలానచాల్యాః యథామయోరూఢపదోనసాధ్యః॥ 45
దివౌకసాంమూలమయంహివిష్ణుర్ధర్మస్స్వరూపోస్యసనాతనస్య
యజ్ఞస్తపోబ్రహ్మవిదోపవపూంషిహ్యమూనిహన్మోవయమప్రమత్తాః॥ 46
విష్ణుస్సురాణామధిపోసురద్విట్ తదాశ్రయాదేవసురర్షయస్తే
తేషాంహృషీకేశవధఏవముఖ్యః గతిస్తయానశ్యతివిష్ణుమూలా॥ 47
దుర్మంత్రిభిస్సాకమయంవిచార్య బ్రహ్మాదిహింసాంహితమిత్యమానీత్
సకాలపాశేనవృతోథదైత్యాన్ గృహంగతస్తద్వధనేనియుజ్య॥ 48
ఆచేరురాసన్నకృతాంతలీజ్జవోవిసృజ్యహర్మ్యాదియశక్రియాఖిలాః
సుతోదయేహర్షపరీతచేతాః స్నాత్వాశుచిర్భూషితసర్వగాత్రః॥ 49
వేదజ్ఞవిప్రైశ్శుభజాతకర్మసంస్కారయామాససుతస్యనందః
శుభోదయంకర్మచదేవతార్చా దదౌగవాంకోటిమసంఖ్యభూషాం॥ 50
సభూసురేభ్యస్సముపస్కృతేభ్యశ్చాప్యథచీనాంబరభూషణాదీన్
దదౌసనందోముదితాంతరాత్మాసువాసినీభ్యోపిసుభూషణాదీన్॥ 51
సిక్తద్వారగృహాజిరాపణసభాశృంగాటకాద్యంచిత
శ్చిత్రస్రగ్ధ్వజచేలపల్లవలతాపుష్పాంబరాలంకృతిః॥
రేజేసంప్రతివత్సగోవృషగణైస్స్వగ్రత్నమాలాయుతై
రుక్మీపాభరణాగ్రహారస్రక్సహితైర్గోపైఃపరిహృష్టైర్వ్రజః॥ 52

శ్రుత్వాయశోదాతనయోదయంతాః గోప్యస్ముదాభూషణభూషణాంగ్యః

స్రగంబరాలేపవిశేషకాద్యైర్విరాజమానాః ప్రయయుః ప్రహృష్టాః॥ 53
తతోఽజభార్యాచలదంగలగ్నాశ్చిత్రాంబరాః ప్రాప్య నివేశగేహం
ఆశీర్భిరేతావభినంద్య పత్న్యం త్రైలోక్యముద్వర్తితమభ్యషించన్॥ 54
తత్త్వజ్ఞ విప్రాస్స్తుతిపాఠకాశ్చ వాగ్భిశ్శుభోదర్కఫలైశ్శశంసుః
నటీనటా వ్యావనృతుర్జగుశ్చ నేదుర్మహాంతం మధయో మృదంగాః॥ 55
గోపా దధిక్షీరఘృతాంబుపూర్ణైః శృంగైస్సువర్ణైర్నవనీతపంకైః
ఆసేచనాలేపవినోదయుక్తాన్యషించకన్యోన్యమతిప్రహృష్టాః॥ 56
వాద్యాన్యవాద్యంత మనోహరాణి సంతుష్టపుర్మాగధవందినూతాః
మహార్హవస్త్రాభరణాస్సమస్తా జన్మోత్సవే నందసుతోద్భవస్య॥ 57
సా రోహిణీ రామమనూతతన్వీ కృష్ణాగ్రజం చంద్రసమాననం
నందానుమత్యాభ్యుదయాయ సూనోర్దదౌ హిరణ్యాదిక భూసురేభ్యః॥ 58
సపుత్రజన్మోత్సవధర్మవార్త మాహూయ బంధుద్విజమిత్రవర్గాన్
మృష్టాన్నభక్ష్యాదిభిరర్చయిత్వా తేభ్యో దదౌ భూషణవస్త్రరాశీః॥ 59
హరేర్నివాసేన వ్రజస్సమృద్ధో గావో బహుక్షీరఘృతాఘసశ్చ
నవ్యాధిరాధిర్న కలిశ్చ తత్ర పర్యంకమాక్రీడమభూద్వ్రజేస్మిన్॥ 60
నందః కదాచిన్మథురాం గతోఽసౌ సంస్థాప్య గోపాన్ వ్రజరక్షణాయ
దాతుం కరం వార్షికవిత్తభాగం మందం మధుక్షీరవనోద్భవాని॥ 61
రాజ్ఞే కరం దాతుమథాగతం తం శ్రుత్వా యయౌ శౌరిరముష్య వాసం
తమాగతం వీక్ష్య సఖాయమారాత్ ఉత్థాయ నందస్స్వయమాలిలింగ॥ 62
సుఖాసనే శౌరిరథోపవిష్టః పృష్ట్వా ప్రియం సంసమనామయం సః
కృష్ణస్య దిష్ట్యా తవ పుత్రలాభం చిరాదభూద్భ్రాతరితీదమూచే॥ 63
జన్మోఽయమజ్ఞో భవసాగరస్థస్తాపత్రయగ్లానిముపేత్య నిత్యం
సజాతు తోషం లభతే యదార్థ మన్యత్ర బంధుప్రియదర్శనాత్సః॥ 64
నైకత్ర వాసస్సుహృదాం భవేస్మిన్ పరాకృతోచ్చావచకర్మణా హి
యథా తృణానాం నవసింధుగానాం కదాపి నైకత్ర సహస్థితిస్స్యాత్॥ 65
అనామయః కచ్చిదయం వ్రజస్థైః బృహద్వనం యత్ర సుహృద్వృతస్త్వం
స్థితస్సుఖం గోపగణైకసేవ్యః కచ్చిత్పశవ్యం నిరుజం సమృష్టం॥ 66
భవద్వ్రజే కచ్చిదహో సుతో మే మాత్రా సహాస్తే సుఖమేధమానః
తాతం భవంతం మనుతే స నిత్యం సదా భవద్భ్యాముపలాలితస్సన్॥ 67
లోకోపకారాయ త్రివర్గ ఏషః ప్రోక్తస్సుహృద్బంధుసుఖాయ నిత్యం

సఏవచేత్స్వస్యసుఖానుభూత్యైనకల్పతేధాత్రయకదాపినూనం॥ 68
శ్రుత్వావ్రజేశోవసుదేవభాషితం ప్రహృష్టచిత్తస్తమువాచసాదరం
కంసేనభాగ్రితర్భహవోవిహింసితాః సుతాస్త్వదీయావరజాదివంగతాః॥ 69
అదృష్టమేవావ్యభిచారిహేతు జన్మనస్యసంయోగనియోగయోశ్చ
అర్థేప్రతీకారవిశేషణాన్యే నశోచితవ్యంభవతాకదాపి॥ 70
యదావయోస్సఖ్యమతిప్రరూఢంచిరపరివృత్తంపరబుద్ధిహంతృ
త్వయాయదుక్తంవసుదేవసత్య మస్మాకస్నేహోసౌతవనూనురేవ॥ 71
దృష్ట్వావయందత్రకరోపిరాజ్ఞే నకారకృమస్తీవాకృతంభవిద్భిః
నస్థేయమస్మాంప్రియరాజధాన్యాం భవంత్యజస్యాశ్విప్రజేపయాత॥ 72
నందాదిగోపాస్సువ్యాదైవముక్త్వా వరిజంప్రహృష్టాశ్శకటైర్యయుస్తే
మార్గేషుస్మరన్శౌరివచస్సనందః హరింవరేణ్యంశరణంజగామ॥ 73
కంసేనసంప్రేషితబాలఘాతినీసాపూతనా నామవికారరూపిణీ
చచారసర్వత్రశిశూన్విచిన్వతీ సురాంగనాసుందరరూపమాశ్రితా॥ 74
ఖేటాకరగ్రామపురవ్రజేషు సాపర్యటంతీవ్రజమేత్యహింస్రా
కదాచిదేషావ్రజపాలగేహే ఆశ్రుత్యబాలధ్వనిమాజగామ॥ 75
తాంవీక్ష్యవేషేణసుశోభమానాం తాఃకేశవేశచ్యుతపుష్పపూగాం
దివ్యాంబరాకల్పవిశేషయుక్తాం గోప్యోనిరాకర్తుమలంనముగ్ధాః॥ 76
వేషేణదివ్యాంబరభూషణేన చారుస్మితాపాంగవిలోకనేన
వ్రజౌకసాంమానసమాహరంతీం విలోక్యగోప్యస్తిమితాబభూవుః॥ 77
తత్రత్యగోప్పైరనివార్యమాణా స్వదర్శనాకృష్టమనోభిరేతైః
గృహంపరివిశ్యాత్రిదదర్శబాలం భస్మపరిచ్ఛన్నమివాగ్నిమిద్ధం॥ 78
సవీక్ష్యకృష్ణస్సకలాంతరాత్మా ఆజ్ఞాయబాలఘ్నయకారిణీంతాం
విభావయన్బాలకభావమారాత్ నిమీల్యనేత్రేనచిచేష్టకించిత్॥ 79
ప్రహృష్టచిత్తాఘతమంకమంతకం ఆరోపయంతీక్షణమతిర్నిశాచరీ
నాజ్ఞాయమాహాత్మ్యమనంతరూపిణఃసర్పంయథాసాంద్రనిశోదయేబుధః॥ 80
శ్రీయంచతాంచంద్రముఖీంవిలోక్య సువర్ణశోభాసివదుగ్రచిత్తాం
వ్రజేశ్వరీతత్ప్రభయాభిభూతాతూష్ణీమభూత్తాంననివారయన్తీ॥ 81
సాయాతుధానీతివివప్రపూర్ణం పయోధరంకృష్ణముఖేనివేశ్య
త్వయేదృశంజాతుసలభ్యతేహి స్తన్యంపిబస్వేదమితిత్వవోచత్॥ 82
నిషేణసంపూరితమాసురీస్తనం కరేణగాఢంపరిపీడ్యనిష్కయం

తాలోపమంనీలవిశాలమాదుకం ప్రాణైస్సమంతీవ్రకరంపపౌసః॥ 83
నిపీడ్యమానాఖిలసంధిబంధా పయోధరంముంచచమాంవ్యహింసీః
స్తనంపునర్మాపిబముంచముంచేత్యాక్రందమానానిపపాతభూమౌ॥ 84
కరాళదంష్ట్రావికీర్ణకేశా కరాక్షిపంతీచరణౌప్రసార్య
వ్యాదాయవక్త్రంనిజరూపచేష్టా పపాతవజ్రాహతశృంగవద్వ్యసుః॥ 85
స్వనేనతస్యాస్తనితోపమేన చచాలభూమిర్విరతాంసశైలా
దిశశ్చసర్వాఃప్రతినాదయుక్తాః పేతుర్జనావ్రజనిపాతభీతాః॥ 86
తస్యాశ్శరీరంపతమానమత్ర తచ్చూర్ణయామాసద్రుమానశేషాన్
షట్క్రోశదీర్ఘంబహుభీషణాంగం విశిశ్మియుర్వీక్ష్యవ్రజస్థమస్తః॥ 87
ఖేలంతమస్యాఃస్తనపేవిశాలే ఆదాయదోర్భ్యామకుతోభయంతం
గోప్యోయశోదాతనయస్యచక్రుః గోపుచ్ఛసంప్రోజనరూపరక్షాం॥ 88
ఆచమ్యగోప్యోపృథగాత్మనీవ అంగేషుబాలస్యచసర్వరక్షాం
విష్ణ్వాదిభిర్నామభిరప్రమత్తాః విధాయవిన్యాసమకుర్వతాశు॥ 89
తేరాజధాన్యావ్రజమేత్యగోపాః కిం చేదంప్రేక్ష్యభయానకంతత్
శ్రుత్వాథవృత్తంకథితంవ్రజస్థాః సవిస్మయోత్ఫుల్లదృశోబభూవుః॥ 90
పరశ్వధైస్తేన్యతక్షుపరాసకైస్త్రైః అంగానిఛిత్వాక్రమశోథనీత్వా
నందాదిగోపావ్రజమాశ్రితాయేగ్రామాద్బహిస్తైదదహుస్సమిద్భిః॥ 91
గోపీభిరిద్ధంకృతరక్షణంతం దోర్భ్యాంసమాదాయముదాంబుకృష్ణం
దత్వాస్తనంతృప్తమథోయశోదా సంశాయయామాసశయేకుమారం॥ 92
దహ్యమానగురుదేహసంభవాధూమపజ్క్తిరతిశోభనంగతా
వ్యాప్యగోష్ఠమఖిలంసుగంధతఃకేశవస్తనపయఃప్రసంగజప్రియాం॥ 93
శుభోదయస్నానమహోత్సవేసా జన్మర్క్షయోగేవరసుందరీభిః
మాంగళ్యవాదిత్రసుతార్చనైశ్చ సంస్నాపయామాససుతంయశోదా॥ 94
సంస్నాపితంప్రకృతాంగరక్షం సంజాతనిద్రంశయనేనివేశ్య
అథాన్నవాసస్స్రగభీష్టవిత్తైస్సంతర్పయామాసద్విజాన్యశోదా॥ 95
గృహాగతాన్నందసుజనాన్సభృత్యాన్ సాపూజయంతీనిఖిలాన్ససంఘాన్
సుతంసుపంతంప్రుదితంతదానీం నందస్యపత్నీనశృణోతితత్ర॥ 96
అథప్రదేశేశకటస్యబద్ధేప్రేంఖాశయానస్యశిశోస్తదానీం
పద్భ్యాంహతంపల్లవకోమలాభ్యాం విపర్యగాత్తచ్ఛకటంసభాండం॥ 97
విశీర్ణనానారసకాంస్యపాత్రం విధ్వస్తచక్రాక్షయుగంధరంతత్

విలోక్య నందద్విజముఖ్యగోపాః బభూవురాశ్చర్యనివిష్టచిత్తాః॥ 98
అనః కథం భూరిభరేణ యుక్తం అభూత్త్వయం వై విపరీతమస్య
ఇతి బ్రువంతం పరివవ్రురార్తాః కృష్ణం రుదంతం గ్రహశంకితాస్తే॥ 99
సుతం సమాదాయ సతీ యశోదా విప్రైస్సుకష్టాంవధిదర్భనీరైః
కృత్వావదాస్తస్వమనశ్శశక్తేః పర్యాప్తకామస్య ఫలప్రదస్య॥ 200 **
సుతం నివేశ్యాంకతలే కదాచిత్ స్తనం దదౌ తస్య సుఖం స్పృశంతీ
ప్రభిన్నపోఢుం భరమర్భకస్య తం భూమిభాగే నిదధే యశోదా॥ 1
తృణభ్రమిర్నామ సురద్విడేకః కంసస్య భృత్యః ప్రతిచోదితస్సన్
వ్రజం గతః కృష్ణజిఘాంసయాసౌ ప్రతీక్షమాణస్సమయం చచార॥ 2
అపూర్వభారేణ శిశోర్యశోదా సవిస్మయా జన్యవిశేషభీతా
ధ్యాత్వా హరిం కార్యవిశేషసక్తా గృహే చచారాథ సుతం విసృజ్య॥ 3
ఏకాబ్దకం జానుభిరాక్రమంతం నందస్య గేహే ముదమావహంతం
ఆకృష్య వాతూలవపుర్నిశాటో వైహాయసం మార్గమనుప్రవిష్టః॥ 4
పరాగవర్షైర్వ్రజం సమస్తం ఆచ్ఛాదయన్ సంజనయన్ తమోంధం
చక్షూంషి ముష్ణన్ వరగోద్విజానాం గతోంతరిక్షం మురవైరినాశః॥ 5
నాపశ్యదాత్మానమిహాపి చాన్యం కృతాంధితో రాతుసశర్కరాభిః
నాపశ్యదస్మిన్ సమయే యశోదా యత్ర స్థలే త్యక్తవతీ తనూజం॥ 6
విచిత్య మాతా తనుజస్య మార్గం వాతూలసైన్యేకరిపాంసువర్షే
రుదన్ స్మరంతీ కరుణం వదంతీ యథా నికృత్తా లతికా పపాత॥ 7
నిశమ్య గోప్యో నదితం వ్రజేశ్యాః ఉపారతే పాంసుమయేఽథ వర్షే
అప్రాప్య కృష్ణం వ్రజపాలగేహే సుదుఃఖితాస్తత్ర ధియో బభూవుః॥ 8
ఖముత్పతన్ ప్రాక్ సురవైరిరాజో జవేన గత్వాంబుదమార్గవర్తీ
కృష్ణస్య భారేణ నిరుద్ధవేగః తతోధికం గంతుమభూదశక్తః॥ 9
కృష్ణేన గాఢం నిగృహీతకంఠో నిరుద్ధవాయుర్నితరాం తదానీం
బహిర్గతాక్షో వ్యసురంతరిక్షాత్ పపాత భూమౌ సహ బాలకేన॥ 10
భయానకం దైత్యమరాళదంష్ట్రం విపిష్టదేహం పతనాచ్ఛిలాయాం
సమేత్య గోప్యో దదృశుర్మహాంతం కృష్ణం చ తస్యోపరిలంబమానం॥ 11
ఆదాయ కృష్ణం ప్రతిహృత్య మాత్రే తమక్షతం మృత్యుముఖాద్విముక్తం
సువిస్మితాః ప్రముదిరే చ తాన్వి మృత్యుర్జితో నానమయం చిరాయుః॥ 12
ఖలస్స్వదుష్కర్మవశేన హింస్యతే సాధుస్స్వసాధ్వాయుతతో వివర్ధ్యతే

కృతంకిమస్మాభిరథోత్సుకార్చనం పూర్తాదికంవాబతభూతతర్పణం|| 13
యత్తఃపరేశఃపునరేషబాలకః స్వీయాన్ సజీవోత్సుతఏవహర్షయన్
ఉపాగతస్సంప్రతిమృత్యుఘాతకః దిష్ట్యారమేశేనసుతీకృతావయం|| 14
బహూన్యజన్మాన్యనుభూయచోచేస్మరన్ వ్రిజేశోవసుదేవవేషం
అమోఘుపర్శ్వబతశూరసూనః యదూచివాంస్తత్యమభూద్వ్యనేస్మిన్|| 15
కదాచిదారోప్యతనూజమంకే ప్రేమ్ణాపిదౌతస్యస్నుతస్తనంసా
తతస్సృకంజీచిముకంతదాస్యేదృష్ట్వాజగత్సర్వమతీవవిస్మితా|| 16
భూతానిసూర్యేందుసముద్రశైలాన్ నగాన్నదీన్స్థిరజంగమాని
విలోక్యవిశ్వంగ్రహశంకితాభూత్ నిమీల్యనేత్రేభయకంపమానా|| 17
ధత్వోహరింసాగురుభక్తియుక్తా ఈదృగ్గ్రహావేశవినాశనాయ
తతస్సుతంన్యస్యశయేమృగాక్షీ వ్యగ్రాబభూవాథగృహేప్రహృష్టా|| 18
గర్గఃపురోధాయదువంశజానాం కదాచిదభ్యేత్యవ్రజంసవృద్ధం
శౌరిప్రయుక్తోవ్రజపాలగేహం జగామకృష్ణస్యదిదృక్షయాసః|| 19
దృష్ట్వామహర్షింవ్రజపాలకరాత్ ఉత్థాయతూర్ణంప్రణతఃప్రహృష్టః
సుఖోపవిష్టంకృతసత్క్రియంతం ఆనర్చపాద్యాదిభిరప్రమత్తః
గృహంమదీయంతవపాదరేణుభిః పవిత్రమాసీన్మునివర్యసంప్రతి
నిశ్రేయసామేవభవాదృశాగమః గృహేషుసంసక్తధియాంతపస్వినాం 20
అతీంద్రియజ్ఞానమఖండమేవ భవత్యజస్రంపురుషస్యయేన
తజ్జ్యోతిషంశాస్త్రమిదంభవద్భిః ప్రణీతమాసీన్మునిసత్యదివ్యం|| 21
సుతస్యమేత్వంకురుజాతకర్మ యద్బ్రహ్మవేత్తాచవిధత్స్వనామ
తవాశిషంప్రాప్యమదీయసూనుః భవేచ్చిరాయుఃకృపయామహర్షే|| 22
అహంపురోధాయదుసంభవానాం మయాసుతస్తేయదిసంస్కృతస్స్యాత్
మత్వాత్మకంతేవసుదేవపుత్రం కంసఃఖలస్త్వంయతతేనిహంతుం|| 23
సంచింత్యశౌరేస్తవచాతిసఖ్యం స్మృత్వావియద్వాక్యమథార్భకాయాః
సంజాతశంకస్తనుజంత్వదీయం హంతాయదిస్యాన్మహతీవినష్టిః|| 24
అనర్థశంకాయదితేమహర్షే అలక్షితోన్యైఃకురుబాలయోస్త్వం
ద్విజాతిసంస్కారమభీప్సితంమే ప్రణమ్యయాచేతవపాదకంజం|| 25
ఏవంమహర్షిస్సచికీర్షితంతత్ సంప్రార్థితోగోకులపాలకేన
చక్రేప్రహృష్టస్సుతనామకర్మ ద్వి ప్రాంరహస్యేపినకైరదృష్టః|| 26
రోహిణ్యాస్తనయాయముచ్ఛ్రితబలాత్ సర్వేవిదుస్త్వంబలం

స్త్రీయానుత్తమసద్గుణాకరమణాద్ధాత్రీమంచతంపండితాః
కించాయంకులపాలకోయమభువామమున్యాశ్వ్యసంశిక్షయా
సర్వైకీకరణాత్తమాహుర్నిశంసంకర్షణంసాదరాత్ ॥ 27
సూనోస్తవాసంప్రత్యయఏవవర్ణాః రక్తస్తథాపీతవలక్షసంజ్ఞాః
నవేద్మిహేతుంత్వయమద్యచిత్రం శ్యామావదాతోభవదబ్జనేత్రః ॥ 28
నామానిరూపాణిబహూనిసంతిసుతస్యతేతానినకోపివేద
అయంతుపూర్వంవసుదేవపుత్రః తస్మాద్విదుస్తంవసువాసుదేవం ॥ 29
అయంచిరాయుర్భవితార్భకస్తే మృత్యోశ్శసమృత్యుర్విపదాంవిపచ్చ
బహూనిభద్రాణిభవంతినూన మనేనయుష్మాకమతఃకృతార్థాః ॥ 30
మహానుభావేమహతామధీశే కుర్వంతియేప్రీతిమఖండితాంతే
శుభానిసర్వాణిలభజన్తితస్మా దయంగుణైశ్శ్రీహరినిర్విశేషః ॥ 31
ఏవంసమాదిశ్యగురౌతుగర్గే గృహంగతేసౌముదితాంతరాత్మా
నిశమ్యసూనోరతిలోకవృత్త మాసీర్భిరాత్మానమమంస్తపూర్ణం ॥ 32
గర్గేణశౌరిప్రహితేనగూఢం ద్విజైకసంస్కారయుతౌకుమారౌ
సంవర్ధితౌగోకులపాలగేహే ధాత్ర్యేవనోద్దీపితగార్హపత్యే ॥ 33
పర్యంకశాయీశిశురప్యయం యదాతుఖేలత్యురగేంద్రశోభం
హరత్యశేషంవ్రజసుందరీణాం సంవర్ధయన్మోదమతిప్రకృష్టం ॥ 34
సంమృష్టచర్చఃకలభస్యశోభాం మృగేంద్రపోతస్యచవీర్యమేతి
యోగామృతాస్వాదసుఖానుభూతిం ధత్తేయదాపీతపయోధరస్సః ॥ 35

ఇతి శైశవః। అథ బాల్యం*

—(**)—

దృష్టిర్యస్యతులోకచక్షుఃచరణాలోకంనపశ్యత్యముం
యోవైజాతునచింతయేత్ ప్రియతయాస్వంపృథక్సక్తః పరం
మాయామానవబాలకోథశనకైర్జ్ఞాత్వాజనంస్వప్రియం
తస్మిన్ప్రీతిమతీఃప్రమోదజననీంచక్రేస్వమాత్రాదికే ॥ 36
యస్యాభవన్నిశ్వసితానివేదాః స్వయంభువోవాక్పతిరేకమూర్తిః
యమాద్యవాచోగదితుంనసేకుస్తైర్వాధరావ్యక్తమసౌజజల్పే ॥ 37
అవ్యక్తలఘ్వార్ణమనోహరాణి వచాంసిజల్పన్ప్రథమంసకృష్ణః
చక్రేస్వమాతుర్ముదమంకగోథ మనాంసిజహ్రేవ్రజసుందరీణాం ॥ 38
ఉవాచధాత్రీరసకృత్త్వయాచ మేకద్వివర్ణాంపరిథమంకుమారః

తతశ్శనైరవ్యవచాంసిజల్పన్ క్రమేణవక్త్రప్రపకోబనావ॥ 39
ప్రసార్యహస్తావథజానుజంఘు మాకృష్యకాలేనగృహాంగణేషు
చచారమోదంజనయన్స్వమాతుః పపౌస్నుతంపీనపయోధరంసః॥ 40
ఆనేకపాకోపిపురాద్విపాద్యస్స మాప్యణోద్భూమిమధోదివంయః
సచాధునాభూత్ గృహఏకదేశే పదంనిధాతుంజలజాభమాదా॥ 41
ఆలంబ్యచేలంనిజమాతురగ్రే తిష్ఠన్ముహూర్తంచలదంగశోభః
పతన్నఘఃపరిస్ఖలితాంఘ్రిపద్మో విలోక్యమాతుర్వదనంయశోద॥ 42
శరీరసంలగ్నపరాగభూతి ముక్తాలలామాబ్జకలావతంసః
లలాటసింధూరశిఖిత్రినేత్రో హారేంద్రనీలద్యుతికంఠకాలః॥ 43
నాగేంద్రహారాయితహీరహారో సమాపతామేతిశివస్యబాలః
మూర్తిత్రయైక్యంప్రథయన్నివాయం రాజధామ్నావ్రజపాలసూనుః॥ 44
విలోక్యరంభాదికనృత్యదేవా వ్రజాంగణేజానుచరౌసమాకా
ఆకంపతాత్యర్థమరివ్రజోపి చాతిప్రహృష్టామునయోస్తుసంఘః 45
యాయాయంవయస్యామమమిత్రశ్యవగాః అహంమహారాజఇతీరయంస్తాన్
గోపాన్ స్వకృత్యేషుసదానియుజ్య పరిభుక్త్వమాత్రిత్యబలానుజోయం॥ 46
యాయాయంథనాఢ్యస్స్వహమేవచోరో నిమీలయధ్వంనయనానిబాలాః
ముష్ణామియుష్మద్ధనమిత్యశేషమచూచురన్నిష్కశతానితేషాం॥ 47
గావోభవంతోవృషభోహమస్య జిఘ్రన్నమిష్యామిదృశంవయస్యాః
ఇతిబ్రువన్నేగతయంచతుష్పాత్ వినమ్రకాయోపజగామబాలాన్॥ 48
మాకృష్ణశబ్దంకురుతిష్ఠతూష్ణీమితిబ్రువాణామభిభీషయంతీం
విలోక్యధాత్రీంసపితోథకించిత్ దూరంజగామాహసబాష్పకంఠః॥ 49
సంబోధ్యబాలంసపితంసకంఠం ప్రసార్యహస్తావాసితైవమూచే
ఆయాహిసర్వస్వమిమంతవాద్యపాతుంస్నుతంపీనపయోధరంమే॥ 50
వ్యగ్రాసుదాసీష్వితరేతరకార్యే నందస్యజాయాదధిభాజనాత్సా
ఉన్నీయమండంనవనీతపూర్ణంసువర్ణపాత్రేనిదధేయశోదా॥ 51
స్వహస్తపద్మచ్ఛవివిద్రుమాభం మంథాననేత్రంపరిగృహ్యదక్షః
భాండస్థితంతత్ మధితుంప్రవృత్తా జగౌచకృష్ణాంకితరమ్యగీతీః॥ 52
కృష్ణస్సునూగత్యతదాప్రసూంసా స్తన్యంకుధార్తస్యమమాంగదేహి
ఇతిబ్రువన్ క్రమచంక్రమోయం జగ్రాహమంథానగుణంభ్రమన్సః॥ 53
ప్రేమ్ణాసమాదాయతనూజమంగనా అంకేసమారోప్యదదౌపయోరంధ

అకృప్తమంకాదవరోప్యబాలము ద్వాసితుం దుగ్ధమధిశ్రితం యయా॥ 54
కృష్ణోథరోషాదుపలేనభాండం భిత్వాతదంతర్గతమండరాశిం
జఘ్వాయయౌ సావినివృత్యదృష్ట్వాసుతస్యకర్మేత్యథనిశ్చితాయ॥ 55
యం యోగినో యోగశతైస్సరోద్ధుమేకాంతభక్తానుతిభిః ప్రశస్తైః
బాలం యయా పాతనయం గృహీతుం వక్షోజభారేణ చలద్వలగ్నా॥ 56
ఉలూఖలస్యాగ్రముపాస్థితం తం ప్రసార్యహస్తం దధిభక్షయంతం
విలోక్యతూర్ణం తనయం గృహీతుం శనైరశబ్దం సుదతీజగామ॥ 57
స్వమాతరం వీక్ష్యరుషానుయాంతీం తూర్ణాదవప్లుత్యయథాకురంగః
సముద్రుదన్ భీతి ఇవాశ్రునేత్రో నివర్త్యపశ్చాన్ముహురీక్షమాణః॥ 58
పరిస్విన్నగాత్రీమళికాలకాంతాం ముహుర్ముహుస్తీవ్రతరం శ్వసంతీం
విలోక్యతస్వాంసులభోపసృత్యమందక్రియోభూదయమపరిమేయః॥ 59
స్తంభాదికం మార్గగతం యదిస్యాత్ సవ్యాపసవ్యం భ్రమమాణఆశు
స్వమాతృహస్తగ్రహణం సమాయుర్ద్రాగ్వంచయన్ ప్రాద్రవదబ్జనేత్రః॥ 60
సుతంతుపశ్చాదనుధావ్యశక్త్యాద్రుతంగృహీతుం నశశాకతస్య
కృష్ణః కృపార్ద్రన్నిజభక్తరక్తః స్వమాతృహస్తగ్రహణోచితోభూత్॥ 61
తదాగృహీత్వాతనయంకరేణసావాచనేత్రాపసవంచసీతన్వి
తత్రాపినేష్టబ్ధకరాలతాంగీదామ్నానిరోద్ధుంకృతనిశ్చయాభూత్॥ 62
అయంకిలశ్రీకృష్ణానకిమానవనీతంనదపాతినవాగోప్యశ్చోరాచరితపితాః
శ్శబహులాఃనవాఖ్యన్నంనీతాఃక్వచిదపినవోధాబహువిధం
వత్రాన్వేత్వాన్నృగ్గుణగణవిశిష్టఃపరితచరః॥ 63
ఇతంగృహీత్వాతనయంకరాభ్యామియేషబద్ధుంతమనంతవీర్యం
స్వపాణినాదిగ్ర్మషికీసునేత్రీకృష్ణంతమింద్రోపలసుందరాంగం॥ 64
ఉలూఖలేతిగ్రిణిబద్ధతుంప్రవృత్తాయయంయంగుణంసాజగృహేతమూనం
విలోక్యగోపీవిచాప్లనేత్రాపిస్మయమోహాస్తపలీవగండా॥ 65
స్వస్థప్రయాత్నాదతినిశ్వసంతీం స్వమాతరంవీక్ష్యభృశంకృపాళుః
పరిశాశయన్నిజకర్మవశానుగత్వంబద్ధోబభూవాథశనైరసంగః॥ 66
విసృజ్యసూనుంగృహకర్మబద్ధం జగామకర్తుంగృహకృత్యశేషం
కపటాన్ పదేబద్ధముఖలాఖలంతంజగామమనుష్యానతరుద్వయంస॥ 67
ఇతిఝురీశస్తరుతాంపరిసన్న మనుజేంద్రసూనాసుమానికాపాత్
తయోస్తుశాపోగతమస్యదేశాది యేమగంతుంసహులూఖలేన॥ 68

గచ్ఛతాంతరమథార్జునతర్వోః కర్షతా గురుములూఖలమేనం
కంపమానవిటపాంతరకోటీ పాటితౌ వికలితాంఘ్రికగాత్రౌ ॥ 69
మధ్యం ప్రవిష్టే సతి నందసూనావులూఖలం దామసుధావబద్ధం
తిర్యగ్గతే గాఢవికర్షణేన నమాలితర్వోర్వివరావకాశః ॥ 70
ఉపేత్య తర్వోరివ జాతవేదాః ప్రమృష్టభూషామణిరంజితాంగౌ
సిద్ధౌ యువానావతిసుందరాంగౌ స్తోతుం ప్రవృత్తావథనందసూనుం ॥ 71
త్వం హ్యసి బాలస్త్వమనంతశక్తిరాలంబనోఽప్యఖిలయోగగమ్యః
ఆద్యంతశూన్యం స్థూలమిదం సమస్తం వదంతి తజ్జ్ఞాస్తవ కృష్ణరూపం ॥ 72
ప్రాణేంద్రియాహంకృతిభూతనాథ స్త్వమేక ఏవాస్య సతః ప్రసూతిః
త్వమాదిమధ్యాంతవిహీన ఏకః సృజస్యవస్యత్సియథాభిలాషం ॥ 73
సురర్షిణా శాపమిషేణ దృప్తయోర్మదాంధయోరద్య వివేకశూన్యయోః
లోకేపరానుగ్రహ ఏవ ధీమతో యదావయోర్దృష్టిపథం గతస్త్వం ॥ 74
తదావయోరస్తు భవత్పదాబ్జే సునిశ్చలాత్యంతదృఢా చ భక్తిః
త్వదీయభక్తేషు సదానువృత్తా యయా ఖలత్వాంతిముపైతి సద్యః ॥ 75
ఏవం స్తుత్వా త్రిః పరిక్రమ్య కృష్ణం తేనాజ్ఞప్తౌ గుహ్యకౌ తావుదీచీం
స్పృష్ట్వా సృష్టిం కల్పవృక్షప్రసూనైః యాతౌ నత్వా భూయ సానందసూనుం ॥ 76
నిర్ఘాతసంకాశరవం నిశమ్య నందాదిగోపాస్సహసాభయార్తాః
ఆగత్య నిర్మూలితతుంగసాలౌ విలోక్య కృష్ణం చ మిదస్త ఊచుః ॥ 77
నిర్ఘాతవాత్యాదికమద్య నాస్తి న కృత్తమూలౌ యమళౌ చ సాలౌ
బాలః కథం తద్దళనే సమర్థః న విద్మహే తత్పతనస్య హేతుం ॥ 78
సంవాదిగోపేషు వదత్సు చైవం గోపార్భకాః కృష్ణసఖాస్తదానీం
ఊచుస్తిరశ్చీనములూఖలం తత్ వికర్షతానేన విపాటితౌ తౌ ॥ 79
తరోస్తయోరగ్నిశిఖావభాసౌ వినిర్గతావుజ్జ్వలరూపశోభౌ
దృష్టౌ తు సిద్ధావివికల్పమూర్త్యౌ కృష్ణం సమారాధ్య గతావుదీచీం ॥ 80
న గోపవృద్ధా జగృహుర్వచస్తత్ బాలైరితీత్థం కథితం క్రమేణ
నందః కుమారం దృఢదామబద్ధం వ్యమోచయత్తం సహపాశబంధాత్ ॥ 81
తయోః సుతర్వోః పతతోర్ద్వయోస్త్వకః కథం సజీవో దృఢదామబద్ధః
న భీతిమాప్నోతి న చాపి రౌత్యసౌ కథం ప్రభావోఽస్య వయం న విద్మహే ॥ 82
శిశుప్రభావాతిశయస్య మానం న కోఽపి విద్యాదితి సంవిచింత్య
సమందవగ్దాయతి గోపకాంతా శ్రీపద్మరాన్పృత్యతి పారవశ్యాత్ ॥ 83

పిబస్వదుగ్ధంవిపులంకుమార కచోఽభివర్ధేతపరంవినీలః
ఇతిస్వమాత్రాగదితశ్శిఖాస్పృట్ దుగ్ధంపిబన్నాహభవదిత్యువాచ॥ 84
కృష్ణరోదిషియదీహసఖీభిః త్వాంపిధాయనిజసంపుటమధ్యే
దండయిష్యతిభృశంసపదిత్వామిత్యువాచజననీసతుభీతః॥ 85
ఫలానిభోభోఇతితుబ్రువాణాం స్త్రియంసమాహూయఫలానిచేతి
బద్ధేనహస్తేనదదౌసువర్ణం రిక్తేనచాపిప్రభురేషకృష్ణః॥ 86
మూల్యంతులబ్ధ్వాఘనసుందరాంగం దృష్ట్వామనోజాతదశానుగాసు
తదంజలింహల్లకకోరకాభమపూరయద్వస్త్రపలైస్తదాసా॥ 87
మిథస్సమాలోచ్యవ్రజస్త్రియశ్చిరం కృష్ణస్యధార్ష్ట్యానినివేదయంతితాః
దృష్ట్వాయశోదాంకగతేచకృష్ణం ప్రణమ్యనిశ్శంకమథైవమూచిరే॥ 88
ఏషాంగృహేస్వాదుపయాంసిపీత్వా లిలేపదధ్నాసముఖంస్నుషాయాః
తాంవీక్ష్యశ్వశ్రూఃక్రుధఘోరబాధ్యా అతాడయత్తామపరాధహీనాం॥ 89
హస్తాప్రాప్యశిక్యస్థితోరుకలశంక్షీరాదిభుక్త్వాపివా
షట్ప్యోలూఖలపీఠికాదిరచనాన్నిశ్శ్రేణికాగ్రస్థితః
రమ్యంసఖ్యశికంప్రసార్యపదసంప్రాప్యైకధూర్తస్స్వయం
భాండాధఃకృతరంధ్రనిర్గతపయోదధ్యాదిగవ్యంపపౌ॥ 90
ఖేలన్వయస్యైస్సహగోపబాలై రసౌప్రవిశ్యాశుగృహందధీని
విభజ్యతేభ్యోమధురాణిదత్వా భినత్తిరిక్తీకృతదధ్యమత్రం॥ 91
క్షీరంశిశూనామపినాఽమస్తి మామేత్యవోచన్నచిరప్రసూతాః
హసన్లపంతీరయమర్భకస్తైర్గోభ్యస్తువత్సానదయన్ముమోచ॥ 92
ఘృతాన్యశిత్వైకగృహేయథేష్టం తద్భాండమన్యస్యగృహేవిన్యస్య
తయోస్తురోదీక్షపఃక్షపివాదఆసీదశాకినోయంతనయోయశోదే॥ 93
ఏషామృగాక్షీనవనీతచోరంచకర్షపశ్చాదవలంబ్యమధ్యం
అయంతుజగ్రాహకుచంతదీయంముగ్ధః కుమారఃకిమయంయశోదే॥94
మత్తోఽధికందైవతమేవనాస్తి, నాస్తీతిజల్పన్మమదేవగేహే
నిష్ఠీవ్యనిశ్శంకమసౌసుతస్తె నివార్యమాణోఽప్యథనిర్జగామ॥ 95
చిమోమిబాలేభదీయగేహే కరాదదీనాంసనుకందుకంమె
బద్ధంబలాదాశ్వపసార్యకంచుకం జగ్రాహబాలాంకుచయోఃకిముల్బః॥ 96
సంతత్యభావాదతిఖిద్యమానాం తన్వీంసమాలింగ్యసుతస్తవోచ

మాంభర్తృభావేనభజస్వతన్వినిస్సంశయంసంజనయామిహర్షం
బహిస్థితాహంవ్రజదూరతస్త్వం బహిస్థితేఃకారణమాస్థసుభ్రు
రజస్వలాహ్యుత్రరజస్వలేతి జల్పన్వధూట్యాప్రహాసమాతనోతి॥ 97
క్రీడంతమేకం నిజగేహభాగే కృష్ణంసుముగ్ధవదనేమచుంబ
తపార్శ్వస్తనద్వంద్వమథాధరోష్ఠంనిపీడ్యచక్రేగణనక్షతాని॥ 98
వక్షోజయోరుత్పతియాబుమూచె గర్భిణ్యహందూరమపాత్రమేతి
గర్భస్యమూలంకథయేత్యవోచత్ ధూర్తఃస్త్రియస్తన్వికథంవదేయః॥ 99
అజ్ఞాయగేహాత్పురుషాపయానం గృహంప్రవిశ్యాయమువాచతన్వీం
జీర్ణమనస్త్వత్కుచమండలేన రహఃప్రవేశేధజనాంమృగాక్షి॥ 800
సుఖంశయానస్యమమార్భకస్యమద్వత్సపుచ్ఛంశిఖయానుబధ్య
నుశోదవత్సంపచకర్షబాలం కింరాజమానోరపిధర్మఏషః॥ 1
స్వాదూనిగవ్యానిమమార్భకస్యదత్వాయుధేచ్ఛంస్వయమేవపీత్వా
తస్యోపరిన్యస్యవిశాలభాండంగృహాద్గతస్సౌమ్యఇవార్భకస్తే॥ 2
నిశ్చిషమస్మద్గృహభాండగవ్య మశ్నాతినిత్యంసహగోపబాలైః
కుత్రాపిగచ్ఛామశపేమగోభిః స్థాతుంవ్రజేస్మిన్నచపారయామః॥ 3
కరేణతక్రంప్రతిచాలయంతీం మర్త్యాయసమ్రస్వమయమేత్యపశ్చాత్
కటింసమాలంబ్యకుచౌనిపీడ్య చకారకింవాచరితంసుధూర్తః॥ 4
నిద్రాంగతాయామమబాలికాయాః ఉత్సంగదేశాదపనీయచేలం
ధూర్తోన్యధాత్క్రాంచవవృశ్చికాథం ప్రదుద్రువేసాసకృతావవస్త్రా
స్తన్యపానుతే మెగృహగర్ణదేశే రంగంప్రవృత్తావవగత్యబాలః
చిక్షేపశయ్యోపరిసర్పశాయంపలాయితౌతౌశ్లథవస్త్రబంధౌ॥ 5
ధనంజయదిస్యాదధికంయశోదే దత్స్వేతరాన్భోజయహర్షమేహి
నబంధుపీడాధనిశావిధయాపీడ్యామహేత్యత్రవయోనగోపి
అస్మద్గృహేకేవపికేవగవ్యపాత్రాదికంన్యస్యగవాస్యదేశే
బధ్వాకవాటంసుదృఢంచరామః పపౌప్రవిశ్యైషకథంనుకృష్ణః॥ 6
చిరంనిరీక్ష్యాపివయంనిరాశాః తస్యాగ్రహాయత్నతుసాజగామ
ముద్రాదికంపూర్వమివావతిష్ఠా నాదశిగవ్యంతదమత్రకేషు॥ 7
నజ్ఞాయతేచిత్రమయంమృగాక్షి కేనప్రకారేణకథంప్రవిష్టః
దుగ్ధంశిశూనామపినాస్తికించిత్ సర్వత్రరిక్తీకృతపాత్రమేకః॥ 8
తతస్సకైశోరవయాస్సఖామోగాశ్చారయన్గోపసుతైస్సమేతః

గవాంపిదూరోపిగవాంసమీపే రేమే సదా యామునసైకతేషు॥ 9
అథాసురం కంచన వత్సరూపం జిఘాంసయా స్వస్య చరంతమంతే
హత్వా గృహీత్వాసురపాదయోస్తు స్కంధే కపిత్థస్య తతాడ కృష్ణః॥ 10
గోపాలబాలైస్సహ రామకృష్ణౌ గాశ్చారయంతౌ వనవీథికాసు
పీత్వా జలం స్వాదు జలాశయస్య గాః పాయయామాసతురబ్జనేత్రౌ॥ 11
తత్తస్య తీరే దదృశుర్మహాంతం విచ్ఛిన్నగౌరీగురుశృంగతుల్యం
నిమీల్యనేత్రే మునివత్ వసంతం సురారిముగ్రం బకరూపమేకం॥ 12
జలప్రవిష్టప్రతిబింబభాసాత్ కుర్వంతమారాత్కలశాబ్ధితుల్యం
జలాశయం తీక్ష్ణపృథాగ్రతుండమపాంగమోక్షేణ జలం గ్రసంతం॥ 13
దృష్ట్వాథ తం భ్రాంతవిమోహచిత్తా విసృజ్య గాస్తూర్ణతరం ప్రధావ్య
క్రందంతి గోపాలసుతాస్సశబ్దం తౌ రామకృష్ణౌ శరణం యయుస్తే॥ 14
జిఘాంసయా రామసహోదరస్య ప్రతీక్షమాణస్సమయం తదానీం
గోపాలబాలాభయదానసక్తం కృష్ణం బకస్తీక్ష్ణముఖో గిళత్తం॥ 15
తద్దారుణం కర్మ విలోక్య గోపా విచేతనా రామముదీక్షమాణాః
స్థిత్వా చిరం చిత్రగతా ఇవాథ క్షణాత్ స్మృతిం ప్రాప్య విచుక్రుశుశ్చ॥ 16
తమగ్నికల్పం ప్రదహంతమాస్యాం నిష్ఠీవ్య దూరాత్ సబకః స్ఫురద్విట్
వ్యాదాయ వక్త్రం గిరిగహ్వరాభం పునర్గ్రసిష్ణుః ద్రుతమాజగామ॥ 17
తమాపతంతం పరిగృహ్య చంచ్వోః దవారి కృష్ణస్తృణవత్కరాభ్యాం
విసృజ్య మాయాబకరూపమాద్యమమారి పాదాదికముత్ క్షిపన్సః॥ 18
విలోక్య కృష్ణం సురకంటకాస్యాత్ వినిర్గతం రాహుముఖాదివేందుం
ప్రహృష్టచిత్తా బలరామముఖ్యాః గోపాలబాలాః పరిరేభిరేతం॥ 19
అఘాసురో నామ బకానుజోథ కృష్ణం నిహంతుం సబలం సమిత్రం
ధృత్వాతిదీప్తస్య బృహత్స్వరూపం గుహాగభీరాస్యకఠోరదంష్ట్రః॥ 20
కాళాంజనాద్రిప్రతిమానదేహం జిహ్వాకరాళం భయదారక్తనేత్రం
ప్రచండనిశ్వాసవిధూతసత్వం విషాగ్నినిర్దగ్ధసమస్తదావం॥ 21
ప్రసార్య భూమావధరం చ తాలు చోర్ధ్వం నిధాయాతివిశాలమార్గ
గోపాలమార్గం ప్రనిరుధ్య తస్థౌ ప్రతీక్షమాణస్సహసాగమం సః॥ 22
తమద్భుతం రూపమదృష్టపూర్వం మత్వార్భకాః కాననరమ్యశోభాం
ఉత్ప్రేక్ష్య సర్పస్య ముఖే తదానీం మనుష్యతుండం ప్రవిశంత కామాః॥ 23
దరీముఖస్తీక్ష్ణశిలాగ్రదంష్ట్రా దీర్ఘాధ్వజిహ్వాస్తిమిరాంతరాస్యః

ప్రచండవాతోచ్ఛ్వసనోచ్చలోయం వ్యాళాయతే పశ్యత కిం భయం నః॥ 24
అయం కిమస్మాన్ గ్రసితాన్నివిష్టాన్ తథాచ కృష్ణేన హనిష్యతేద్య
ఇతీరయంతః కరశబ్దపూర్వం సురారివక్త్రం సహసా ప్రవిష్టాః॥ 25
ప్రతీక్షమాణస్సహితాన్నివేశం సగోపవత్సాన్ గిళితుం సురారిః
కృష్ణస్స్వకానాం పరమార్తిహారీ కిం కృత్యమత్రేతి విచింత్య తస్థౌ॥ 26
వయస్యరక్షా రిపునాశనం చ కథం ద్వయం స్యాదితి తద్విచింత్య
జ్ఞాత్వా గతిం ప్రవివేశ వక్త్రం కృష్ణః కృపాళుర్భయదం గభీరం॥ 27
క్షిప్రం స నిశ్చిత్య వయస్యరక్షాం యథావకాశం వవృధే గళస్థః
సురారిరుచ్ఛ్వాసనిరోధహేతోర్గతాసురసద్యో బహిరుద్గతాక్షః॥ 28
హత్వైవమత్యుగ్రతనుం సురారిం గోవత్సగోపాననుజీవ్య దృష్ట్యా
స నిర్యయౌ తైరురగస్య వక్త్రాత్ వినీలమేఘాదుడురాడివేశః॥ 29
మేఘచ్ఛదాలీనవిమానసంఘాస్సురారిభీత్యా హ్యమృతపాయినోపి
కల్పప్రసూనైరవకీర్య దివ్యైస్తమీడిరే దేవగణాస్సహర్షం॥ 30
పీనోరగోద్ధం మహదద్భుతం యత్ జ్యోతిః క్షణం సత్త్వమయం ప్రతీక్ష్య
వియత్స్థితం తద్బహిర్గతం తత్ వివేశ తస్మిన్మిషతాం సురాణాం॥ 31
అతిప్రహృష్టా దివిజాస్తదానీం నిబర్హణం వీక్ష్య బకానుజస్య
కల్పప్రసూనైరకిరంశ్చ కృష్ణం విమానగా ఏవ వినేమురీశం
విచిత్రలాస్యైర్మహేంద్రదాస్యో గంధర్వకన్యాముఖగీతికాభిః
తౌర్యత్రికైర్వాద్యధరా మురారిముపాజయన్ స్తోత్రశతైశ్చ విప్రాః॥ 32
జయాదిశబ్దైస్సురసిద్ధసాధ్యాః విద్యాధరాః కిన్నరగుహ్యకాశ్చ
బ్రహ్మర్షయస్తుంబురునారదాద్యాస్తమైడయన్నాగమకల్పసూక్తైః॥ 33
తన్నృత్యగీతస్తవవాద్యఘోషో జయాదిశబ్దైర్ద్విగుణీకృతస్సన్
ఖరోదసీ వ్యాప్య యథావకాశమూర్ధ్వం గతో ధాతృగృహం ప్రవిష్టః॥ 34
విశమ్య ధాతా జయమంగళధ్వనిం ఆహూయ జవీం వచసాం సరస్వతీం
తయా సహారుహ్య విమానముత్తమం సమాగతస్తత్రకులో మహోత్సవః॥ 35
అఘాసురారేః పశుపాలరక్షణం తజ్జ్యోతిషస్త్వ్యహరా ప్రవేశః
దృష్ట్వా మురారేర్మహిమానమద్భుతం దేవ్యా సహాజోధ జగామ విస్మయం॥ 36
కృష్ణః కదాచిద్వనభోజనాయ కృతోత్సవః ప్రాతరుదేత్య గోపాన్
ప్రబోధయన్వేణురవేణ తూర్ణం వత్సాన్పురోధాయ వ్రజాత్ప్రతస్థౌ॥ 3

సహస్రశో గోపసుతాశ్చగాస్తైర్వత్సాన్స్వమాదాయసుహృష్టచిత్తాః
శిగ్వ్యగ్రముష్టాన్నవిషాణహస్తా వినిర్యయూ రామసహోదరాభ్యాం॥ 38
వత్సాన్స్వకీయాన్ హరివత్సయూథైః సంయోజ్యబృందావనవీధికాసు
సంచారయంతఃఫలభారనమ్రాన్ వారుహ్యవృక్షాన్బుభుజుఃఫలాని॥ 39
గుంజామణిస్వర్ణవిభూషణైర్నృహి స్వమాతృభిఃపూర్వమలంకృతాఅపి
ఫలప్రసూనైర్వాబర్హిపింఛదామభిః గోపాస్స్వమాత్మానమభూషయన్వనే॥ 40
అన్యోన్యవస్తూన్యథచోరయంతః జ్ఞాతాతూనిచ్చిక్షిపునరన్యతోన్య
కృష్ణోవనేదూరగతోయదిస్యాత్ ధావంత్యముంపూర్వమహంస్పృశామి॥ 41
శృంగాణికేచిన్మురళీశ్చకేచి దాపూరయంతిస్మవనప్రదేశే
గాయంతిభృంగైరపరేన్యభృద్భిః కూజంతిగచ్ఛంత్యపరేమరాళైః॥ 42
కర్షంతిబాలాఃకపిమర్కటానాం రోహంతితాన్స్పృహ్యపృథుద్రుమాంశ్చ
కేచిద్వికుర్వంతిప్లవంతిశాఖా శ్శాఖాంతరాద్వానరవద్విచిత్రం॥ 43
సాకంభేకైర్లంఘయంతోనదీషుస్నాత్వా ఛాయామాత్మనస్తేహసంతి
నాదాన్స్వీయాన్కందరేణద్విరుక్తాన్ శప్త్వాత్యుద్ధంచేమిరేగోపబాలాః॥ 44
యత్పాదపద్మాంకమలాపినిత్యంప్రతీక్షమాణాలభతేకదాచిత్
యస్యానుభావంకమలాసనోపి నవేదదేవర్షిగణాఃపరేస్తు॥ 45
సుఖస్వరూపేణసతామజస్రంభక్తింగతానాంపరదైవతేన
అజ్ఞానినాంగోపకదారకేణ సాకంవిజహ్రుర్భృతిగోపబాలాః॥ 46
యత్పాదరేణుర్భవకంజనూను సురేంద్రగీర్వాణగణైరలభ్యః
సఏషయేషాంనికటేసదాస్తే తతస్సుధన్యావ్రజభూమిసంస్థాః॥ 47
బృందావనేశుష్కమహీరుహేచర్మ ధరామృదాపూరితగర్భగోళం
గోవత్సపాలాంబహుకాలమాసీత్క్రీడాగృహంవత్సరిగుహావిశాలం॥ 48
తేతస్యకౌమారకృతాహిమోహాః పౌగండకేభ్యోత్రవ్రజంసవత్సాః
అత్యేవవృత్తంకిలవిస్మయార్హ మిత్యూచిరేనందయశోదయోస్తు॥ 49
కథామృతంయఃపిబతీహనిత్యం కృష్ణస్యధన్యశ్శ్వపచోపినూనం
ఆభీరకంకాయవనాదయశ్చయన్నామజప్త్వాఋషయోభవంతి॥ 50
సమస్తకర్మాణిముదాముఠారేః సమర్పయంతస్తనవాఙ్మనోభిః
తదర్థమేవాహనిరోజయంతః హరింగతాస్తేబహవస్తుగోపాః॥ 51
యేషాంమురారేరనుమత్కథాస్యాత్ నవాస్యసద్యఃవహాఃకృతాసా

వార్తాపిటానామివ పుంశ్చలీనాం తేతీవథస్యాహారిదాసరర్యాః॥ 52

రక్షిత్త్వైవం మృత్యుతో బాలవత్సాన్ వాపీతీరే వాలుకాయాం సమూహ్య
మాయా బాలస్స్వార్భకా వాహవాహాపాదత్రాస్తాభిర్నైయమద్యైవ బాలాః॥ 53

మనోహరం త్వేతదహో సువాలుకం సరస్సరోజాహృత భృంగనిస్వనం
ద్విజాళిపక్షోచ్ఛలితాంబుశీకరం క్రీడోచితం మందసమీరవీజితం॥ 54

భోక్తవ్యమస్మాభిరిహైవ బాలాః వనాటనాద్వ్యాయమతిక్షుధార్తాః
దినం ప్రవృద్ధం తపనోగ్నితుల్యః వత్సాస్సమీపే యవసం చరంతు॥ 55

తథేతి వత్సానథ పాయయిత్వా తృణప్రదేశే ముముచుర్నిరుధ్య
శిక్యాని ముక్త్వా గృహమాతృదత్తాః కృష్ణేన సాకం బుభుజుః ప్రహృష్టాః॥ 57

ఆవృత్య కృష్ణం పరితో నిషణ్ణాః వ్రజార్భకా మండలశస్తయస్తే
ప్రఫుల్లనేత్రాః పులినే విరేజుర్భదాయథా నీరజకర్ణికాయాః॥ 58

పుష్పైర్దళైః పల్లవపత్రకైశ్చ విధాయపాత్రాణి దృషచ్ఛిరేకే
సర్వస్వభోజ్యాని మిథో నివేద్య తథాయథేష్టం బుభుజుస్సకృష్ణాః॥ 59

వేణుం దధానః కటివస్త్రమధ్యే వామే చ కక్షే కుసుశృంగవేత్రే
సవ్యేషపాణౌ కబళం సభక్ష్యం ఫలాని నిన్యేంగులిమధ్యదేశం॥ 60

మధ్యే తిష్ఠన్ మండలే వత్సపానాం స్వీయైర్హాసైర్హాసయన్నర్మభిస్తాన్
భక్షాన్ భోజ్యాన్ లేహ్యపానీయచోష్యాన్ బాలైస్సాకం భుక్తవాన్ బాలకేళిః

తృణస్థలే తే కవనేసు దూరంగతానితో వత్సగణానదృష్ట్వా
వ్యగ్రాశ్చిరంభోజనకర్మణీహ తేవత్సపాభీతధియో బభూవుః॥ 62

త్యక్త్వం వార్ధభోజనం త్విహాముతో గచ్ఛామి వత్సాన్విచిత్య
నేష్యామి న సంభ్రమోస్తు భవతాం సర్వాంశ్చ మాంగతాన్
ఆనేష్యామి తు యావదత్ర పులినే తావత్సుఖం స్థీయతా
మిత్యుక్త్వా స గృహీతవాన్ కబళకః కృష్ణః ప్రతస్థే స్వయం॥ 63

యయావిచిన్వన్ భగవాననంతస్స్వవత్సకాన్ సద్రిదరీస్థలీషు
తటేషు పంజేషు లతోదరేషు సగహ్వరేష్వాత్మనుష బాలవేషః॥ 64

తదంతరం ప్రాప్య మహాత్మ్యమస్యత్ నిరీక్షితుం వత్సపవత్సకానితః
అన్యత్రనీత్వాంబుజసూనిరస్య త్వంతర్దధే దృష్టసురాదిమోహః॥ 65

సఖానదృష్ట్వాసహ సైధికాసు నివృత్య పశ్చాత్పులినే పి బాలాన్
ఉక్షౌసమంతాద్విచికాయ కృష్ణః పునః పునస్సర్వదృగీశ్వరోపి॥ 66

ఆప్రాప్యవత్సానథవత్సపాంశ్చతత్రాపిబృందావనరమ్యదేశే
ఆజినసర్వంకృతమిత్యమానీత్ సపశ్యద్వృగ్లోకపితామహాసః|| 67
యథావపుర్యథాంఘ్ర్యాదియథాదృష్టివిషాణకం
యథాంబరవిభూషాదియథాశీలవయోగుణం|| 68
అజ్ఞస్యతన్మాతృజనస్యమోదకృత్తంద్విధాత్మానమలంవిధాయ
సవత్సపానామపివత్సకానాంయథాప్రమాణంవపురత్రదధ్రే|| 69
ఏవంవత్సపవత్సకాల్పతనుభృత్సారమునివర్త్యస్వయం
సర్వంవిష్ణుమయంతదేవరచయంస్తన్మూర్తిభిత్ సంస్థితః
క్రీడన్నాత్మవిహారఏవసతతంస్వర్లోకినాంవిస్మయం
సద్యస్సంజనయన్వివేశసదనంసర్వస్వరూపోహరిః|| 70
ప్రవిశ్యవత్సాన్పృథగాత్మగోష్ఠే గోపాలరూపేణగృహాన్ప్రవిశ్య
నిధాయశిగ్వేత్రవిషాణవేణూన్ చకారకార్యాణియథాపురంసః|| 71
తన్మాతరశ్శృంగరవేణకృష్యంత్యక్త్వాప్రవత్స్వానకుదాస్తదానీం
దోర్భ్యాంసమాదాయహృదోపగూహ్యాస్వపాయయన్బ్రహ్మసుతత్వబుద్ధ్యా
తతస్సఉద్వర్తనగంధలిప్తైరాకల్పరిష్టాతిలకైశ్చయుక్తః
సంలాలితస్స్వచరిత్రైర్మనోజ్ఞైస్సాయంగతోమాతృజనైనహృష్టః|| 73
అంభారవైర్గోష్ఠముపేత్యగావః ప్రేష్ఠాన్స్వకాన్వత్సగణాన్లిహంత్యః
ముహుర్ముదోత్ప్లుత్యచిరక్షుధార్తానపాయయన్క్షీరముదగ్రవాలాన్|| 74
ఆసీన్నవాప్రీతిరతీవకృష్ణే గోగోపికానామధికాస్వకేభ్యః
వాభూత్స్వతోకేష్వఘనా సమానాకృష్ణేయథాప్రీతిరతిప్రవృష్టా||75
ఏవంద్విధాత్మానమయంవిభజ్యవ్రజేవనేసోబ్దమలంవిహృత్య
గోవత్సగోపాలముషేణకృష్ణశ్చకారమోదంజననీజనస్య|| 76
సంచారయన్వత్సగణాన్సరామః కృష్ణఃకదాచిద్వనమేత్యరేమే
గావశ్చరంత్యస్త్రిసమద్రిశృంగే తతోతిదూరాద్దదృశుస్స్వవత్సాన్|| 77
దృష్ట్వాదూరాద్గోవ్రజః ప్వతాగ్రాదుద్ధస్నేహోద్గమాంగైర్ధావన్
ఉద్గ్రీవాస్యఃపాలకైర్వార్యమాణస్తానుల్లంఘ్యప్రాపవత్సాంస్త్వరావాన్|| 87
ఘనఃప్రసూతాఅపిధేనవోద్యస్స్వపాయయన్వత్సవరానుపేత్య
దదుస్తదంగానిముహుర్లిహంత్యో జిహ్వాభిరాపీనపయస్తదానీం|| 79

మోఘీకృతేధేనునిరోధయత్నే తజ్జన్యలజ్జాకృతమన్యవస్తే
గోపాఃకథంచిద్వనమేత్యవత్సైః కృష్ణాద్విముక్తాదదృశుస్సుతాంస్తే॥ 80
దృష్ట్వార్భకాన్ ప్రేమరసాతిరేకా దాదాయదోర్భిఃపరిరభ్యగాఢం
విస్మృత్యకృష్ణంగతమన్యవస్తే త్వవాపురత్యంతముదంతదానీం॥ 81
ఏవంగోపాధేనుభిస్సాకమేతే తోకాన్ శ్లిష్యన్నిర్వృతింప్రాప్యధన్యాః
కృచ్ఛ్రా త్త్యక్త్వావత్సకానత్రయాతాః స్మృత్వా తేషామ్ముగ్ధవద్బాష్పపూరాః
వ్రజస్యమూకస్త్వనవత్సకేషు ప్రేమాతిరేకంనితరాంసమీక్ష్య
రామోప్యజానన్నలమస్యహేతుం కిమేతదిత్యేవమచింతయత్సః॥ 83
కృష్ణేయథాప్రీతిరభూత్పురేహ వ్రజస్యలోకేష్వతులాధునాస్తి
మమాపినిత్యంవ్రజబాలకేషు కిమద్భుతంప్రేమరసాతిరేకః॥ 84
కేయంమాయాదైవికీవాసురీవాప్రాణివ్రాతంమోహయంతీసదాస్తే
జాన్యామాయామేపిసంమోహనీస్యాత్ ప్రాయోభ్రాతుఃశ్రీపతేరేవనూనం
నిశ్చిత్యైవంరోహిణేయోయథార్థం సర్వాన్వత్సాన్ వత్సపాన్ జ్ఞానదృష్ట్యా॥
కృష్ణంపశ్యన్నద్భుతావిష్టచేతాః తంవైకుంఠంవ్యాత్సరోజైద్ధమూచె॥ 86
ఋషీణాందేవతానాంచాప్యంశావత్సకవత్సపాః
ఇతితావదహంవేద్మి నతథాభాతిసంప్రతి॥ 87
అస్మిన్భిదాశ్రయేకింతుత్వమేకోభాసిసర్వదా
ఇదంసర్వంకథంవృత్తంకథయస్వమమప్రభో॥ 88
ఇత్యుక్తేనేహహరిణాప్రోక్తాంసంక్షేపతఃకథాం
అజేనకృతదౌరాత్మ్యంశ్రుత్వారామోతివిస్మితః॥ 89
అజస్స్వమానేనసత్రుట్యనేహసా దేవ్యాసహోత్యేత్యవిమానసంస్థితః
దదర్శ కృష్ణంసకలానుగస్తదా క్రీడంతమాబ్దంసకలాయితంహరిం॥ 90
మాయాబలెద్యాపిమయావృతాస్తే గోవత్సగోపాలగణాస్స్వపంతి
ఏతేవ్రజస్థాఃకుతఆగతాస్స్యుః తావంతఏవాద్రిగుహానివిష్టాః॥ 91
ధ్యాత్వాచిరంనీరజనూతిరేవం కిమాశ్రయా ఏవసవత్సబాలాః
ఇతిస్మవేత్తుంనశశాకకించి దజోహమిత్యూఢదురాగ్రహేణ॥ 92
మూకేష్వప్రయుక్తపూత్కాగనిస్సరత్తోయసంతతిః
సన్నివృత్త్యతమస్పృష్ట్వా యయంజతోముఖమశ్నుతె॥ 93
తద్వైననూనంమహతిప్రయుక్తా మాయేతతాన్ప్రవినాశమేతి

కుజ్యోత్స్నాంతి గ్రీష్మ ... ధారాభానీహార వారస్పర్శమార్ధరాత్రౌ॥ 94
అజ్ఞోపితంమోహాయితుంపరిగృహ్య కృష్ణంవిమోహార్థ పరిగృహ్య నేత్రదంతం॥
అజ్ఞో హామి తుర్యాశభిదాజవర్గబద్ధః పరిగృహ్య త్యాముము హాసత్యతంక॥ 95
తదాగ్రహవే పశ్యతి తావదేవం తత్పాదద్వయం తసవత్సపాలాః చతుర్భుజా
శ్యామల కోమలాంగాః కిరీటినః కుండలహారమాలాః॥ 96
పీతాంబరాశ్యాంభుగదారికంజకేయూరకాంచీకటకాద్యుపేతాః
శ్రీవత్సవత్కౌస్తుభశోభిపద్మా ఆపాదమస్తుశ్రీతవన్యమాలాః॥ 97
రక్తాబ్జనేత్రాః కరుణాకటాక్షాః సుదర్శితాః కాస్తుభగర్భకంఠాః
బ్రహ్మేంద్రరుద్రాదిరణిమాదిభిశ్చ సంసేవితాస్స ర్వగణైశ్చ హృద్భిః॥ 98
జ్ఞానం దానం తపసా స్వరూపాః కల్పైరనూనైర్గురర్చితా దేవసంఘైః
నృత్యైగ్గీతై[illegible]ద్యైః [illegible]భిషేకవస్త్రైః [illegible] పుత్రవత్సైః॥ 99
ఏవం స్వయం భూస్సకృదేవసర్వాన్ బ్రహ్మాత్మనో వత్సపాలాంశ్చ వత్సాన్
దదర్శ కః స్థాంనిగమాంతవేద్యం యన్నాత్యవభాసా సకలం విభాతి॥ 400
తతస్తుతూష్ణీం [illegible] తిరస్కారాత్ దృష్టిం పరా కృత్యవిమాల్యనేత్రౌ
స ద్వైశ్రుదిరో [illegible] తత్పం జహౌ [illegible] మహాకిం చిత్ ॥ 1
[illegible] అచిరాత్ [illegible] ప్రసన్నసర్వాంగ వివిష్టచేష్టః
[illegible] నిజప్రభావః పూర్ణప్రశాంతా పరితిమే [illegible]॥ 2
ము[illegible] కృష్ణపదారవిందే పతిన్న జస్య [illegible]మిద్ధం
[illegible] ప్రాగను [illegible]మస్సస్థి[illegible] విచేష్ట[illegible]॥ 3
[illegible]దూరేస్వమహి ప్రతిష్ఠే స్వయం[illegible] సుఖచిత్స్వరూపే
[illegible] దూరే వదనా[illegible]పరాప[illegible]ముము[illegible]॥ 4
కిము [illegible] స్వమాయేయ [illegible] బ్రహ్మణము హ్యతి
పశ్చాద్దష్టుమనీశో [illegible] పరితః [illegible]॥ 5
[illegible]ధారా[illegible]మాయాం [illegible] మదస్మరం
తతశ్చ [illegible]॥ 6
కృష్ణ[illegible]నేత్రాణి ప్రోద్ధితో మృతకో యథా
ప్ర[illegible] మంజసా॥ 7
స దదర్శ [illegible] వృందావనం సర్వ జనోపజీవ్యం
నిసర్గ[illegible] మిత్రాయితా[illegible]॥ 8
అథో [illegible] స్వయం [illegible]

తస్యాన్వయస్యాన్నగ్రయంతమీడ్యం॥ 9
నందాత్మజం గ్రాస విశిష్టపాణిం
దృష్ట్వావాహార్ధంస వాహోవతీ శ్లోకేషాంకృత్వా దండవద్భూమిభాగే॥ 10
క్షీరాగ్రరంజయన్నస్యపాదావానందాస్రైః స్నాపయామాస సద్యః
తతో బ్జయోనిశ్వసనైః పదాబ్జాదుద్ధాయ నేత్రే ప్రమృజన్కరాభ్యాం॥ 11
నిరీక్ష్య కృష్ణం [illegible]తాంజలిస్సన్న స్తోత్రిరా గద్గదయా సకంపః
శరీరవాస్త్వ[illegible]మహాత్మ్యం మహానుగ్రహకాంతయా॥ 12
ప్రకాశిత[illegible]వద్భక్త్యా ప్రభుం నాథ్వా తతో వ్రజ
సుఖానుభవమాత్రస్య గుణాతీతస్య మాపతే॥ 13
నిరుద్ధేనాపి మనసా మహాత్మ్యం కిము తాత్మనః
జ్ఞానే ప్రయాసము త్సృజ్య పాదయాం తస్పదీతాం॥ 14
స్థానస్థితాః శ్రుతిగతాం త్వద్వార్తాం సంతోషితిభిః
యే జీవంత్యేవ నైవాన్య కుర్వంతి ప్రాయశో జిత॥ 15
త్రిలోక్యామజితో పి త్వం తైర్జితో స్వప్రేమభిః
ముక్తిప్రదాత్రీం తవపాద భక్తిం త్యక్త్వా త్వత్తో ధాయకృత శ్రమా యే॥
శ్రమో హి తేషామవశిష్యతే సౌ త్యక్త్వా మృతం కూపకృతో వరాత
బహవో యోగినో లోకే యోగైర్ ప్రాప్య తత్పదం॥ 17
పశ్చాత్త్వదర్పితైర్హాస్తు లబ్ధయా నిజకర్మభిః
కథోపనీతయా భక్త్యా సుఖేనైవ పరాంగతిం॥ 18
సన్న్యస్య త్వయి కర్మాణి జ్ఞాత్వాత్మానం ప్రపేదిరే
వత్స స్పృష్ట్వా కాత్తానిత్యం లక్ష్మీ కృద్ధేంద్రియైరపి॥19
గుణాన్యైకస్య మాహాత్మ్యం విబోద్ధుం తవనార్హతి
అప్యాత్మాకారతాం ప్రాప్త వృత్తి ప్రత్యక్షదర్శనాత్॥ 20
విశేషస్యపరిత్యాగాత్ స్వప్రకాశత్వభూతిశమాత్
స్వాస్థిద్ధాత్మజ్ఞానాత్ స్వానుభావ్యస్వరూపతః॥ 21
మహత్త్వమాత్తనో బోద్ధుం కథం చిత్కశ్చిదర్హతి
అనంతస్యాప్రమేయస్య మహిమ్నస్తవ కిం పునః॥ 22
పారంత్వం వేదనో వేద కుతో న్యో జ్ఞాతుమర్హతి
మన్యే గణయితుం శక్యాః కాలేన పరిమాణవః॥ 23
హిమనక్షత్రనీహార కణాః కేచన్న తే గుణాః

శాలనా యాస్యశక్త్యస్య గృహీతవపుషః ॥ 39
గుణానాన్వదది స్థాతుం నిమాతుం కశ్చిద్ధర్హవేత్ ॥
గుంజావతంసం నవపింఛచూడం స్వర్ణాంబరం చన్యే తాం చ భూషణం ॥ 40
పాషాణపాణిం మృదపాదకంజం నమామి కృష్ణం శిరసాభ్రనీలం ॥
ప్రాంత్త్వదీయాంబహుమన్యమానాః మోక్షద్వనానాఫలలుబ్ధమానాః 41
భక్త్యా ప్రపత్త్యా శరణార్థినో యే జీవంతి తే ముక్తిపదాంశభాజః ॥
హా కేశకృపాస్తా సుకదాసురాపా భవిష్యతీతిస్వయమీతుమానాః 42
వాక్కాయధీభిస్తవపాదకంజం నమంతి ఏకే వావసంతి భక్తాః ॥
విశ్వదశూన్యే త్వయి సర్వహేతౌ విమోహకానామపి మోహకత్వం 43
ప్రకార్యమాయామహామాత్రభూతం ద్రష్టుం య ఐచ్ఛంతదకార్యవచ్యత ॥
అహంక్రియా నస్పృశతి త్రిగుణా నటుం దహేద్భింహంహితాదృక్ 44
అజావలేపేన సదృష్టస్పృష్టే శ్రీకృష్ణసారే వాచ్యంతు విముంచతు మస్త్వ ॥
భూతాదిభిస్సృష్టిషింపిభూతే హ్యండే వసన్ సప్తవితస్తికాయః 45
క్వాహం గణాతీతపరాసుతుల్యో బ్రహ్మాండకర్తుః క్వచ తే మహత్త్వం ॥
మాతుః స్మరాధాయ గర్భస్థస్య శిశోః కిం చిత్ 46
జరాయుణా న వీతస్య ప్రహారః పాదయోర్భవేత్ ॥
చరాచరం సర్వమస్త వేదిత్ త్వత్తోఽబహిస్తైవ చ కించిదస్తి 47
మమాపి గర్భాంతరజీవకత్వాత్ సోఽపరాధ్య ఏవ నాద్య మమాపరాధః ॥
త్రిలోకనాశేన తాం పతీనాం నిత్యైక సంస్థైవ విశేష తోయం 48
సుఖం శయానస్య వటస్య పత్రే తేనాభికంజాదజని స్వయంభూః ॥
ఇతి ప్రవాదోఽస్తి కథం మృషా స్యాత్ అనంతధాకింనవిసర్గశోఽపి 49
సకారణోఽహం సతథాత్వమీశయతః కుతస్త్వం నవినిర్గతోఽసి ॥ 50
సర్వేషాం నేహినామాత్మా సర్వాధీశోఽపి విశ్వదృక్
సర్వాధ్యక్షస్సర్వకర్తా మాయాధీశో నిరంజనః ॥ 51
నారాయణాన్మోక్షమస్యాత్ తదన్యత్ర నహి సంశయః
త్వత్తో యాస్తత్త్వ త్రిసృష్టిః జ్ఞానాపియత్తః పునః ॥ 52
చతుర్వింశతి తత్త్వానాం నారాయణాంతం తథా జలం
తదస్యాస్తా నయనం పూర్వం తత్ స్తావాన్న త్వాయ్యస్సృష్ట్రితః 53
నందాత్మజం గానసుశాస్త్రపాణిం సమస్తభూషం సురనీలదేహం
నమ స్వాయంభువం లీలానాదైర్గోవత్సబాలాన్ స్వ కేశిధకాను

త్వమేవ శబ్దైరఖిలైస్సుబోధ్యో యదద్వితీయం హ్యవసీతమంగః ॥ 24
స్మృతాపి కృత్తైరసుమంబసత్వాత్ త్వయ్యేవ నారాయణ శబ్దవృత్తిః
త్రయోదశాయోజనకోమహాత్మా త్రిపైనమూర్తిః ప్రథమాయుషం హ ॥ 25
సా వాపి మిథ్యాననుతత్వతోస్తి యతోన మెన్యప్తిపదం తాపా
పలబ్ధ జివాంయదిసత్యమాసీత్ అదాగభూతం కఙస్యభూమన్ ॥ 26
కథంనసృష్టంపరిచిన్వతామయా హ్యన్యత్రదృష్టం తపసా కథం వా
వ్యాదాయుద్ధృష్టం కనమేవసద్య స్త్రీరోహితం వా కథమిందిరేవాల ॥ 27
అతః పరిచ్ఛేదపిశేషకూర్వాద్దే శేవకాలేవశ వాజనూగిక్షా
అసత్యపరిపంచస్యబహూస్ఫుటస్య ప్రదర్శనా సాదాస్యసరోజకోశః ॥ 28
మాతేర్నదతారేతర్నపయః కణాద్రే సత్యైవ ప్రకటీకృతం తే
కర్సవత్సకవ్యాతిరకంతరం సర్వాన్ ప్రాగిమాంకం పరిచిన్వతా ॥ 29
కుంతుపత్సకపుర్దృతా త్వయా బద్ధమ్ స్వహృన్ హియా యా
యథాంతరే భాతి గహాత్ర విశ్వంపి భాతి నిత్యం సతథాకథం స్యాయ ॥ 30
అదర్శధూతస్య తిరః ప్రతీతః కథం త్వయి వాస్యదఫకంసమాయా
ఏకస్త్వమాసీః ప్రథమం తతోసి గోవత్సగోపాలగణాస్సమస్తాః ॥ 31
చతుర్భుజాస్త్వఖిలైస్సు కల్పైః మయా చ భక్త్యా సముపాశ్రితాశ్చ
పిపంచమైవాద్గత్యయేండదిజాలం ప్రదర్శ్య భూరామాణతిరోహితం సః ॥ 32
అంతే పునస్సుందరగోపబాలో బహ్వద్వయం బ్రహ్మ త్వమేవ సత్త్వః
తపస్వరూపస్యనిజస్థితం యో సంశేవ్యాన్కరోబహూపమాధా ॥ 33
అతారితాత్మా భవతినిత్యం పరతత్వమాయాం బహుభాని భాసి
ప్రాప్య సృష్టి ధృత్యంతు స్థూర్దయుద్రయమిత్రిమూర్తి ॥ 34
పకోపిపామాసః హూనాని తస్మినవాణిరంగిజ్ఞ ధవోపనిషు
తేయోగమాయా పిథరంతరాత్మ కోవేత్తి యోగేశ్వరమాద్యకోపి ॥ 35
అజస్య తేజస్సకమస్యకార్యం క్లమాయతో కర్యపిథమస్యగుణైః
యథా తద్వదనంతరంగాః భవంతి సద్యోస భవంత్యపీహ ॥ 36
సచ్చిత్స్వరూపే త్వయి మాయయోః ఉద్యజ్జగన్నశ్యదిదంత్వతైవ
పా కీచిదాపల్యమపి స్వరూపంస్వప్నేనతుల్యం పురుషాపయుక్తం ॥ 37
తథాపి హీనగుణైస్సదైవం సమ్యక్ ప్రతీతం లభతేరమేశ
ఏకః పురాణపురుషః స్వయంజ్యోతిర్నిరంజనః ఈశ్వరస్స ॥ 38
సంతర్యాత్మా సాక్షీ పూర్ణోద్వయోమృతః ॥

నిర్మోక్షకో జనసఙ్ఘో నిరుపాధికం శకః
సత్యామితో గుణగణ తిత ఆనన్దరూపః పరస్సర్వజ్ఞ॥
ప్రాజ్ఞైస్సర్వజ్ఞైః స్వర్గదలోద్ధ మాత్రమేవాఖిలకోపాఖ్యానాం
గరుడపతిదాసజనబన్ధుస్సర్వ జ్ఞత్వాదిగుణతివాధివాస్యతాద్బ్రం॥
పరిచికాయామినగోయాత్రాః త్రైలోక్యమునిస్సలిలోద్ధరామై
అజ్ఞానతో యాస్యతిరత్నమాపి సర్వాపాపపిత్రిదృశాస్తు తతి॥
సబంధమోక్షంకు రధు తా నజ్ఞానజనస్యసజిపాహిబుద్ధిః
శ్చాస్త్రమా కౌశగమ ల్యనిస్య దిజప్రపచ్ఛిస్సఖిబోధరూపం॥
అధ్యాత్మదేశాదర్శకః లయధా త్రిజ్ఞాత్మకాత్మసంపృగకత్తైదహా
ఆత్మనుబాహిరు ర్వ్యక్తిపతచిత్సం గ్రహేషుసత్యసహిమ్యగ్యతేవనేః
పృథ్వ్యప్సుతేజోరం వసంతిం నరావిషస్యలయజంశః
ఆసన్నసర్వస్యనివానిషేదం జానంతిసంతః కథమేవరజ్ఞాం॥
జ్ఞానేనవిత్యాంపిత్రిలోకో పీయమానంహేదేన జనస్సర్వాం
కటాక్షపాత్రేణచనేన లభ్యోస్యచిన్తాకేవచిరంపభూయ॥
భూయోనమ్రతాస్మిస్సర్వవనాహే మస్యైతిరత్నమపినాటిభాగ్యం
కక్షిత్యక్షిత్యాశివపాదపద్మం తేవాహమర్ద్యమిదంసిషేవే॥
గోగోపకాపాదిపాథారిభ గ్యం కింస్నిగ్ధతెబిడగన్ధైలక్ష్యం
యేషాంస్వహాస్యమతిపతితం తిమాజగోవస్సవపుష్పతాబ్దం॥
నందానగోపాస్వజసద్ధితాన్తి ఇతినధాన్యస్వప్రతింపరాః
యేషాంనాంబిన్యాసుఖానుభూతి పిత్రంచిదానందఘనంపదేశం॥
త్రిలోకనకైలెనయమవజ్ఞాథ కదంబ్రియాణామధిదేవతాఃకిం
చతుర్దశస్యాంచ్రభిపరోజనీఘుంటిత్యాపి గోపాఇహభూరిభాగాః।
ప్రజౌకసాంగోపతిగోపకానాం సర్వేంద్రియైః కాయమనోవచోభిః
సద్యస్త్రిసర్వస్వనివేదకానాం కింసర్గతైతో గమవస్యలభ్యం॥
మనుష్యలోకేమహీపాజనస్యత్రాష్యటవ్యాం వజగోపమధ్యే
వనస్థగోపాంఘ్రిరజోభిషేకం యేషాంతుసర్వస్వమనంతుందః॥
వజౌకసోథానుసంప్రియార్థ శరీగోపాంగనతాంశరాణి
త్వదర్థమేకేయాయసర్వతుంతి క్వాహ్యభవాపాస్తుబుద్ధివతేషాం॥

త్వత్తోఽపి శ్వఫలాత్ఫలం కిమధికం త్వం నాస్యసీతి ప్రభో
చేతోవశవర్తినో విచార్య మదిదం స్వజ్ఞానతో మూర్ఖతా॥
ఘోరాంధకార విశేష వేశ సహితా తాన్వానుమాతా పూర్తి వా
గోవానామనుతాప కేవ ఫలితం పశ్యాప్త మేతన్మనః॥
రాగాదయస్తావదమీ భజంతి చోరా గృహం బంధన మేవ తావత్
మోహోంఘ్రిబంధోఽపి న తావదేవ న యావదజ్ఞాన్యత వాంఘ్రి కారాః॥
త్వం ప్రపంచమయమిమం మాయాజగత్ శక్త్యా లోకప్రభో వదన్నభూ
దంభ పుత్రికాఖిమా ప్రవర్తనం గోపకీర్త్యా దృశం ప్రలంభవేత్॥
జానంత ఏవాజత జానుభావం జానంతు వానూస్తున మేబకారే
త్వద్దైర్ఘ్యభవం వాక్యం మచిత్తం దిశత్వ మవిరామ్యాత్మ్యక్త మనసామేతత్॥
త్వమేవ జానా పిహా సర్వమితి తే స్వైరైభవం జ్ఞాన బలాదిమాత్రం
ఆలస్య దృష్టిగతా మధీనో జగత్ప్రీతింత్వ చాపి తేం మే॥
కృష్ణా యదృష్టికలపంకజస్య స్పర్శాంశు భూమిజ్ఞ ద్విజగణామ
వసేతాయాంత్య త్వాం నమోస్తు భువనైక సునోహరాయ
ఆకల్పమాక్రమసురాయాసన శక్తాయ॥
యోవా హ్యయమిః త్వం వసుదేవ్యా సజ్జాం ద్వావిధ్యం సతై ప్రకటం జనిత
యాతిః ప్రమాతా స్వజినా సదాలీతీ సురాప గాశ్వైక పక్షపాతః॥
ఏవం ప్రపంచం భూప్రదప్రభాలనూనం స్తుత్వా ప్రయాత్వా ప్రాణిపత్య ఫాలే
సుత్వాలిలా టోచితాంజలిస్సన్ యయౌ నవసుత్వా పశ్యవంచిత స్వర్గగతిం॥
అథో ముకుంద ప్రలీం వానా యానో వత్సా వాసపరా వలల్యాః
వివాప్రియం కృష్ణ దృశోగ తద్ధి మాయాహతైస్సైః మవినిశ్చమాని॥
లోకేస మాయాహాత చేతసేన తన్మాపి మానం యదిపిస్వశక్త్యా
వవిష్యతి కింకరణీయమస్తి మాయాహతం సర్వమిదం జగద్ధి॥
త్వయాతివేగేన సమాగతం యత్ చిత్రం న కిం వత్సక కృతేగతేన
ఆస్తాభిరేకః కబలోఽప్యభుక్తః క్రాంతోఽపిబో జ్యావివాధ తయాకుః॥
తతో మురారిః పరిహాసవన్ వయస్యైః వ్యాదూనిభుక్త్వా సకలాని తేభ్యః
సందర్శయామాస జగరాజీవం తత్ వనాద్వ్రజం వత్సగణైన్నివృత్తః॥
సగోకులం ప్రాపవయస్యవత్సైః పేశ్యాది రాజైగచితోత్సవాఖ్యం

ప్రసూనపింఛాగిరిధాతురాగో గోపీచకోరప్రియచంద్రరూపః॥
ద్యక్షోర్వాతో [illegible] త్వాః [illegible] రక్షితావ్యగ్భ్యముఖాదిదానీం
లబ్ధం [illegible] పత్రైర్ [illegible] ప్రత్యాచిరేణ [illegible] వ్రజేష్విన్॥
సర్వేషామపి కేషాంచిత్ [illegible] త్వా ప్రియోపలబ్ధః అస్యైవ పుత్రకళత్ర
[illegible] సుహృదః [illegible] తస్మాన్ [illegible] రూపిణీహారాప్య
[illegible] రూపత్వేన ప్రేమ [illegible] భూర్దృశ [illegible] ప్రియార్ఘకేభ్యః పరం
[illegible] కీర్తే [illegible] పదం [illegible] సతతం సమాశ్రితాః
[illegible] పదం [illegible] త్తద్దర్శనపదం మహార్ఘదం॥
యథా [illegible] దేహో [illegible] లంబీ పుత్రమిత్రాదితథా కదాపి
దేహాత్మ వాదీ [illegible] ప్రీతిం స్వదేహే నతి దారకేషు॥
అహంకారాస్పదే దేహే [illegible] పిచయద్వ్యస్పతీవమతా
నాత్మనస్త్వేమభాగసోః
కృష్ణే [illegible] స్వను [illegible] అఖాతి [illegible] గద్దితాయ
[illegible] రూపమేవాప్తి సకించిదన్యత్॥
[illegible] త్యాణికా [illegible] రూపాంతకంప్రాప్య [illegible]
తత్వాస్యభక్తిర్ణో భగవాన్ [illegible] స్తావత్తద్భ్రష్టుః కించిదస్తి॥
[illegible] శైశవం
[illegible] స్తాపసుపాలదుష్ఠే॥
[illegible] నుగమ్యమానా [illegible] భూషితాంగా
బృందావనంతత్పదకంటకయుగ్మ [illegible] ఖాంకితం [illegible] ధన్యం॥
[illegible] పక్షి [illegible] పరీవృతం
[illegible] పయస్వతీ [illegible] ధేనుఖేనవీజితం॥
తద్వీక్ష్యరమ్యం వనమ్మగరంతుం [illegible] భగవానియేష
యదీయమంజేష్వతినందదేషు క్రీడంతినిత్యం సురదేవయష్టా॥
ఫలప్రసూనోరుభరేణ నమ్రాన్ వనస్పతీన్వీక్ష్య సరామమూచే
ఏకే నమంతీవభవత్పదాబ్జం పాపస్యహాన్త్యై తరుజన్మహేతోః
నీలాంబరం వీక్ష్యశిఖండినస్త్వాం విశృష్యపూర్ణంపరిపించ్ఛపుచ్ఛం
జాతోత్సవాహృష్టతనూరిహాస్తే నృత్యంతిపక్షాభరిధియావిచిత్రం॥

అమీ శృంగాభూమన్ శివసకలసాపాహాసోగ్ర్యం కస్త్రాం మాక్షం పరమ
మిహా దైవం ప్రతిపదం గజం త్రైపాసాస్త్ర కలము గసాభృంపశప్రపాతసే
గూహింపానం సముపపత్త్యర్తం గజ భుం

స్పృప్పంతిపుష్పటనిస్వనై శుకపికైః స్త్రామాగంగస్వారం
కుర్వత్యోః పరితో వనం సజస్పృశాంగోత్పలాలంకృతం

వృక్ష్యంతిప్రియాసన్నిధౌ సమణికంచితా పాణోర్మముదా
దివ్యస్త్రైనసాపి సూపాహ్యతిధయమేక్ష్వంతం న్యుదం॥

ఇయాంధ్రరితి ప్రగుణవీథ్యాశ్చనకాలతా ధన్యశిమాహీతో కయత్తైపాబ్జ
మహాతామలక్ష్యం స్ఫురంతీనిర్వ్యంకరజాక్షిమాస్తా॥

ఖగామృగాః ర్ఘ్ణపర్వతాస్త్ర సభాజతావస్థివనాన లోకైః
భుజాంతరేణాపినిజాంగవాశ్చి రమాపినిశ్యస్పృశు తేయాదివ
స్పృంపావజపీరితిమనాస్వరామః గాశ్చాయాస్ధదిసరిత్తైషు
కామేపసస్వస్వహాగోపబాలైః పశస్యమాయిష్టసద్ధీషు॥

అనువర్తితైర్వానకమయంకనాచిత్ గాయత్స్వంగేన్వనగాయతిష్ఠ
కవిశ్వహాంనానుస్పృశ్యమనం క్రమాత్యథోస్యత్యబర్హినస్సః॥

క్వచిదాహ్వాయతి ప్రీత్యా పశూన్ దూరగతానపి
ప్రత్యేకంనామభిః కృష్ణో వాదాభురగభీరయా॥

ఏకదా హసయన్ గోపాన్ అనుకారైప్తుషపక్షిణః
అన్యత్రకూర్దకపక్షైర్భోగ్యభిశివక్షనతిస్వకం॥

క్రీడాక్రాంతదనిశేశ్యాంకే పల్లవాస్తరణేష్వయం
గోపైః సంవాహితైరాగ్యం కరోతిగతిక్రమం॥

ఖేలయాతి పద్రక్రాంతో వృక్షమూలేషుమాసప్రతే
స్వయం కేలేషు భుంక్త్రత వనమ్యాంగోపథావకః॥

పృత్యాదీన్ముక్తవ్యో బాలాన్ యాస్యన్ గోన్ముధః
గృహీతహస్తాగో బాలాన్ ప్రాతకాప్రశంసతః॥

వివిధరకేబిజముస్యహాదా సతుంగ్యదైరీశను రేశవప్యా
అనీజయన్వల్లవతాశకృంతైః క్రమాన్ సత్యైహానిమ్పకేదిత్॥

అత్యామహోచ్ఛ్రాయ పరీతచిత్తాః అతీవరాజన్ [illegible] విరేజుః

నాయంతిభుక్త్వాని మనోహరాణి మహార్హవస్తూని

గూఢస్యభావోపి యదాకదాచిత్ ప్రదర్శితాత్యంత మహానుభావః

స్వమాయయాగోపనతస్యకార్యం తనోతిగ్రామ్యస్వమమీశ్వరోపి॥

మహాద్వనేతాని వనానిసాంద్రం ఇతోవిదూరేపి ఫలానిసంతి

పతంతినిత్యం పతితానికింతు న్యభిర్నభుక్తాని పలాశిభిస్తైః॥

మహాసురోధేనుక నామధేయః స్వజ్ఞాతిర్వ్యాప్తో రాసభరూపధారీ

వనంసమాక్రమ్య ఫలార్థిజంతూన్హంతినిత్యం బలదర్పితోసౌ॥

ప్రయచ్ఛనఃకృష్ణ ఫలానినిత్యం స్వాదూనిసత్యాస్పరకాంతితాని

నాతీవనీతో సురభిఃఫలానాం మనస్సమాకర్షతిక్రుంగంధః॥

ఉద్దిశ్యకృష్ణంసబలంఫలానాం ఇత్యూచిరేవృద్ధసఖాస్తదానీం

నిశమ్యతద్వాక్యమనంతపాలో బలశ్చతత్రైసహాఃప్రహృష్టః॥

ప్రవిశ్యతాలాన్పరికంపయిత్వా సపాతయామాసపరిశ్రితాని

ఫలానిపక్వాన్యథగోపబాలా అభక్షయన్ప్రీతధియోయథేష్టం॥

నిశమ్యశబ్దం పతతాంఫలానాం అభ్యద్రవద్రాసభయానుపాదః

సమాన్యలోబంధుభిరుగ్రనేత్రైః క్రూరైర్మహీంసంపరికంపయద్భిః॥

బలంబలీసతిపశ్చిమాభ్యాం పదాభ్యమహ్నాత్కుకుశబ్దపూర్వం

తత్తస్యధూళింఖురఘట్టనైశ్చ ఆపాక్రమద్దిక్షురతఃవిముంచన్॥

అగస్త్యధూయశ్చరణౌసపశ్చిమౌ బలంవిహాంతుంతరసాతిపదుశ్చిపా

తయోర్గృహిత్వాపదయోరథాయుమం సుభ్రామయన్ప్రాంశుపదేశపాణిః

భ్రామేణసత్యోగతజీవితస్యశేవభగ్నోనిపాతస్సతాళః

అకంపయత్స్వాన్యగతంనిపాతాదిద్ధంవనంసర్వముకంపతాద్భుతం॥

తలాపరీతస్త్రతదేవయోధాతాః సైతాహతాస్తాళవనాశ్చకంపిరే

తైరద్విచిత్రంభువనత్రయంబలే యదుత్తమాంగే బతసర్వపాయతే॥

తద్వారయోధాశ్చపతంతరుష్టాః నిర్యాతకాయస్యమృతస్యబంధోః

తాన్కృహ్యపశ్చాత్పదయోస్పరామః వ్యపోథయత్తాళతగేషుకృష్ణః॥

తంభాదిరంతాశవతైరశాః ర్వనస్థలంతాళశిరః పలాశైః

రత్నశ్చరీకైర్వ్యసుభిర్నభశ్చరరాజమేఘైరివచిత్రవర్ణైః॥

తయోస్తుగత్యా క్రమశో మహత్త్వేవా అవాశిరంతౌ పశుపైస్స్వసార్థం
వత్సాన్విహాయాత్ర సపిత్ర సృష్టవృక్షే మురారిగుప్తం వనమృత్యుశ్చదాస్యా॥
తతో మనుష్యార్భకవన్మేత్యనిర్భయం అశ్నంతిసాధ్వాదూధిఫలాని భూరిశః
చరంతిగావస్తృణమత్రవత్సకాః కృపావిశేషాదదరామకృష్ణయోః॥
కృష్ణస్సరామోనుగగీతకీర్తి స్సాయంతనేవీరజపత్రినేత్రః
పవిత్రకీర్తిర్గమితో గ్రశత్య ర్విశేశఘోషం సహధేనువత్సైః॥
గోపరాగపిహితాలకసుందరం బద్ధబర్హావనపుష్పరంజితం
చారుహాసరుచిరేక్షణావనం గోపగీతశుభకీర్తివిస్తరం॥
కలస్వనైర్వేణుముదీరయంతం గోవత్సబాలైరనుగమ్యమానం
అభ్యుద్గతాః కృష్ణముదీక్షణాయ గోప్యస్సమేతాశ్చిరముత్సుకాశ్చ॥
పీత్వాముకుందస్య ముఖాబ్జసీధుం గోప్యోక్షిభృంగైర్విజహుశ్చతాపం
ప్రవిశ్యకృష్ణస్ససఖిశ్చగోష్ఠం తత్సత్కృతంప్రాపకటాక్షహాసైః॥
తన్మాతరౌచాపితయోస్తదాని ముద్వర్తనోన్మజ్జనధూపకృత్యైః
శ్రమంవినాశ్యాస్స్వయమప్రమత్తే స్రగ్గంధవాసాంసిదదుశ్చమోదాత్॥
తౌ ప్రాశ్యమాత్రోపహృతాన్నమిష్టం రుచ్యైశ్చభక్ష్యైస్సహితంకదుష్ణం
ప్రవిశ్యశయ్యామధతద్విజన్యాం సుఖంశయానావుపలాలనైశ్చ॥
రామంవినాగోపకసైః కదాచిత్ వనంగతో గోవృషభైస్సమేతః
నిదాఘుపప్తానథవీక్ష్యగోపాన్ పశూన్జగామాశు సమూరకన్యాం॥
హ్రదస్యతన్యావిషదుష్టనీరం పపుస్తృషార్తాః పశుగోపబాలాః
అథోనిపేతుర్వ్యసవశ్చసర్వే సుమూర్ఛితాదిష్టహతావిచేష్టాః॥
యోగీశ్వరాణామధిపస్సకృష్ణ స్తాన్వీక్ష్యగోపాంశ్చపశూన్స్వకీయాన్
దృష్ట్వామృతాపారముచాస్యవార్తా సుజ్జీవయామాసకృపాపరీతః॥
తేలబ్ధసంజ్ఞాహరిదృష్టిపాతా దుద్ధాయసాన్వాపదివసమ్యగాసన్
పరస్పరంవీక్ష్యసువిస్మితాస్తే ప్రాదంవిహాయాశుహరింప్రపన్నాః॥
అమతస్యతాన్నుగ్రహవీక్షితంహరేః మృతస్యపీత్వావిషమాత్మవాః పునః
ఉద్ధానమచ్ఛిద్రమనంతశాయినో హాయార్భకస్యాశుమంతరాత్మనః॥
కృష్ణోహిశాదూషితనీరకన్యాం విలోక్యకృష్ణః కరుణాపరీతః
విశుద్ధిమిచ్ఛన్ కృతదాసయుక్తం తేషూయలోకస్యకల్ తాతత్రారః॥ |

సకాళియోభూమిచరోపిపూర్వం హ్రదేగభీరేయమునోదరేస్మిన్
ఉవాసభీతోగరుడాన్మహోఘం చిరాత్సభార్యోవిషవహ్నితప్తః॥
విషోర్మిమాలామరుతోపసృష్టా పతత్పతంగాపరితఃపతంతి
తత్తీరమాసాద్యనగోపిజంతుః జీవన్నవర్తేతవిషప్రభావాత్॥
విషోల్బణంకాళియమగ్నిసర్పం దుష్టంనదీంతేనవిలోక్యకృష్ణః
కదంబమారుహ్యసుబద్ధకాంచిఃఆస్ఫోట్యబాహుంన్యపతద్విషోదే॥
హ్రదస్తదానీమఖిలోపశక్తః నిపాతవేగక్షుభితోరగాణాం
విషేణరక్తీకృతభీషణోర్మిః విసర్పితోభూదిదంనచిత్రం॥
కృష్ణస్యదంతావళవిక్రమస్య తద్భూజగత్క్షుబ్ధమదోంబుఘోషం
నిశమ్యదృష్ట్వాసదనస్యధర్షం అమృష్యమాణోభిజగామసర్పః॥
తందర్శనీయంఘననీలకాంతిం శిరీషవత్కోమలసుందరాంగం
శ్రీవత్సలక్ష్మంస్మితశోభితాస్యం పీతాంబరంలోహితపద్మపాదం॥
హ్రదేగభీరేవిహరంతమాద్యం భుజాబలక్షోభితవారిపూరం
దృష్ట్వారుషామర్మసుతీవ్రమన్యుః భోగేనసంవేష్టయదప్రధృష్యం॥
తంసర్పదేహావపరీతదేహం వినష్టచేష్టంప్రియమాత్మగోపాః
దృష్ట్వాపితేహాహ్వనవాదోభ్రాంతాః నిపేతురగ్రేదయశోకమూఢాః॥
ధీరస్థితాగోప్యవవత్సతర్యః సుదుఃఖితాఃకృష్ణనివిష్టచిత్తాః
అంభోరహైర్దీర్ఘతరైస్తదానీం ఆక్రందమానాహరిమాత్మనాథం॥
బహూనిజన్మాన్యథగోకులేస్మిన్ బభూవురారాద్భయశంసకాని
భూమ్యంతరిక్షాత్మసుదారుణాని అభూతపూర్వాణిభయావహాని॥
నందాదయస్తాన్యుపలక్ష్యబుద్ధ్వా రామం వినారణ్యగతంచకృష్ణం
మత్వామృతంతంభయహేతుభిస్తైః అతద్విదఃశోకభరేణమూఢాః॥
అబాలవృద్ధావనితాశ్చసర్వే జగ్ముర్వ్రజాత్కృష్ణదిదృక్షయాశు
జ్ఞాత్వాత్యథావిజ్ఞాత హరిప్రభావోనకించిదూచే ప్రహసన్సరామః॥
అన్వేషమాణాఃప్రియమత్రతత్ర జగ్ముస్సమంతాద్యమునోదరంతే
గదారిపద్మాంకుశవజ్రరేఖైః పదైరలంసూచితయాపదవ్యా॥
గవాంతతోగోపకబాలకానాం పదానామంతరాంతరా
తజ్ఞానిభవ్యరేఖాణి హరేర్దృష్ట్వాయయుర్ద్రుతం॥

తంభోగిభోగేనపరీతదేహం అదృష్టచేష్టం హ్రదమధ్యభాగే
చైతన్యహీనాన్నృపతత్సబాలాన్ నిరీక్ష్యగోపాయమునాతటార్తాః॥

గోవ్యస్స్మరంత్యః ప్రియసక్తచిత్తాః తస్యస్మితాలోకనచాటువాణీ
తాంచక్రితం వీక్ష్యరుచావతప్తాః శూన్యాంవిదుస్తత్ప్రియవత్త్రిలోకీం॥

గోప్యోయశోదాముపగమ్యదీనాం సుతానుపదంవీక్ష్యుర్భృశానుతప్తాం
ఆశ్వాసయంత్యస్స్వకథానులాపైః ప్రియామనువ్యస్తత్పశోకతప్తాః॥
హ్రిద్రప్రవేశోన్ముఖకృష్ణయాతాన్ నందాదిగోపానథవీక్ష్యరామః
నివారయామాసవిమాఘటుద్ధిన్ రమానతేజ్ఞాతమహానుభావః॥

అథాలవృద్ధవనితం వ్రజమీక్ష్యకృష్ణః అత్యంతదుఃఖితమనన్యగతింస్వనాథం
హాహేతి ర్తమాత్రమనుస్మృత్యమనువ్యభావం తూష్ణీంస్థితంస్వపదలిష్టదురంగలంటా·
తద్వర్ధమానవపుషాత్స్ఫుటితాత్మబంధః త్యక్త్వాహరింభుజగరాట్ పతిరస్యభోగాత్॥
ఉద్ధృత్యభోగప్రసర్ప్యపరేష్ణతిత్యకతో సద్ధాస్యస్రక్
గరః ప్రాంతివానికాస్యః॥

తంస్పృశ్యతీవ్రరసవర్ణ్ణాపరిలేలిహానం అతిరఘోరవిషవహ్నికణోగ్రదృష్టిం
ఘోరాయాతిపుగ్రోహాగకాలమవేక్షమాణం క్రీడన్హరిః పరిససారయథాగరుత్మాన్
పునర్ద్విహిత్వంపరితస్సరంతం ఆక్రాంతమృద్ధాన్యఫణాగణస్సః
అనన్యపాదేనపిరాంసితేషు ననర్తయద్ధారంగతలేనవర్త్యా॥
కరాగ్రకోటగ్నరత్నమధ్యతత్రిమం ఫణామణిస్పర్శలోహితాగ్రః
వికాసపోషిత్వమృదంగతాళికా మమోపహారైస్స్వరూపోపపత్త్యః॥
మద్యేశతైకశిరసాంనమతేవయద్యత్ కృష్ణోమమర్దఫణినః పదకంజఘాతైః
నాగోతినష్టబలదర్పభుజాసమేతో నస్తాననరుధిరముల్వణమాపమూర్చ్ఛాం॥
కృత్వాపునర్వ్యచ్ఛిరఉద్ధిరంపాత్ తద్వర్ధయామాసపరాలియస్య
పాదాబ్జఘాతోచ్ఛ్రితభగ్నశీర్షః నాసాపుటైరుద్వమతోవిషాగ్నిం
తదద్భుతోరుక్రమతాండవనిరుగ్ణభోగాగ్రరుధిరంవమన్స
నిర్భగ్నగాత్రః కలుషీకృతాత్మా నారాయణంతంశరణంజగామ॥

జగత్ప్రచండస్యప్రకటేశమానోనార్చ్యరాతప్సన్నం కృపిలోయభోగం
పతింపయాలోక్యవినష్టచేష్టంహరింసమాజగ్మురహీశపత్న్యః॥

పక్షీంద్రశైలగతపాత్రం శ్రీమానయంకురుతదా
కౢప్తభూషణవస్త్రాది కేశబంధావతారితాః॥
తానాగభార్యస్తవసాతిమాద్యాః తోతాన్వరస్యాగ్నిపాత్యభోగా
స్థానే స్వభర్తుర్ముఖమీక్షమాణా బద్ధాంజలిర్లోకగురుం ప్రణేము॥
పతివ్రతాస్త్రీశరణం ప్రపద్య సంప్రార్థయన్త్యో వరజీవభిక్షాం
ప్రవైరనస్యార్త్యపహారి ప్రమేయారిసంస్థ ప్రస్తం నిగమైకవేద్యం॥
కృతాపరాధస్యమదీయభర్తుః సాధ్యోహి దండః ఖలనిగ్రహాయ
సద్రక్షణాయోగ్రనిగ్రహాస్య మిత్రాశ్రిరిపుల్యస్యవధగ్నమూర్తే॥
ప్రసాదవీనాస్యఖలస్యకర్మణస్త్వయా హి నూనమసజ్జనానాం
పాపాపనుత్త్యై భవతీ నదండః క్రోధోప్యశోనుగ్రహ ఏవ దేవ॥
ఆసేవపూర్వం కిముకారి పుణ్యం తపస్సుతప్తం వ్యరచీహ్యగ్న్యం
క్షణ్టం ప్రాలితం వాతివ పాదపూజా చిరం కృతాయద్భగవానదర్పి॥
కృతం కిమన్యత్తు వతోపహేతుర్విదన్మహాదేవతవాంఘ్రిరేణోః
స్పర్శానుకారోభవదస్యజంతోర్యం వైరమూవాంఛ పపర్వసేవ్యా॥
త్వత్పాదకంజస్యరజోభిషేకం ప్రాప్తం జనా యేన చపాదమేష్యం
నదేవతానాంపదమీశ్వరత్వం వాంఛంతి సోపాపదమస్యదీశ॥
బ్రహ్మాదిభిః ప్రార్థనయ్యమహిః పదంతే స్వభావతః క్రోధవశోపిచాపనస్యసం
ప్రార్థయతోయదేవ ఆపేక్షితం సంపది హేవపాస్యాత్॥
అనంతకల్యాణగుణైకధామ్నే పరాత్మనే భూతిగణాశ్రయాయ
చిత్ జ్ఞానమయాయ నిధయేంతకాయ నమఃపరేశాయపనాతనాయ॥
కాలాదిరూపాయకలాదిసాక్షిణే వికారదూరాయవిశుద్ధమూర్తయే
భూతేంద్రియాప్రాణమన్స్వరూపిణే ప్రపంచరూపాయచిదాత్మనే నమః
అప్రాకృతానంతశక్తియుక్తాయ బ్రహ్మణే నమః
సుఖానుభూతయే సత్యసంకల్పాయవిపశ్చితే॥
వాసుదేవాయ శాంతాయ యదూనాం పతయే నమః
గుణాభిమానహీనాయ సూక్ష్మాయకవయే నమః॥
ప్రమాణమూలాయదురంతశక్తయే నమః పరిష్కృతాయ నివృత్తిరాగిణే
విచిత్రవీర్యాయ ప్రపంచహేతవే ప్రదీపాయాస్వానందినే నమః॥

హేతుశ్చ స్వం గృహసతాం స్వరూపిణే ఽచిత్స్వరూపజగతః కర్తృదర్శినే నమోస్తు॥

హృషీకశక్తిప్రదదేహభాజామవాఙ్మనసైకస్వరూపరాపరజ్ఞ
నిరంజనాతర్క్యవిహారభూమన్ నమోఽనమస్తే జగదీశ పాహి॥

సృజస్యవస్యత్సి జగంతి నిత్యం మాయామవష్టభ్య ధృతోరుశక్తిః
సంహార్యరూపేణ సతిస్స్వగోవా మహోద్భవయన్ క్రీడసి లీలయాజ॥

అమీ దేహాస్తవైవాద్య మాధకాంతవిపర్యయాః
క్రీడాసాధనరూపాహి ప్రియాశ్చాంతాస్తవాధునా॥

తవావతారాః ఖలు సజ్జనానాం బలార్థితానామవనాయ దేవ
అనాదిధర్మస్యహి పాలనేచ్ఛయాస్థితస్య తే తీర్థపదం ప్రపన్నాః॥

తుండత్వః ప్రథమం భర్త్రాదాసేన తి కృతాగసి
అతః తు మస్యమాఘస్యమంతుం త్వామద్య జానతీః॥

న చేద్భవదనుగ్రహాస్పదీ నాగరాజో హ్యయం వినమయుశాంధకః
కమలబంధుసూనుతూయం గమిష్యతి తు నాదతో నిఖిలలోకసౌఖ్యార్థస్త్రీయః
పతిమనుప్రదతానకిము వీక్ష్య తోచ్యాహరే॥

ఆజ్ఞాపేయాస్తాంస్తవదేవకింకరీః కర్తవ్యమిద్ధం భవతీభిరిత్యలం
వాద్యామజంతూంస్తవచితవృత్తిర్యా స్యాము దేశథం గతస్త్వరోదితం
పనాగపత్నీభిరభిష్టుతో హరిః స్తుమోచ నాగం గతదర్పమంజసా పాదప్రహారై
ర్విధ్వలీకృతాంగం మూర్ఛాగతం భగ్నశిరస్సహాసం॥

లబ్ధేంద్రియప్రాణబలస్స నాగః కృతాంజలిర్దీనముఖో జగాద
సముచ్ఛ్వసన్ దీర్ఘతరం ముకుందం ఫణామణిస్ఫారనవశ్రియాంఘ్రి
త్వమేవ సర్వేశ్వర తత్ర కారణం బంధావిమోక్షౌ ఖలదేహధారిణాం
కథం త్వజామస్తవదుస్త్యజా మమ విధేహి తత్తద్దయయైవమన్యసే॥

ఇతి భుజగవచో నిశమ్య కృష్ణః సపది తమాహ నచత్వయాత్రస్థేయం
సహానుకోదారవయస్యభృత్యవాత్రైర్వ్రజ జలనిధిమద్య నాగ్రుదం విహాయ
నృణాం గవాంచాద్య నదీషు భోజ్యా భవత్వియం సంతుమనాసమేవ
పతంగరాజోపి న దక్షరయేత్త్వాం పదాంకితం త్వాం సమలం కదాపి॥

భుజంగరాజో హరిణైవముక్తః తత్పూజయామాస ముదా సదారః
అనర్ఘ్యభూషాభిరమూల్యరత్నైః దివ్యాంబరైర్గంధవిశేషమాల్యైః॥

ఏవంకృష్ణంజగన్నాథం పూజయిత్వాప్రసాద్యచ త్రిఃపరిక్రమ్యతం
నత్వా తేనాజ్ఞప్తో యయౌగృహాన్॥
యదాహిరాజన్సకలత్రపుత్రః ద్వీపంజగామాబ్ధిజలాభిరక్షం తదైవసా
సూర్యసుతామృతోదాహరిప్రసాదాదభవత్సుగమ్యా॥
పురారమణకద్వీపమాశ్రితాయే భుజంగమాః
సుపర్ణభీతాశ్చక్రుః సమయంతత్రతేమిథః॥
ఆత్మభీతజన్తోర్దేయః ప్రతిమాసంతుయోబలిః
తమ్మృత్తుమూలనిపీతం నాగ్రాన్యినాయకల్పితం॥
రక్షణాయాత్మనోనాగైః జిహ్మైర్దత్తం స్వకంబలిం
గరుడాయార్పయంతి స్మ మాసిమాసి భయాన్వితాః॥
కాలియఃకృపణఃక్రూరః విషవీర్యమదాన్వితః
వినాయకమహావాదృత్య స్వబలింతునదత్తవాన్॥
యద్దత్తమన్యైర్బలిమత్తిదర్పాత్ దదాతినోస్వీయబలింయథావ్యాః
శ్రుత్వాతదన్యైర్గరుడోఽథకృద్ధః అభ్యద్రవత్తంనిజఘాంసయాసః॥
అభిద్రవంతంగరుడంసనాగః జగామయోద్ధుంత్వరసోద్ధృతాంగః
గత్వాదశత్తంవిషపూరితాస్యో భయావహోజ్జృంభితలోచనోగ్రః॥
నిరస్యనాగంతరసాసుపర్ణః పక్షేణచండేనతతోరుషాజఘాన
సవ్యేనపక్షేణసవామగేన తముత్తమాంగేవిషవీర్యదుష్టం॥
విష్ణువాహగరుతానిహతోఽహిస్త్వాశుసూర్యతనయాంప్రాప్యమావిశత్
యత్రపూర్వమహరద్ఝషమీనాన్ శాపితోఽపిగరుడోమునిశాపాత్॥
మీనాన్దృష్ట్వాదుఃఖితాన్నాథనాశే క్రోధావిష్టస్సౌభరిఃప్రాహదీనాన్
భూయస్తార్క్ష్యోభక్షయేచ్చేత్సమత్స్యాన్ మూర్ధాసద్యస్తస్యభిద్యేతతత్ర॥
సకాలియోవేదరహస్యమేతత్ నాన్యస్తతోఽస్మిన్గతభీరువాస
నాగేనకృష్ణేనవివాసితోఽతః హ్రదోఽబభూవామృతకూపతుల్యః॥
క్రీడాద్వినిష్క్రాంతమమోఘవిక్రమం ప్రదివ్యాంబరాలంకృతహేమమాలినం
ఆనందపూర్ణాస్సముదశ్రులోచనాః ఉద్ధాయగోపాఃపరిరేభిరేహరిం॥
రామస్సమాలింగ్యహరింముదశ్రుః ప్రభావవిత్తస్యజహాసగూఢం
గోప్యోయశోదాప్రముఖాస్సనందాః వ్యాహృత్యమృత్యుముఖాత్పునుక్తం

కృష్ణస్సరామస్సహగోధనౌఘ స్సాయంతనే వాసమకల్పయత్స్వః
రాత్రించ తాం శక్రనదీసమీపే జలాశిన ఊషురమీ వ్రజస్థాః॥
నిపీతజనమ్మదవాగ్నిరదోద్ధితః సుప్తమేత్య నిశి గోకులాంతికం
సర్వతో వ్రజసమీపమాశ్రితం దగ్ధుమారభత నోకశాఖాలం॥
ప్రబోధితా గోపగణాస్తదానీం వనాగ్నినా కీలితకోమలాంగాః
సంభ్రాంతచిత్తాశ్శరణంయయుస్తె కృష్ణం శరణ్యం బలదేవమీఢ్యం॥
ప్రాప్య సమాగమ్య హరిజేశమూచుః గరిస్తోహి వా తేతనయః ప్రిరాయుః
దృష్ట్వాముక్తః పరమాద్భుతంతత్ తవాన్తకస్త్వం బతథస్యథవావ్యః॥
నష్టప్రాయసుతంలబ్ధ్వా యశోదాపూర్వపుణ్యతః
ముదాతమంకమారోప్య పరిష్వజ్యస్తనంపదౌ॥
హేకృష్ణ హేరామవనాగ్నిరేషః దందగ్ధినస్తావకబంధువర్గాన్
సమ్మృత్యుభీతాస్త్వభయంబకారె పత్కంజమపిష్టైవ భవత్వహో తురాహి॥
నిశమ్యమస్త్వచ్ఛరణారవిందం సంత్యక్తుమస్తాన్ కృపయాగ్నిరూపాన్
అకాలమృత్యోర్భరవనందనూనో యుతోభయంత్వాంశరణంప్రపన్నాః॥
దృష్ట్వాకృష్ణస్స్వయవైక్లబ్యమేవం యోగిధ్యేయోయోగమాయాంవితత
గోపాన్వహ్నేరుద్ధర్తాదారుణాద్ధావ్ సద్యోరక్షిత్వీతవహ్నిర్మురారిః
వృష్టేర్వా వైర్గికరిత్రిః ప్రభాతే ఉద్ధాయాగాద్గోవ్రజాగోభిరగ్రె
మాతాపితాభ్యాంబలభద్రకమిత్రో గోపస్త్రీభిర్వంశితంతోరణాద్యైః॥
గోపాలమాయామనుసృత్యకృష్ణః రామేణసక్రీడతగోకులేస్మిన్
కదంబకాంనాతిప్రియస్తుపర్తుః అఘూనామ్మదఘార్మనిపీడితాశ
హరిస్సరామస్సనివాసహేతోః బృందావనానేకగుణైస్సభాతి
సలలితో గోపగణైస్తదానీం యాధావసంతిస్సకలర్తురాజః॥
గిరిప్రవాహధ్వనిభిర్నిరంతరైః నివృత్తఝిల్లీపరుషోరునిస్వనం
అచ్ఛీకరైస్స్నాపితవృక్షమండలైః నివారితాత్యుగ్రనిదాఘదీధితిం॥
అపూర్ణతోయద్రదినిర్ఝరైః జంబాలితాయాః పులినైస్సమంతాత్
ఘనోరపంకాద్వ్యలరూపశోభంచ వారంతి భానూర్నకరాంశుకోనిన్సన్॥
పుష్పగుచ్ఛఫలమండమండితం గాయదున్మదమయూరషట్పదం
కూజదంచితశుకపక్షికం యద్విదుగ్ధమృగరావనాదితం॥

వసంతలక్ష్మీనిలయం వసంతకే విహర్తుకామా విశదప్రగేవ
గోగోపబాలైర్గణశస్సకృష్ణః వేణుంక్వణన్ శృంగరవేణయుక్తం॥
శ్రీకృష్ణదామాంశుకసాలయుథావనా రామసకృష్ణసహితా వ్రజబాలాః
నృత్తగీరవసంచరన్తో గిరిద్రోణీషు రేమిరే॥
కేచిజ్జగుః కేచిదవాదయంస్తు కేచిచ్చ నృత్యంతి బాలాః
ఏకేషు నృత్యత్స్వజగుస్తథాన్యే సమీడిరే సానుకృతిం కృతజ్ఞాః॥
ధరిషు లంగనకర్షణయా పరైః బాహుయుద్ధగ్రహణైః ...
కంఠదివ్యసుమసీరుహముష్టిభిః వసంతతుల్యసౌఖ్యభాగమిరే॥
స్వయం మనోహారిస్వరగోపస్వరూపం గాయకవాదకా
కరంగుకుతూహలా భాగాసారమానా ధృతస్వనా॥
ఏకం విధాభిస్సహ జేసనాకం క్రీడాభిరేవ ప్రచచార కృష్ణః
సంచారయన్ కాననవీధికాసు గోవత్సవృందం గోపకులాగ్రగణ్యః॥
ప్రలంబదైత్యో బలరామకృష్ణయోః జిఘాంసయాగాద్ధృతగోపరూపః
చచార గోపాలకసంఘమధ్యే ప్రతీక్షమాణస్సమయం నిహంతుం॥
నిశాచరం తం భగవాన్ముకుందః జానన్ స్వయం న ప్రకటీచకార
విచింతయన్ తస్యవధస్య మార్గం ఆహూయ గోపానిదమబ్రవీత్స॥
బాలా వయం యుగ్మవిహారలీలయా ఆపాతగోపీక్ష్యవరౌ బలాదికౌ
నియమ్య సంఘట్టపరీక్షణాదికాన్ వనే చరిష్యామ పణం విధాయ చ॥
ఇత్థం మురారేర్వచనం నిశమ్య గోపాలబాలాస్సహసైకమత్యాత్
కృత్వా మహానాదమము పరిశస్య తస్థుర్వ్యహారాత్సమగ్నచిత్తాః॥
కృత్వా తదా రామకృష్ణౌ నాయకౌ తత్ర ఖేలనే
బభూవుః కృష్ణపక్షీయాః కేచిద్రామస్య బాలకాః॥
నియమం చక్రిరే తత్ర వాహ్య వాహకలక్షణం
వతాజితస్కంధమూలారోహణం జయినాం పణః
ప్రలంబః కృష్ణపక్షీయో బభూవ పిశితాశనః
శ్రీదామభద్రసేనాద్యాస్తథా రామస్య వర్గిణః॥
ఏవం క్రీడాసమాక్రాంతా జగుర్భాండీరకం వటం
ఏకదా జయినో వాహ్యా బభూవుర్వాహకా జితాః॥

జితాస్తైస్తృణ్ణకాపక్షిరూ ఊహూ రావస్యమః
ఊవాఖుకృష్ణో నామానం క్రలంపరోహిణీసుతం॥
మత్వాశపహ్యారాణిమారౌఘ బలంపహాన్ శీఘ్రతరం జగామ
అతీత్యమర్త్యాక్షుసంకర్షం దివి నగేంద్రభారం ననశాళవేధుం॥
విహాయగోపానమృతత్వమాయూ నిజంపథు స్వర్ణః భూషణాఢ్యం
బృహద్భుజం తీక్ష్ణఖోరుదక్షం కస్థాయశేకోబ్జకరం చబంధీవా॥
భయానకం రాక్షసరూపమంతి ఇవాచ్ఛిత్వందీప్తదృగంబరస్థం
శరాశకర్తాం కిటీరయానం పశ్లాయుధో వీక్ష్య సమంత్ర త్తత్॥
ఆత్మానుసంధానవిశిష్టమోహాత్ లబ్ధస్మృతిర్వ్యతిథ మోధం ముః
హారం తమాత్మానమివస్వరక్షం చింముష్టినా శిషిరజహానశత్రుం॥
సముష్టిఘాతేన విభిన్నసౌ సమానయిసాన్ద్రదమ ప్రగ్వనంచ
పపాతిసద్యో వ్యసురాశ్రకాద్రిర్యథా వజ్రహతో హత్వా॥
దృష్ట్వా ప్రలంబం నిహతం బలేనసుః ప్రీతా గోపగణా బభూవుః
ఆశీర్భిరీశ్వరం స్మహాబాహినంద్య ప్రశశంసాంబభూవుర్మహాత్మ
స్నిగ్ధైర్దృష్ట్వా దాగతి విమృత్యోరాసుర్రేమ్నా సమాలింగ్య హృష్టమనాః స్తై
దీప్త్వాభవానద్యసుఖం చిరాయుః పిత్రాదయో గ్యేమహీలోకే
పాపైః ప్రలంబేనహతేసురాద్యాః వవృషుః కుసుమోత్కరైస్తం
జగుర్యశస్త్యం పహం చిరం ఖ్యాదయస్తంనన్నృతుర్వ్యరిత్రం
శ్రీదామసఖ్యం గోపకేషు త్వరంత్యోత్యాలలసాశ్చ
రవాద్వనాదూరమతి పగత్వా వామనేమోహానంప్రవిష్టాః
ముంజేతినామ్నా మహావింప్రవిశ్య ఆక్రందమానా వనవహ్నినా భీతాః
ఉత్తుంగతిష్ఠాగ్రఖుతాం ప్రఘూర్ణ ప్రభృష్టమార్గాస్తృషితా బభూవుః
దలక్షపరిత్యక్తవినారతీలాః పశూనదృష్ట్వా నీకటేభయార్తాః
గోపాస్వకృష్ణః పదవీంస్తుతేషాం జ్ఞాత్వాశయాశీఘ్రతరంముయస్తై॥
పుష్పత్రైర్గోభండం లూతాస్తై తాద్దురంకతమాత్వమార్గం
తైస్తైస్తాసాంగతమప్రకామః గత్వానివృత్తాః పదవీవలబ్ధ్వా
శ్రాంతాస్తృషార్తాః హాదూరగత్యాగోపాని షణ్ణా గతజీవికాశ్చ

సప్రహృష్టాంగో గోగః లబ్ధ్వా పాయం కృహితతత్పాదకోఽనుహాస్తాః॥
కృత్వాశ్చభీరాంపరిదేహసంశ్రోః మురారిరుత్తుంగకుజం సమారుహాత్
దృష్ట్వాటవీమగ్న్యగాంధవార్త్తం స్వగానామభిర్గోగణమాజుహావ॥
నిశమ్య కృష్ణస్య వచో మతిం గావో గోపాలకణాన్నమ్యతతుల్యరూపాన్॥
ఆంభారవాంశ్చ గోగదీనశ్చ త్వాజ్ఞాపయంత్యస్త్వథ యుం మురారేః॥
జ్ఞాత్వా గవాం ధ్యానమభీప్సితం తే గోపాజవార్షుః ప్రణిపత్య కృష్ణం
తదంతరే వాయుపరీరితో గ్నిః వనే మహద్భ్యాచ్ఛాదశో బహ్నావ
స్ఫురత్ శిఖాభిః రిరోమ భిః వినాశకృత్ స్థావరజంగమానాం॥
తదావిపర్వం తమదః గ్నిసజ్జాసమీక్ష్య గోపాః పశవశ్చ భీతాః
వృషసుస్ఫులింగాగ్నిదంభ్రాగ్నిశ్చ ఖంరోదసీ వ్యాప్య ప్రకాశయంత॥
కృష్ణం సరామం ప్రశిత్య గోపాః ప్రపన్నభక్తానభయం మనూమ
తా నాహ కృష్ణః కృపయా కరణోన్నయహార్త్తస్త నేత్రాణి నిమీలయధ్వం
యన్నేత్ర్యనపం దానభయాన్ సముపాశ్రిత ఇమౌ చయిష్యే మహదీవసత్వాన్
గోపేష్వపైవం ప్రకృతస్సకృత్యం ఆశ్రితత్వం వనవహ్నిమగ్రం
ముఖ్యాప్రసహ్య నేనబలార్క్ష్ణ హేలయా మోచయద్గోగణగోపబాలాన్॥
నేత్రాణ్యున్మీల్య గోపాలాః యదాలోకదృశస్తదా
భాండీరం సమాలోక్య సంతృప్త్వా విస్మయమాప్నువుః
తతో హానిధనం దృష్ట్వా మహాత్మనః తేముముహుర్దావనాగ్నౌ
యదృచ్ఛయాంతికసమీపమంత్రి రం మేనిరే దైవతమస్య నాస్తి॥
సాయం సరామస్సహగోపబాలైః వనాద్వ్రజం ప్రత్యయుగేషు కీర్త్తైః
ననామ్న్యవసత్ప్రత్యాయయాము రాంః గోపాంగనానాం ముదమావహాన్ దృ
కృష్ణః ఆత్మనో మోక్షమనుగ్రహేన్నః ప్రలంబదైత్యాఖ్యమమారణం చ
తదస్య సంవృత్తమరణ్యమధ్యే శ్రీభోగ్యకాలో చిరతిప్రాప్తాః॥
రామకృష్ణౌ ప్రమస్యభాషహం బాలకోక్తమఖిలం తు నిశమ్య
గోపవృద్ధాస్తతాశ్చ సోదరౌ మేనిరే సురవరౌ భువి జాతౌ॥
యస్మిన్ ప్రాణి సముద్భవా పతిత యస్సంబద్ధనభస్సర్వతాః
యస్మిన్ సాంద్రవినీలమేఘపటలైర్గజాన్ తటిత్సహాయైః
ఆచ్ఛన్నం విగత ప్రకాశ భగణం ఖద్యోతవిద్యోదితం రేజే పునర్వ్యోమ

మగుణాన్నృశంశబలితబ్రిహేన్మితమయావకాశ్

బలింగృహీత్వాసమయేపరిణాభృతః రాజాయథాపూరయతేర్థికామాన్

గోభిస్తథాభూవనునీరరూపం నిపీయవర్షాసుముమోచసూర్యః॥

నిరీక్ష్యవిద్యున్నయనైస్స్వమిత్రం విశ్వంనిదాఘాతపతాపయుక్తం

దదర్శమాబ్దః కరుణార్ద్రబాష్పక్రతూణాంజీవనమత్యుదారం॥

నిదాఘతాపేనకృశాధరాసీత్ పర్జన్యసిక్తా బహుసస్యయుక్తా

వియోగతప్తాసుదతీవకాలె ప్రియాంగసంగేనపరిప్లుతరోమా

ద్వాంతెనగాఢేననిశాముఖేషు భ్రాంతింమహాఖద్యోతగణాసభా

యథాసభాయాంజనసన్మయూఢా స్వపిండితానాపికవిందవర్యాః

నిశమ్యగర్జన్యరవంగభీరం భేకాః స్వమంతాద్వ్యసృజన్స్వనాని

శ్రుత్వానిగాఢంగుణకోశమూకా యద్వైనరీత్యాబహవఃపఠంతి॥

తుందాన్విస్సన్విరంత్యః పరిప్లుతగర్భా వర్షాదినే నోత్వ్యదగాబయూవుః

విశేషహీనవ్యగ్రహేంథజాసినవంపశేస్వైవ [illegible]రంతినిత్యం॥

యేకల్పినీలాహారిభిస్సృత్తైస్సాభిః వస్త్రాంతింతైవారిగోపకీర్త్యేః

ఘనాగ్రితపతాగ్రిషాంవిన్యదో భావన్నాసుబ్దాం చతురంగలక్ష్మ్యేః

త్యేత్రాణిసస్యర్ధిమతీపరాభ్ర్యాప్రసివలాప్లవరరాన్యభూవన్

భోగస్థలాభిఃపృథివ్యాస్స్వదవధాప్యతోచస్వవమజ్జబుద్ధైః॥

పర్జన్యసిక్తాసీజంగమశ్చపదుష్మరూపం పిగబసకామాద్యం

యేకాంతభక్తాపరజాభిషేకాద్ అప్రాకృతంరూపమివాతిరమ్యం

మహానదిసంగతవారివాహ్యః ఉత్సోభవాయయూద్ధతరంగమాలీ

మయోగిచిత్తవిపదామేషుసక్తం నిత్యంయథాశామగణాభిభూతం

ప్రవర్షధారాత్యభిహన్యమానా॥ నవిద్యషుహ్యాభమిథరాకృయద్వత్

శాపత్రయాఖిలదవాగ్నితాపైస్తిరస్కృతాత్రి పతిపాదచిత్తాః

ప్రభూతఘూసప్రమరాః పదవ్యోసందిగ్ధరూపాస్సకలాబభూవుః

అప్రాప్తిహీనాస్సృతయోద్విజానాం స్వరావరార్థైరవదోషయుక్తాః॥

ఘనేషుకించిత్ప్రటితోనచక్రుః స్థైర్యంజనానాముపకారిషూచ్చైః

మహాత్మ్యలోకప్రధితెప్యపీ జనాగ్రగణ్యేష్వివజాదారాః॥

ఆకాశశబ్దగుణాకె ఐంద్రంధనురకోతగుణవ్యతికరశోభ[illegible]

కృక్తైఃహ్గణోయథా॥

స్వచంద్రికారంజితమేఘబృందై రాచ్ఛాదితోజ్యోనరరాజతించిత్
స్వకీయచైతన్యవిభాసితేవ ఛన్నో యథాహంకరణేన జీవః॥
వర్షాసు పాదైరుదకం నిపీయ మతో జ్ఞరూపాణిదధుర్మహీజాః
కామాభిపంనేనతపఃక్రశానాం యథాశరీరాణివరస్యలబ్ధ్యా॥
నీరైఃకంటకయుతేషుసగస్తబెఘు చతాశ్రీహ్యయాస్సతతమాషుతతిప్రహృష్టాః
తాపత్రియాదిఃపలకేషుయథాగృహస్థా ఆశాపిశాచవశగాశ్చగతేష్వశాంతాః
మఘోనివర్షత్యలయఃపరిభిన్నాః జలప్రవాహైరతియత్నబద్ధాః
కలౌస్మృతీవామపమాత్మరూపాః పాషండవాదైరివవేదమార్గాః॥
వాయున్నున్నజలవాహ్యాఖిలేభ్యో ప్రాణంజలమృతీవర్షముంచన్
రాజలోకపవనుంత్రిగిరోత్రో యాచకాళీవివిధార్థితకామాన్॥
వర్షాసుపుష్టాశ్శిఖినస్సమంతాత్ నృత్యంతిమేఘాగమసంప్రహృష్టాః
యథాగృహస్థాబహుతాపయుక్తా స్సందర్శనాదచ్యుతచింతకానాం॥
ఏవంవనంవర్షవరిష్ఠముచ్చైః సుపక్వజంబూమధుసత్యభూజం
గోగోపబాలైస్సహితోధరంతం రామేణసాకంప్రవివేశకృష్ణః॥
ఆసన్నభిందాముదితాస్తదానీం మధుప్రవాహ్యృషుపకంపరాశ్చ
గిరేస్స్వకాశాజ్జలధారవాణాం గుహాఃప్రతిధ్వానయుతాశ్చనాదైః॥
ఆపీనభారేణనిరుద్ధవేగాః తృణప్రభూతేష్వివసానమాపే
న్నుతప్తనాఃకృష్ణకవేణునాలాతాః గావోయయుర్మందపదక్రమైశ్చ॥
క్వచిద్గుహాయామభివర్షతీంద్రే క్వచిత్సరామోహజలోటకేవ
నిష్పశ్యన్నథోన్యదసకందమూలైః కృతాశనోగోపసఖైస్సరేమే॥
దృష్ట్వాతృణ్మాపాన్వత్సతతాన్సుతృప్తాన్ సంచర్వతోమూలితలోచనాంశ్చ
ఆపీనభారశ్రమఖిన్నగాత్రాః కృష్ణస్సరామోయముదేనిరీక్ష్య॥
సుఖావహాంస్థావరజంగమానాం స్వీయానుభావోపచితోరుశక్తిం
సమస్తసస్యప్రసవానురూపాం ప్రావృట్ప్రియంవీక్ష్యజహార్షకృష్ణః॥
ఏవంకృష్ణేవసతి మురళీగానలోలేసరామే
ప్రాప్తమహాపాతాశరదథ్రువజేసర్వకాలప్రశస్తా
శుభ్రజోత్స్నావిలసిత దిశాగ్నిరహానాంప్రసూతిః
కల్హారాకారసలిలకణికామందవాయూపక్లిప్తాః॥

యథాశరత్ప్రాదురభూతి పృథివ్యాంసమస్తనీరాణిప్రసేదురచ్ఛైః
భ్రిష్టంమనోయోగిజనస్యయోగాత్ పునఃపునర్యోగవిషేదయేః॥
ఆస్వీకార్యమనిరంబుదచ్ఛబలతా ప్రాప్నిస్పృత్యకృతాఽగ్రతా
భూతానాముదరాణినిర్మలతరాణ్యాసన్ శరత్సంపదా
జ్యోత్స్నాశుభ్రితరాబభూవవసుధా పంకోగమచ్ఛన్నతాం
నీరేజాసవపానమత్తభ్రమరీ సన్నాదితాపద్మినీ॥
ఏకంశరద్భూచ్ఛరచతుష్టయస్య ఫలానిజహ్రేవనజప్రియాలిః
భక్తిస్థరావాశ్రమిణామశేషం యథాశుభానీహమునోతిసక్త్య॥
స్వకీయసర్వస్వమలంపిహాయ వశేషుదహాశ్చవిశేజారబ్ధాః
శ్యక్తాపణాశ్చంతమశోవికారాః జగాదివద్గాముదయోయథేవ॥
ధరార్యముంబనేకఋషీకృతాంబు క్వచిత్క్వచిచ్ఛృభ్రితరంనిరోగం
సపేవమేఘఃశరకాఃకదాచిత్ ముక్తాఫలానీవమనోహరాణి॥
మీనాదయోనాథజలేచరంతః హైనావివక్త్రహస్వమజస్రమంబు
అతీవమత్తాఽకృత్యచింతా పరితఃక్షీణయోయథాఽజ్ఞాః॥
విస్పాదకైర్వారిచరాత్తపంచన్ తాపంశరచ్ఛార్యకృతంనుతీక్ష్ణం
యథాక్షుధార్తా గృహిణోవటదార్యః వ్యయాకృత్తాజికాశతాతవిత్తాః॥
శస్త్యైశ్చస్త్యైఃకర్దమమానుతాంచ జహుస్స్థలానీవలతావిశేషాః
అవాత్మయూపేష్విస్వబుద్ధిం శరీరజాయాదిషుధీరచిత్తాః॥
నిష్కర్దనిశ్చలతరాంబుఃభూత్సముద్రో భూమ్యాంశటాకఇవశారదవాసరేషు
యస్వచ్ఛలేమనసినిస్తిమయోపరాగ సమ్యుజ్ఞాప్యశాపరతాఖిలవేదఘోషః॥
కేదారగర్భాత్స్రవదంబుసేతుభిః వృష్టైరథావాదుత్రియమఃకృషీవలాః
పతాఙ్మఖిత్యఃశరణేద్యసంద్రియం జ్ఞానంయథాంతఃకరణేనయోగినః॥
తాపంశరత్సూర్యజమబ్జవైః జహారజంగోరిపదేహజాతం
బోధోయథాహ్రివజనుంపరీణాం మురారిసంపర్శనమాశ్వభీష్టః॥
నిరంబుదరవ్యోమశరత్ప్రభావాత్ రరాజశుభ్రోడుగణాభిరామం
సత్వైకస్థాంయుజనస్యచిత్తం వేదార్థవిజ్ఞానయుతంయథాద్వాక్॥
అశోభతాత్యంతమఖండమండలో వృతశ్చనిర్మలతావతారగణైః
కృష్ణోయథాయాదవవృష్ణిపుంగవైః మఖస్థలీష్ణాగుణసౌధవీథిషు॥
మందాన్వాయూన్ శైత్యసౌరభ్యయుక్తాన్ ఘ్రాత్వాశాపంతర్వ్యజార్థేహితమ్

గోప్యోరక్తాగృహ్యకృత్యేషుసక్తాః నవ్యాకృత్యంతం కృష్ణవిశ్లేషహేతోః॥
గర్భిణ్యఆసన్ మృగపక్షినార్యో అస్మిన్యమానాశ్వరిదావృష్టిస్త్యక్తా
విహాయమన్యత్యాకృతిమీశ్వరస్య ఆరాధనే సర్వే లైశ్చయుద్వత్॥
దివాకరేవోర్వ్యమ్ని విరాజమానే సముద్ధ్వజాపాసలినీపరివృష్టా
సింహాసనే తిష్ఠతి రాజ్ఞి లోకాః సమూర్ధ్నివాభిరహితా బభూవుః॥
నతాన్ప్రాకారాఢ్యాభిః శ్రియాభిర్దేవలోకవైః
వితరాంరామకృష్ణాభ్యాం పక్వపస్యాబభౌధరా॥
వర్ణానురుద్ధేసణికోయతిశ్చ నృపోనటుః ప్రాపస్వకీయమర్థం
వాణిజ్యపాశ్చచ్ఛందజిగీషవిద్యాః సిద్ధాయథాయోగజతాన్స్వదేహాన్॥
బృందావనంశారదవిభ్రమోదం ఏకస్వరాంచజ్జలనాభిరామం
వివేశగోగోపయుతోధరంతుం కృష్ణస్సరామోజలనాభదేహః॥
ఫలప్రసూనప్రకరాతినమ్ర శాఖాసహస్రైర్ద్రుమమండమండితం
మత్తద్విరేఫద్విజఘుష్టపక్ష్మ కల్హారసంశ్లేషసుగంధిలానిలం॥
వసంతమాక్రీడమవఃపరివిశ్య గాశ్చారయన్ శాద్వలరమ్యదేశే.
సనందనూనుస్సురరామగోపైః చుకూజవేణుం గమకైః ప్రశస్తైః॥
తద్వేణుగీతందివిజైరలభ్యం అపూర్వగాంధర్వమలంనిశమ్య
వ్రజస్త్రియః కామజజన్మహేతుం కాశ్చిత్స్వసఖీభ్యః కథితుం ప్రవృత్తాః॥
తద్వాక్కృష్ణస్యవిచేష్టితాని గోప్యస్స్మరంత్యస్స్మరవేగయుక్తాః
నైవాశకన్వర్ణితుమీప్సితాని తద్గీతవిత్త్యస్తధియస్సఖీభ్యః॥
పింఛావతంసోనటవర్యవేషః శ్రీకర్ణయోరర్పితకర్ణికారః
పిశంగకౌశేయపినద్ధమధ్యో విశాలవక్షశ్రీవైజయంతిః॥
ముఖానిలేనాచ్ఛురితగంధిలేన సంపూర్యవేణోస్సుషిరాణివిప్రోష్ఠః
ఆచ్ఛాదయన్నంగుళిభిఃక్రమేణ మనోహరంగాయతిగీతకీర్తిః॥
ఏవంవిధంకృష్ణమనంగరూపం స్మృత్వాంగనాస్సర్వాస్సమస్తకృత్యాః
స్థాతుంగృహేవా వనమాశుగంతుం విభోర్వదోలాయితభిన్నచిత్తాః॥
ఏవంవేణుస్వనంమనోహరతరం శ్రుత్వావ్రజేగోపికాః
సర్వాఃకృష్ణకథామమత్తమనస స్తంవర్ణయంత్యోమిథః॥
కృష్ణంరూపజితస్మరంమధుహరం ఆనందమూర్తింహృదా
ఆలింగ్యాస్యకథావిశేషవిముఖా ఆనందవార్ధింగతాః॥

వక్ష్యమాణప్రకారేణ గోప్యః కృష్ణస్య చేష్టితం
అవర్ణయన్ పృథగ్గీత్యాం తత్తద్వక్త్రప్రభేదతః॥

పశూన్నయత్పశ్చాద్వనంగతస్త్రైః గోపాలబాలైర్వ్యేష్టితో మురారేః
వక్త్రింవిన్యస్తాపాంగవిలాసమోక్షం బింబాధరోష్ఠప్రేరితవేణునాదం॥

సాధీకృతం వేణుముదీరయానం కర్ణావతంసీకృతకర్ణికారం
గుడాలకాలంకృతమజ్జుగంధి ర్నైరేకవద్దృష్టవయానితాని॥

గోపాలభాగ్యం నచవక్తుమీశ్మహే యేషాంసఖాయామయమాదరేణ
మన్యస్థితో గాయతిరంగదేశే నటో యథానేకసుగంధమాలః॥

యత్కృష్టాధరమానుషీమధుఝరీం త్రైలోక్యభోగ్యం సదా
భుంక్తే నిత్యమహో విశేషసుకృతం వేణుర్మురారేః ప్రియాః
ప్రాగ్జన్మన్యకరోదయం బహువిధం గోప్యోవయంవంచితాః
అస్మాభిః కిమకారి పుణ్యమనఘా నో వా పురాజన్మని॥

యేషాంపయోభిః ప్రచలత్తథా న స్పృష్టా యేషాంతులేశంశవగః ప్రసూతాః
తస్మాత్కృతార్థాస్సరితోవనాని ప్రఫుల్లపుష్పైరివరోమహర్షాః॥

బృందావనం కమలనాభపదారవిందవజ్రాంకుశధ్వజసరోరుహలాంఛనాఢ్యం
యస్యాంవిరాజతి తయాంకసుధామయూకం గోప్యోతిశేతతమ్ముదాంధసధానుకల్పం॥

కించాబ్జనాభమురళీనినదమ్ముత్తబర్హి నృత్తంవిలోక్య ఘనసానుషు యానిసంతి
సత్వానితానినిజచర్వణభక్షణాని హిత్వాప్రితాఖవపటస్తిమితాబభూవుః॥

ఏతాఃకాంశ్యప్రసకవేణుగీతాః సకృష్ణసారాః పశుజాతయోపి ॥
అపాంగమోక్షచ్ఛలతో ముకుందం అనర్చురిందీవరమాలికాభిః॥
అస్మాకంపతయస్స్వయః కృష్ణస్పర్శనవీక్షణే
సముత్సుకనసహంతేయాత్ సరా అనిమ్నగాధమా॥

కృష్ణమిత్యవనిత్వాశ్వగాశ్వనం తస్యవేణురణితంమృగశ్రుత్వా
మూర్ఛితాస్సపతిశాఖసుపివోక్ష దేవమానగతయాస్సురదార్యః॥

మురారివక్త్రోద్గతవేణుగీతం కృతోర్ధ్వకర్ణాః పశవశ్చతస్థుః
స్తనస్నుతక్షీరముఖాగ్రవత్సాః తదేకదృష్ట్యాహరివీక్షమాణాః॥
పయోవనస్థాముని యో వ యస్యాః ఉత్తుంగవృక్షావధిరుహ్యకృష్ణం
పశ్యంతికృష్ణంకృపివేణుగీతం నిమీలితాక్షాః ఖగజాన్యవాచః॥

కృష్ణస్యదర్శనాత్సాధకానాంతు కృత్వాకర్మఫలంక్రియాః
వేదోక్తా అనుతిష్ఠంతి మునయస్సత్కథాం యథా॥
అచేతనా అప్యరవిందనేత్రం ఆసక్తనేత్రైర్నిభృతో విలోక్య
నిశ్చేష్టితాస్సైకమలోపహారాః కృష్ణాంతికేతత్పాదయుగంప్రపన్నాః॥
కృష్ణంపురాళేవెదృష్ట్వా చారయంతంపశూన్వనే
ఉదీరయంతంమురళీం సగోగోపాలబాలకం॥
లోకాతిగానాకరణత్వాదిసామ్య కృష్ణస్యహరేస్స్వయం
ఉపస్థాపితనూజ్ఞాస్య ప్రియార్థంవన్యదానునః॥
శరీవపుష్పప్రథమానదేహినో కృష్ణస్యపాదాంబుజమర్కసంభవాం
స్వేతాళిపత్రీకృతదేహవిస్తృతిస్సంప్రాపయామాసహరింస్వయీకరైః॥
శిఖిప్రజస్త్రీకుచకుంకుమేన మురారిపాదచ్ఛవిరంజితేన
లిప్త్వాశబ్యస్తనకుండలేషు జహుస్స్వతాధింతృణరూపితేన॥
గోవర్ధనెయంహరిదాసవర్యః హర్షప్రహృష్టస్పర్శనజాతహర్షః
అహామయంపశురతైశ్చకృష్ణా దదౌదరీసఝ్ఝరవారిపాద్యం॥
ఏభిస్సురాణేకలవేణుగీతైః తెజంగమాస్థావరనర్మమార్గః
అభూవగాగాజంగమరోమహార్ష్యం ఇదంవిచిత్రంమహదద్భుతంచ॥
నిర్యోగరచితోష్ణీషా వేణు గీతవిశారదా
స్కంధస్థపార్శ్వసంవ్యానా బాలకైరనువర్తితా॥
నాగోపకైస్స్వారయంతౌ వనమాలావిరాజితౌ
రామకృష్ణావనేసఖ్యః గాయతోమధురంవనే॥
ఏవంవనేసంచరతోమురారేః సరామగోపస్యవిచిత్రలీలాః
తావర్ణయంత్యోమహురిద్ధమోదరాత్ గోప్యోహ్యారస్నతుతాంప్రతిష్ఠాః॥
తామార్గశీర్షేవ్రజగోపకన్యా గౌరీవ్రతం చేరు తిప్రకృష్టం
మాసంహవిష్యాన్నభుజశ్చకోజ సంధ్యాగస్నాతాంజసతైలవర్జ్యా॥
యమునాంభసిసుస్నాతాః పీతకౌశేయవాససః
కస్తూరితిలకాంకూరా బద్ధపుష్పకరలీసుఖాః॥
దేవీప్రతికృతింకృత్వా సికతాభిస్సువేశలైః
గంధోపచారైర్బహుభిః ఉపహారైశ్చపూజయుతా॥
కృష్ణంపతింమేకురుతేనమోస్తు మాయేమహాయోగినిధర్తిగమ్యే
ఇమంజపంత్వేమనుమంత్రికన్యాః దేవీంసమారాధ్యనిశేవచాత్రీః॥

ఏవంకనాన్యః కల్యాణబద్ధాయనిత్యం అపాయాదుపాయ్యాపామభిరామ్యమనూద
ష్నాతుంయాంత్యః స్వీకృత్వా న్యాయన్యహాస్త్రా ఉచ్చైః కృష్ణం సంజగుర్వాగ్గమధ్యే॥
వజ్యాన్ స్త్రీ రత్నపూర్వకద్గోపకన్యాః నిత్యహాస్యరాత్ర్యోదయ తస్త్రాణి వాగ్నౌః
నీరేత స్యాః కంఠదఘ్నం ప్రవిష్టాః గాయంత్యస్త్రం నందసూనుం విశుద్ధాః॥
సేమంతికామాల్యసుగంధిలాంచత్ సీమంతినీచారుపయోధరాణాం
కృష్ణోన్నతమ్యగ్గిరిశీతదర్పో హిమస్సమావర్తత పాంథకాలః॥
ఉదక్సముద్యాతనభస్వదర్ద్దితో జనశ్చకంపే జలధర్షితో౽పి
చందో౽ద్రిబద్ధూవారిరతిప్రియాగ్ని రహో౽పి ప్రాపస్వ్యణి వికాసు దీర్ఘా॥
ప్రియాంగనాపీనపయోధరాశ్రియాః జనాస్సపదీహా అథతన్ హిమోదయే
నో వేద నేహామితశీత శత్రుణా సీలింల ధ్యేయః కథమప్యబాధయ॥
యదోదయా ప్రావృదితస్సమ్యాః తదాద్రకాపశ్చిమభూధ్రపార్శ్వ
సమ్యగ్విలీనా అథతదుత్తమో చేత్ హిమే నసాశంగమితో౽థనేద్ధి॥
ఉన్నిద్రవల్లీమకరందవిశేషపాన మత్తద్విరేఫచలపక్షతతిర్విరేజే
హేమంతజృంభితమనోభవతీవ్రవహ్ని సంభూతధూమకుటిలీవవినీలకాంతిః॥
ప్రియాపరీరంభసహాయమంతరా హిమం విజేతుం నవయం సమర్థా
ఇతీవనిశ్చిత్య ప్రియాంగసంగం దాంపత్యమాపుర్హ్యతిశంకరాద్యాః॥
గోపేశ్వరాణామధిపాంగనానాం జ్ఞాత్వా విహారం యమునాజలే సా
వ్రతావసానే వరదిత్సయా గాత్ వయస్యగోపైరఖిలాన్తవరాత్మా॥
మార్గశీర్షమస్మిన్ సమయే తరుణ్యో మిథ్యాక్షిసంజ్ఞాభిరలం వయస్యాన్
నిషిధ్యగంజముప్రియమండలీను నిష్పద్దనిస్త్య్రస్తపదక్రమోగాత్॥
హృత్వాంగనాస్వర్గసటానితూష్ణీం బాలైస్సహ సద్యః ప్రహసన్ముకుందః
సమారురోహ త్వరయాన నీపం నీపం విసృష్ట్వా ద్రుమశాఖలేశః॥
అత్రాత్యహాసధ్వనిమ్ముఖరాణాం కృష్ణంచ స్వీయాంబరచోరమీక్ష్య
ఆకంఠమగ్నాః వ్రజగోపకన్యాః సమూచిరే ప్రేమరసానువాదాః॥
అనార్య సేవంచయిత్వాంబరాణి స్పృష్టాం సంరుంధుర్హ్యేత్యామురారే
శీలాథస్త్రైమావథం గాంగనానాం ధూర్తాం సుభూర్ణ్వాంపద జన్యహూను॥
వస్త్రాపహరణమస్మాకం న వేదోద్ధరణం జలాత్
నగోత్సంభకరం బాసిషూ మెరద్ధరణం తథా॥
తస్వర్గశ్రుకు ప్రపణంవ గాథః కరంబలే
వలంక్షం పరణం సింహా పంక్త్రి కరతవిదారణం॥

నపుత్రాకష్టేణంహాస్తైః జాహింసాయావిబోధనం
నగోచరత్వంనాపి కలిత్రాతాధంజనంకలేః॥
ఏవంభగస్యవిశేషకర్మభిరహో లబ్ధ్వాప్రసిద్ధింపురా
అస్యస్త్రీభిర్దృతముక్తవస్త్రకారణాత్ లజ్జానతేకింవద॥
ఈదృక్ దృష్టయశఃప్రచారణమితో లోకేభవిష్యత్యతః
అస్మాకంవసనానిదేహికృపయా కీర్తింకృథామాకృథా॥
ముకాంసిపశ్యన్ హ్రీతివక్త్ర మురారె లజ్జాంచవస్త్రాణిమనోజరూప
దయాంనఃదత్త్వాపునరస్యదాగః కర్తుంవ్యవస్యస్యబలాజనానాం॥
రజోవికాసేనవిజృంభమాణః కరోషిచిత్రాణ్యతిలౌకికాని
సత్వేవసర్వంపరిపాలయస్యహో తమఃప్రభావేనలయంతనోషి॥
ముకుందత్వంమాయా బహువిధతయాభాసిసకలాత్
త్రిలోచస్యావాచాసిగళయసి మూర్ధాన్సకరుణం
స్వశక్త్యానోమాంగఃకృపయసిసమస్తంనిజకృతం
నవేత్స్యన్యంస్వత్తోధిక మితసమానంప్రభుతరం॥
రాజానమన్యంనచవేత్తికృష్ణ నకాసితారంబలగర్వహేతోః
వస్త్రాణినోదాస్యసిచేద్ఘూరె రాజ్ఞేవయంస్వేత్యకృతమద్యబ్రూమః॥
ప్రమాణదూరఃప్రథయాస్యసర్వం కైకత్రితూష్ణీంబతతిష్ఠసిత్వం
ప్రయాచ్ఛవస్త్రాణిసలక్ష్యవీర్యం వచోంజలెన్యస్తమితీకరాగ్నాః॥
పోల్లుంఠితాః కిల్గోపకన్యాప్రయుక్తాః శ్రుత్వాకృష్ణస్సైరవక్త్రారవిందః
అలంభ్యాంసంగోపబాలస్యసద్యః ప్రోవాచేదంబాలికాఃప్రాప్తవర్ణ్యాః।
ప్రీతామాసమీపంపరిహాసహేతోః ప్రాప్తుంప్రియంగర్హితినైకనారీ
వక్లైశయత్వావమనాగసంకల్పచిత్ యాయాయంయథాదోపమచింతయిత్వా॥
సప్రత్యహాయుక్తకృతమద్యకర్మ యాయాయంనజానంతిపరిత్యజ్యమేతత్
అతిప్రముక్తీర్యనదీజలాత్స్వం ప్రగృహ్యతాంచేలమశంకనీయం॥
ఆకర్ణ్యదంకృష్ణవచోనిశమ్య పరస్పరంవీక్ష్యచజాతహాసాః
హ్రీయానతేపఃపరితిపత్తు కామాః సనిర్యయుస్తావ్రజగోపకన్యాః॥
ఆదోళితాంతఃకరణాజలౌఘె ఆకంఠమగ్నాహిమకర్శితాంగాః
తతఃకథంచిత్ప్రతిలబ్ధధైర్యా స్తస్మాత్ప్రవణగద్గదచారువాక్యాః॥

లోకేనబుద్ధం భవతాకిమస్తి త్వంభర్తృశేత్రాంధితో యకీర్తిః
వస్త్రాణిశస్త్రాణిహావంచితాని త్వమల్పశక్తిః కింరజకాతకానాః॥
భర్తృస్వయం వాహామిత్రిఖిషాణః పికద్ధసత్త్వంబహుధాపిలోకే
వస్త్రాణికాంతాజనవంచసేన కథంనిమగ్ధం వ్యర్థమాన ముకుంద॥
శ్రీస్నానకాలే పురుషోస్యమీపం న జాతు గచ్ఛంత్యన వాగతాశ్చేత్
నవస్త్రిచాయ్యంన చమానభంగం కుర్వంతిలజ్జాముపహాయకీర్తిం॥
మహాత్మస్త్వయా కృష్ణయదాకబాలా తదాగమిష్యన్నదికాముపర్యాం
వికామనగ్నం భవతోపవిష్టం త్రయువచ్ఛవస్త్రాణి కృపాం విధేహి॥
హిత్వా కృపామీదృగనర్థ[illegible] కార్యం నకరోతికశ్చిత్
యేనద్వ్యచిత్రం త్వమపజ్జమేవ భవాన వాంఛ్యస్తవదేహి చేలం॥
నిశమ్య గోపీవచనానికృష్ణః స్మేరాననః సర్వనగర్భితాని
పప్రచ్ఛ కాన్యాశ్చ కురంవరంకం ప్రాప్తుం తపశ్చిన్నమిదం కృశాంగ్యః॥
కంసుందరంవీక్ష్య విమోహితాశ్చ ఆమాముకస్త్వాన్ధనానివః కః
ప్రేమాస్పదః కో యమనంగరూపా యూయం యువికింకం చవదతాం ఒలామే॥
వ్రజాంగనాస్స్వీయవచాంసి శ్రుత్వా పరస్పరాలోకనజాతహాసాః
సంజాతకందర్పమనోంబుజాతా స్సమీక్ష్య లోకోత్తరసుకృవాచ॥
కన్యామహో కాపిమృషానవోక్తం నకశ్చిదియుష్మాభిరకంకనీయం
సర్వంబ్రవీమిప్రియమేవకర్తుం శ్రీకాంతాశ్చదానీం ప్రతికర్షితోహితో॥
యేకైకశస్సరకానామాత్మమథ్యాః ఆగత్యవస్త్రాణిమసర్పితాని
దృష్టః ప్రతీచ్ఛధ్వమితో విశంకం మయానపూర్వం గదితం వ్యలీకం॥
మనస్సుపూర్ధాప్యకథం చిదేవం గోప్యస్సుతుత్త్రేయతథోదమథ్యాత్
సువర్ణరత్నాంచితకంకణాంచ క్రూరాభిసంఛాదిత ధామగేహాః॥
ప్రౌఢాః పురోధాయ త్రశేందుముఖ్యః తస్థుః స్ఫురత్స్వాపమానవస్య
శాపీత్యకృష్ణస్య కురంజగాద ఆబాఝుఖస్మేరవిలాసరమ్యాః॥
శృంగారవత్యోవయమేకదేశే ఆబాల్యతో మాతృకృతాభిరక్షాః
తకించనస్త్రీణామ మానబుద్ధం నాజ్ఞాతమర్త్యక్రియతాంవలబ్ధాః॥
వ్రతేనిష్ఠాం కృత్వాకథమిననివస్త్రాపతిజలం

ప్రదిష్టాహిత్వేమాంనియతిమపిదేవీనిరవితా
వసుత్రాప్యేతావ్యాగ్రత్వతహాతిరభూర్వ్యాప్తిభువశా
అథోబద్ధాంజల్యశ్శిరసినమతాంహాసపగకరాః||
ఇచ్ఛాయదిస్యాద్వ్రతపూరణేవో ఫలాభిసంధిఃక్రియతాంముకుందం
నచెన్నదాస్యేభవదంశుకాని నమేస్తికాస్త్రాధువనేష్టకశ్చిత్||
ఇత్యుక్తవంతంహరిమీక్ష్యకన్యాః యత్నాన్మనస్యప్రతతాపసూరా
ఆశంక్యవస్త్రాప్లవనంవ్రతఘ్నం నేముస్త్వధోక్షంవ్రతపాలికాస్తాః||
ఏవంవ్రజస్త్రీపరిశుద్ధభావః ప్రసాదితోభక్తజనానుకంపీ
ప్రాదాదమూల్యాన్యహృతాంబరాణి తాభ్యోకరోత్ప్రీరుచిరాళికాభ్యః||
హృత్వాప్యాగంసిచయనిచయం హాపయిత్వాచలజ్జాం
కృష్ణాప్యహ్నాన్ప్రదలిరుచిరం శితరుగ్గాహసిత్వా
యంత్రారూఢప్రతికృతిమివ ప్రేమసీర్ప్యాలయిత్వా
దోషాన్మృష్ట్వాప్రణతికరణాత్ శుద్ధిదోభూత్సతీర్థ్యః||
ఏవంబహువిధంకృష్ణం స్తువంత్యోగోపికాస్తదా
నాకర్ణ్యాతస్యథాన్ప్యాని తోషదృష్ట్యామునాగమన్||
పాత్ర్యాసవచసంమిశ్రా శూన్యగంవచనంతథా
వల్లభాచరితంసర్వం వల్లభావల్లభంసదా||
పరిధీయతతోవస్త్రా ణ్యంబరాణ్యంబుజేక్షణాః
తస్మిన్నృష్ట్వానురాగేణ తస్థుమూర్తింతదీక్షణాః||
సర్వజ్ఞోహరిరిత్యవాచసదయం జ్ఞాతోమయాకామనా
యాముద్దిశ్యసుప్రతతాయశత యాచ్ఛాత్యోపరంక్లేశతః||
మత్సేవాచరణాయయోయమధునా కాత్యాయనీమార్చితాః
తత్సర్వంభవితుంబతార్హతిగృహాన్ యాతవ్రతంసువ్రతం||
మాంసేవ్యతోలభతేహిముక్తిం కఃకామితార్థఃపరిశిష్యతేన్యం
సురధ్యమంభావ్రతపాలికామద్య తతోమయారంస్యథయామినీషు||
వ్రజాంగనాఃకృష్ణవచోనిశమ్య తపఃఫలంసిద్ధమితిస్వవశ్య
తత్పాదపద్మంకృపాదిధ్యాజయంత్యో వందప్రజంజగ్మురవాప్తకామాః||

యాతే వ్రజస్త్రీనివహే హి గోష్ఠం అతీత్య బృందావనరమ్యదేశం
రామేణ సాకం సహ గోపబాలైః గాశ్చారయామాస వనాంతదేశే॥
నిదాఘభీష్మాతపతప్తగాత్రాః ఛాయాస్సమాశ్రిత్య వనద్రుమాణాం
శ్రమచ్ఛిదా మారుతపారణానాం సుఖం నిషేదుర్గ్వాలరామకృష్ణాః॥
వీక్ష్య ద్రుమాన్ వాహహారిచ్ఛాయసాంద్రాన్ సకస్త్వభ్యాంతిక సంతిగూఘం
సహంతి వాతాతపశీతవర్షాన్ హ్యేతే పరార్థైకరసస్వభావాః॥
స్వగ్గంధనిర్యాసపలాశమూలచ్ఛాయాఫలశ్రేణిమరందపుష్పైః
పరోపకారం సతతం వితన్వతే హ్యేషామహో జన్మ పరార్థజీవినాం।
ఫలప్రవాళస్తబకప్రసూననమ్రద్రుమావాతపమధ్యభాగే
గాశ్చారయంతౌ యమునాప్రదేశే తాః పాయయామానురధాస్యకాంతే॥
స్వయం చ పీత్వా సలిలం యథేష్టం క్షుధార్దితాః కృష్ణసఖాస్సమూచుః
క్షుధా భృశార్తా వయమద్య కృష్ణ కురుష్వ తచ్ఛాంతిమతో విలంబః॥
అనుశ్రిత్య విజ్ఞాపనమర్భకాణాం యువాం చ తా న్వేదవిదో వనేస్మిన్
గంతుం సరోజాసనలోకమధ్య సమాస్థితాస్సత్రమితో విదూరే॥
గత్వా విప్రాంస్తత్ర యాచధ్వమన్నం దాస్యంత్యసన్నామ మశ్రుత్వా భవద్భ్యః
ఇత్యుక్తాస్తే సత్రిదేశం ప్రయాతాః గత్వా నేముస్సాదరం విప్రవర్యాన్॥
ఇతో విదూరే బలరామకృష్ణౌ గాశ్చారయంతౌ క్షుధితావతీవ
అన్నార్థమస్మాన్ హి గోపబాలాన్ సంప్రేషయామాసతురిత్యవోచన్॥
తస్మాత్ప్రయచ్ఛతాస్మభ్యమన్నం సర్వోపస్కరసంయుతం
అన్నం భవద్విధాః ప్రాజ్ఞాః ప్రయచ్ఛంత్యన్నకాంక్షిణః
భుక్తిః పశునధాతూన్యం పేత్యాముత్రశ్చసత్తమాః
యజ్ఞస్థానం హీనస్త్రీతి శ్రుతిహాగస్తి నాన్యథా॥
ఆహూయాద్భుతమద్విజాధిన్యస్పృధాః శ్రాంతాయయబ్భంశ్యకాలం రసాన్నం
ప్రయచ్ఛతాస్మాకమితోన్నమద్య బుభుక్షితానామమృతం యథేష్టం॥
దేయాఘమన్నమస్మాకం పదాపాస్తి హి గురాః
ఇత్యుక్తా బ్రాహ్మణాశ్రుత్వా తద్వచోపి న శుశ్రువుః॥
మంత్రతంత్రసహజపతాదికం దేశకాలధనహర్షగర్వితా ద్విజాః
ద్రవ్యవహ్నిమఖజన్యసభాగా యే న కృష్ణమవిశ్వేశమజ్ఞాః॥

సత్వేశమేవంవిధమాత్మసంస్థం నాజ్ఞాయ కేచాత్మదృధాభిశాపాః
సస్నానభూష్యాః పశుపాలబాలాన్ ఉద్దమనఽఉద్ధధ్రోవ్రజతాశ్మగేహం॥
గోపానిరాశాస్స్వదేశతోఽస్థగత్వా వార్ధింకృత్తమశేవయూథమః
పరిహాస్యమాం విప్రపదన్తూభ్యాత్రాత్ వనస్థితిం జ్ఞాపయతేత్యువాచ॥
తావిపరీతత్సైన్యమునుయిస్నిగ్ధాశా ధాస్యంతిర్వాన్నం విపులంవయస్యాః
యాచ్యాన్నివిమోఘాఖ్యవతీ తేనూనాం నశంకితవ్యం కరుణాస్తరణ్యః॥
గోపాల్ఛతాప్త సన్మస్చోనిశమ్య యయుః ప్రసన్నతారిభువంపిశంకం
దృష్ట్వాచతాసాగతవిప్రపత్న్యః ప్రియస్యవార్తాం జగదుః ప్రశమ్య।
సంమాన్య బాలానథవిప్రపత్న్యః గోవిందసందర్శనలాలసాస్తాః
పాత్రేషునిక్షిప్య చతుర్విధాన్నం జగ్ముస్సముద్రంసరితోయథాంజః॥
నివారితాభర్తృసుహృత్సుతాద్యైః మాస్మేతి వాక్యైరపియజ్ఞవాటాత్
సవ్రత్యమాప్తానవసాప్యదూరం దివ్యత్త్వవస్త్రం గయయోర్బ్జముఖ్యాః॥
తాన్యుత్కృష్ట సాశ్వతటభూమిభాగ వినిర్మ్మితేశోకవనాదశురాగ్యే
గోపాంసవిన్యస్తకరంధునానం నీలాబ్జమన్యేన ప్రసిద్ధా అపశ్యత్ ॥
కపోలసంగిత్వమృదుచిరాలకాభ్యం సువర్ణపీతాంబరబద్ధమధ్యం
శిఖండదామాంకితఫాలపట్టం కిశాలయాలంకృతపుష్పమాలం॥
త్రిభంగస్త్రై విశేషసుందరం రాజితోత్పలకర్ణతత్పృతిధారం
భృత్యచిత్రితవటవేషభాసురం మందహాసపరిశోభితాననం॥
చిరాచ్ఛృతం కృష్ణమవేక్ష్య తస్య మనోహరం యామమథాంతరంగే
నివేశ్య గాఢం పరిభ్యతాపం జహుర్యథాప్రాజ్ఞగతాహమాదిః॥
కృష్ణఃపరిత్యక్తగృహాదితృష్ణాః దృష్ట్వాగతాస్తాస్వాత్మదిదృక్షిర్త్యాహ
కచ్చిన్ముకుందం వో భవనేషునిత్య మిహాస్యతాం కింకరణామథ నాస్తి॥
జానాంసుఖ్యహం యయుర్యమిహాగతామాం ద్రష్టుం వనస్థం సముపపన్నమేతత్
యదేవమద్వ్యథామాంప్రతిపద్యపర్వాం లబ్ధం ఖిన్నేర్నస్తాతుకథం కియక్తాః॥
ఉక్తాస్తు కరుణాత్యైన దేహాభర్తృసుతాదయః
ప్రియార్థం చేతిసర్వేషాం స్యాత్ ప్రేమవత్సదా॥
తస్మాద్యాయమితో గత్వా యజ్ఞవాటం పునస్త్రియః

పరిత్రింసమాపయిష్యామియుష్మాభిః పతయోధువా॥
ఆహాఅస్త్ర స్యనిశమ్యవిప్రియకరూం వాచంవిధేర్ణాం స్త్రియః
మైవంగత్తుమిహార్హ విత్వ్యమదయం త్వత్పాదపద్మంగతాః॥
త్యక్త్వాథర్త్రృసుతప్రియాత్మజనని తాతాదిబంధువ్రజం
నోగృహ్ణాతి జీవస్స్వబంధునివహా స్త్వత్పాదనాస్తాః హారి॥
ప్రాప్తావయంకృష్ణభవత్పదాబ్జం త్యక్త్వాంపునర్న్యత్రకథంవ్రజామః
భర్తారకం తెనిగమస్తలోకు విభేహిదాస్యాంతమోఃకరిణాం॥
బంధుభ్రాతృసుహృత్సుత ప్రియతమా మామస్సంగకైజ్ఞాకరః
సువ్యేనన్నహి దేవతాస్సుభవతి కృష్ణంతిలోకైప్రతా॥
సంగస్సంప్రతి దేహినాం మమథలెదంగస్యవప్రీకరో
నోవాక్యాపిసుఖాయకింతు భవితాముక్తిప్రదస్సర్వదా॥
మనూత్రిణాదశగవధ్యావ కీర్తనసంకీర్తనాదిభిః
మనోమయిస్థిరీకృత్య దేహాంతెమామవాప్స్యథ॥
కృష్ణైవంబోధితావిప్రపత్న్యశ్చస్తుత్వా వత్యేవాధవంస్తన్యపాత్యాం
తోషాలోకితత్పదాబ్జంవిహారం తత్తోభూయాత్సెవితందేవబ్రాంద్రైః॥
అహంపరోక్షప్రియఏవభక్తైః పూజ్యోక్తమార్గేణసుహృద్భావయథాస్యాత్
వసన్నికృష్ణావచాంగసంగా దతోధ్వరంయాతవకింకితవ్యం॥ (క్షాం
ఉద్యద్భావ్యంసేత్రరయాస్తంభయిత్వా కృష్ణభ్రాత్రృక్త్వాతస్యపాద్వ్యాంతరా
పరింక ర్తుంతత్పదన్యస్తచిత్తాః భక్త్యావేశాద్వృద్ధినాటంప్రయాతా॥
పతేఃప్రీతయేనాకుయః ప్రీణాత్యన్న కారికణః
పరంపదంతస్యపదం సాక్షాత్ప్రీణనంకిము॥
కృతార్థతాంప్యేయవధూజనానాం కృత్వాత్మమాధ్యంపునర్విచార్య
స్వకర్మదాత్యేకృతశీలముఖ్యాన్ ధిగిత్యనిందన్ వమధామరాస్తే॥
యాహాంనసయిక్రియాపాణోపాణవజపస్తపఏవవా
కృతంప్రతోదాన్వయనంతా అభూస్యత్కృహాంహారేః॥
యాహాంనపాణో పాణవజకస్తపోవా కృతంచ్రతోపాద్యయనంనచోష్ణా
తథాపిచిత్రంవారిభక్తి యోగాత్ప్రస్తకృష్ణపాదాకృతకోతపాలా॥

సర్వాశ్చైతస్య సంకల్పాః వయం శక్తా కభావతః
వందితాః బుద్ధిహీనాశ్చ దుగ్ధాంబుపిష్టకాన్ నః॥
విమోహితా గోపిజనాయ గోపాః దివాకరం తే గురవో వినాశనం
మానుషం వపుః తే ఇన్ని గురు [illegible] విహాయ హింసాప్రజనావశక్తాః
మంత్రవంతో గృహస్థా [illegible] కృతుభిశ్చ మఖలాః
యస్య స్మరణాత్ సకలీకృతం [illegible]॥
జ్ఞాత్వా ప్యేవం తేన సంబంధభావాః కర్తుర్ధర్మైర్విశ్వవసంగానితాస్తే
నో హంత్యష్ట శ్రీపతేర్నైవ భక్త్యా దత్తం [illegible] వ్యచిరం పీతివూర్వం॥
ఏవం పశ్చాత్తాపయుక్తా నమేకం స్తుత్వా సత్సు కృష్ణాసు [illegible] పరాధం
స్మృత్వా స్త్రీణాం భక్తి [illegible] కృష్ణ [illegible] మనస్వ॥
తాభిః స్త్రీభిః కృత్వ [illegible] కృష్ణంగతాభిః
సమాపయన్నధ్వరమంగనాభిః ద్విజాస్తు [illegible]॥
తాసాం ముఖ్యాం [illegible] వధశ్యర్థా కృష్ణం [illegible]
చిత్తేకృత్వా [illegible] పీయాం [illegible] కరణోద్ధం॥
భక్తిర్న చాస్మాకమతీవ [illegible] జగద్గురౌ [illegible] శ్రీ [illegible]
స్త్రీణామవశ్యం భక్తిభావం గృహాణి [illegible]॥
ఆస్మాకం [illegible] చింతా వశంగతానాం [illegible] విహాయ [illegible]
సంస్కారయామాస సగోపవాక్యైః నవిద్మ [illegible] స్తదాపి॥
అవాప్తకామః పురుషార్థ [illegible] తాన్నం
నచేదకామస్య సుఖప్రదాతుః [illegible] సన్తుష్టైః
యత్పాదపద్మ స్పృహయా రమాపి [illegible] విసృజ్య
హిత్వాన్య [illegible] సదా [illegible] మోహినీహి॥
సఏవ సాక్షాద్భగవాన్ సంతోషితో యదువంశ్యను రాధితోజః
శ్రుత్వాపి వార్తాం [illegible] నవిద్మ [illegible] భక్తిహీనాః॥
యస్మాద్యయా స్వార్థ [illegible] పితా [illegible] మాః
తస్మైనమః శ్రీపతయే [illegible] సర్వ [illegible] స్తు॥
తం ద్రష్టుం గామం అపి [illegible] కంసాద్విభీతాః కృష్ణం న జగ్ముః

క్వామృత్యం భీతిః క్వచ విష్ణుభక్తిః దేహాత్మబుద్ధిస్సకలం వినాంతి॥
యాతద్విజస్త్రీనివహే దకృష్ణః చతుర్విధాన్నైనతదర్పితైన
తానాశయిత్వా వ్రజగోపబాలాన్ స్వయం సరామో బుభుజే యథేష్టం॥
ఏవం విధానేకమహోజ్జకృత్యైర్గోగోపగోపీరమయన్స రామః
రేమే ప్రజే స్వీకృతగోపవేషః వ్రజౌకసాం భాగ్యనిధిర్ముకుందః॥
సఏకదావీక్ష్య వ్రజౌకసస్తాన్ కృతోద్యమానింద్రమఖం విధాతుం
పప్రచ్ఛ తాతం వినయేన కృష్ణః యాగః కిమర్థం క్రియతే భవద్భిః॥
కా దేవతా కిం ఫలమస్య తాత శాస్త్రేణ వృద్ధాచరణేన లబ్ధః
స్నిగ్ధాయ బ్రూహియయగారవోసి గోప్యం నచారవేనాపి శతాయుషాహం॥
తత్రాత్మజనూక్తగదితం నిశమ్య సమాహనందః క్రతుయాగహేతుం
శాఖోభవాన్ వృద్ధజనం భజస్వ క్షేమాయ యాగం క్రియతే జనానాం
ఇంద్రస్త్రిలోక్యాః ప్రభురేవ కృష్ణ తన్మూర్తయో మేఘగణాస్సమస్తాః॥
పర్జన్యరూపేంద్ర రాంభోనోతి పాసస్యసంపత్తిమతీవనూతే
త్రివర్గసిద్ధిర్భవతీహ సస్యైః లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవంతి
తదింద్రపూజా క్రియతేన్వహాలైః నచేదరిష్టాని భవంతి పుత్ర॥
ప్రీతోభవత్యేవ మఖేన వజ్రీ ప్రీతోయదాసౌ ధరణీషు వృష్ట్యా
కృష్ట్యాధరాపాల్యవ్యవసప్రభూతాః జీవంతి గావోయవసేన తృప్తాః॥
తృప్తాస్సవెయుర్యదినవస్త్రాః క్షీరప్రవృద్ధిర్భవతి వ్రజేస్మిన్
తద్వృద్ధియోగేన సుదానరాశ్చ హృష్టాస్సుపుష్టాస్సతతం భవంతి॥
సహేతుకనివాక్యాని కృత్వానందస్యమానసః
ఇంద్రస్యజనయన్మన్యుం కర్మవాదముదాహరత్॥
జనివృద్ధివినాశేషు జంతోః కర్మైవకారణం
తేనైవలోకాస్సతతం భవంతి నభవంతి చ॥
స ఏవ దుఃఖస్య సుఖస్య హేతుః పరోదదాతీతి మతిర్న సమ్యక్
ఫలస్యదాతా యది కర్మణోన్యః కర్తారమన్యం భజతే న బద్ధః॥
కర్మోచితాన్యేవ ఫలాని దాతుం సమీశ్వరః కర్మకృతాం జనానాం
అకర్మహీనస్య ప్రభుస్సరిష్టియం కర్మైవతస్మాదఖిలాద్విశిష్టం॥
భీతిర్న కార్యా పురుహూతకోపాద్భవిష్యతీత్యవ్రజపాలకింవిత్

కర్మానుజాతైరిహజంతుజాలై స్స్వకర్మవశ్యోననుదేవరాజః॥
ప్రాచీనకర్మోద్భవలిప్తవాసనా జన్యస్వభావంసకలస్యజంతోః
ఈశోపి సేశో బతకర్తుమన్యథా కిమస్యదైవంప్రభవత్యసౌనః॥
సురాసురనరానీక జడచేతనసంయుతం
స్వభావస్థమిదంసర్వం తస్మిన్నేవప్రలీయతే॥
గురునూత్నశరీరాణి దేహీప్రాప్యవిముంచతి
కర్మణైవనసందేహః కర్మస్థంసకలంజగత్॥
తదేవశత్రుమిత్రాది గురుర్బంధుశ్చదైవతం
శివత్త్వైనైవసర్వత్ర వర్తతేజీవతిస్వయం॥
హిత్వాకర్మరతంస్వైహ సేవాతుల్యపతౌవినా
స్వైరిణ్యాయివజారస్య ప్రీణనంభవతిధ్రువం॥
బ్రాహ్మణోవైదికేనైవ కర్మణావర్తతేనిశం
ధరణీపాలకోరాజా వైశ్యోగోరక్షణాదినా॥
కుసీదకృషివాణిజ్య కర్మస్వపిచవిద్ధనః
వర్తతేసర్వదాశూద్రో ద్విజానాంపరిచర్యయా॥
లోకస్యజన్మస్థితినాశహేతు గుణత్రయాణింరజసాజగంతి
భవంతివర్షంతిఘనాస్సువృష్టా ప్రజాభివృద్ధిర్గివిభిన్నపూజ్యః॥
తాపోషదీంద్రస్యభవేవిదానీం భిన్నంకిమస్మాకమరణ్యగానాం
కింద్రవ్యనాశఃకిమురాజ్యభంగో వ్యాపారహానిఃకిముగోపకానాం॥
యతోవయంశైలవనేషునిత్యం వసామతస్మాద్ధరఘమవిప్రాన్
సంప్రీణయిష్యామమఖేనతాత తైస్సాధనైరింద్రమఖార్థమాహృతైః॥
హోమైరగ్నింతర్పయిత్వా బ్రాహ్మణాన్వసుధేనుభిః
రసాన్నాపూపసంయుక్తైః గిరిపూజా విధీయతాం॥
గంధాలంకరణాంబరైర్బహువిధై స్సంపూజ్యబంధువ్రజం
భుక్త్వాషడ్రససంయుతం రుచికరంమృష్టాన్నమేతైస్సమం॥
కృత్వాగోద్విజపర్వతానలనదీ పూజాప్రణామాదికం
ధన్యంజన్మయశస్కరం కురుతభోయుష్మాకంసంసిద్ధయే॥
గర్వగ్రంధిజిహీర్షయాబలరిపోః రామానుజ్యయంమాధవః
అబ్రాబ్రాహ్మణోగణార్చనమతః కార్యంత్వనద్భిఃపితః॥

తస్మాత్త్వయ్యపి ప్రపన్నమనసా ఏతం మదీయం మతం
ఇత్యుక్త్వా వ్రజవాసినస్సుముఖిలాః సంమేనిరే సాధ్వితి॥
యథోదితం తేన తథా వ్రజేశః పుణ్యాహవాచం ధరణీసురాగ్ర్యైః
విధాయవిప్రానథభోజయిత్వా గవాంధనౌఘం సకటంగవాది॥
స్వైస్స్వైర్వరూథైస్సగోపముఖ్యైః స్థితోఽద్రిరూపీచబభక్షం స్మాత్
తాంశ్చోదయిత్వాథ పూజనాయ తద్దత్తమన్నం బుభుజే మురారిః॥
సవిస్మయాగోపగణాస్సమీత్య క్రవ్యాదయం సద్గిరిరత్తి భక్తం
ఇత్యూచురన్యోన్యమముం సుబుద్ధ్యా బాలోఽపి వృద్ధాపతిరిచ్ఛతే వః॥
ధరాధరోఽయం ఖలు కామరూపీ భుక్త్వేతదంజా వ్యన్నబలిం సభక్ష్యం
సపీడయత్యేవఖలాన్సమస్తాన్ అస్మాననుగానం కురుతేనుకంపాం॥
ఏవముక్త్వాతుగోపాలాః కృష్ణః పుష్కరలోచనః
దత్వాపుష్పాంజలింతస్మై నత్వాశిరసానగం॥
వ్రజౌకసశ్చక్రమథాతితుష్టాః పూజోత్సవైరగమర్చయిత్వా
నిధాయధేనుర్వ్రజమగ్రతస్తం ప్రదక్షిణంచక్రిరతద్విజానివ॥
అథాంసినందప్రముఖాస్తదానీ మారుహ్యయానాన్యతిరస్కృతాశ్వైః
సదుక్షభిస్త్రీసహితాజనేన ధ్వనత్సుబాలేషుయయుఃప్రహృష్టాః॥
రథాధిరూఢావ్రజగోపకాంతా స్నాతాస్సనేకా వరిసూదనస్య
కృష్ణస్యవీర్యాణి జగుస్సుకంఠ్యః॥
అపీనకుంభాబహులగ్నశోభా మనోజ్ఞరూపాపృథుపృష్ఠగర్భాః
నేత్రోత్సవాస్తావిరప్రసూతాః యయుశ్చపశ్చాద్ధనబాలగావః॥
మదోత్కటాఃకకుద్మంతః శైలదేహాదురాసదాః
దీర్ఘవాలైర్ఘనానీకం చాలయంతస్సమంతతః॥
రంభితైరోదసీమధ్యం పూరయంతోధరాధరం
శృంగైరుత్పాటయంతశ్చ వృషభాయయురగ్రతః॥
ప్రదక్షిణీకృత్యగిరింయథోక్తం స్త్రీబాలవృద్ధాశ్శకటానిచాశ్వ
కృష్ణంసరామంపురతోనిధాయ గోపాయయుర్గోకులముత్సవాఢ్యాః॥
జ్ఞాత్వాస్వపూజాంవిహతాంసురేంద్రో గోపైర్ముకుందాశ్రయణోద్ధతైస్తైః

ఆహూయ సుమతే నగరం సంగ్రామం సనగరం కామ మిదమాహ శ్రద్ధః॥
[illegible]రంసమంథాదధిమథ్య [illegible] కదా నృసింహం పారిజాతమపి లా[illegible]
సత్రాజు సుసంగమ [illegible] గోపాంశ్చ [illegible] దేశోచ్ఛదనయాద్రిపురాణాం॥
దైతేయగురుః [illegible] మలవిమానగుణాదిభిః
బలం [illegible] తం [illegible] నినదం
గోపాలమండల [illegible] కరిసైన్య నిరాకరః॥
అగంధి [illegible] శ్రీకృష్ణ [illegible]
లక్ష్మీ [illegible] తీర్థం [illegible]॥
సంప్రీతానంకరు తేన సంభా [illegible] సమగ్రవిగ్రహప్రజస్తాః
యోగం విదిత్వా [illegible]॥
[illegible]
[illegible] మహాధ్వం॥
[illegible]
ప్రజం [illegible]
[illegible]
[illegible]॥
గద్యం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥
[illegible]
[illegible] సలిల [illegible] నిరంతర
నీరధా [illegible]
[illegible]।
[illegible]
[illegible]
[illegible]

కంస కల్పాంతకాల కలికరాళ కాలకరవిశాల గదాఘాతప్రఘాతనిర్ఘాతపాతభీతసం
తతాపారాసహమాన నతశిరస్కోద్గతకంఠ ముచ్యమానాం భారావవృషభానీకంవృ
షభాదిగోరక్షణ వ్యగ్రదుర్వారఘోర శిలాసారనష్టాబల శరీరభారనష్టచేష్టాగోపకదం
బం గోపకహస్తావలంబనాది శయసృష్టిపరిహార జడీకృతాకంప్యమాన కృశావలగ్న
గోవిందాఖ్యానపరగోపికా సమూహం గోపికాజనకఠినకుచ కలశయుగళాశ్రయ ని
హితోత్తమాంగ పరవశీకృత శిశునిగ్రహం మహాఘోరవిశిష్టకష్టప్రాయ ఘోరమహాలో
క్యాకిచనప్రబుద్ధ గోపవృద్ధాః పశ్వాదిసృష్టశిక్షాసజ్జనరక్ష దక్షపుండరీకాక్ష మిద్ధమూ
చుః॥

జడీకృతాంగా బత వృష్టిపాతైః గోగోపగోపీశిశువత్ససంఘాః
సంవ్యాకులాః కృష్ణహరిం జగుస్తం క్వాసీశ కిం తేహ విలంబితేన॥
త్వన్నామమేతద్వ్రజబన్ధువాణి త్వత్పాదపద్మాశ్రయిణశ్చ గోపాః
దీనార్తభయార్తావనకృష్ణశీఘ్రం దీనావనత్వం తవ సుప్రసిద్ధం॥
గర్జాహ్యతాదీర్ఘవిద్యుల్లతాశ్చ నిర్ఘాతాస్త్రనీరధారావిశేషాః
వృద్ధైర్గోపైర్నాపి దృష్టాః కదాచిత్ శ్రుతాశ్చాక్రందనక్రోశముద్ధాస్యహారె॥
ఉపేక్షితుం వార్హసి గోపలం తే పదారవిందాశ్రితమబ్జనాభ
త్రాతా న చాన్యో భవతోస్తి కశ్చిత్ తస్మాదవాస్మానతివృష్టిభిన్నాన్॥
కృష్ణః శ్రుత్వాదీనగోపాలికాలాపాన్ యాగనష్టైర్జాతకోపం వ్యతస్య
మేఘవేసర్వం దేవరాజస్యకృత్యం ఉద్దిశ్యైవం చింతయామాస చేద్ధం॥
అహో కృశీకృత్య సజరాహస్తం గోపానిహాన్యైః క్రమ యాగమస్య
ఇతిస్మరోపాదనువాహ చేంద్రః పాషాణవృష్ట్యావ్యథయత్యహో తాన్॥
నిజేంద్రవిభవోద్ధితగర్వా దంధదృష్టిరయమద్య బలారిః
ఏవముక్త్వాటవదావిలదృష్టిర్నిక్షికుం పరమతీవసమగ్రః॥
భజంతి మామేవ సురాస్సమస్తాః వచాపిగర్వోస్తి శచీపతేషాం
వినాశయోగ్యానభవంతి యస్మాత్ తస్మాద్భవంగః ప్రశమాయయోగ్యః॥
ఇతి సంచింత్య దాశార్హో శిలావర్షహతోస్య తాన్
శరణాయ గతాన్ వీక్ష్య తద్రక్షాయాం మనోదధే॥
యోగాభిరాశ్రిరయా రూపేణ ధరాముద్ధృతవాన్పురా

గోవర్ధనందధారాద్యకరత్రైకేనలీలయా।
యశ్శకందుకానీవజగంతినిత్యం స్వీయాంశుశక్త్యాత్తిష్ఠపతిస్వయంభూః
ఉత్పాట్యశైలోద్ధరణంకరేణ వత్సస్యయావత్పృథుకస్యకించిత్॥
యథాకరీంద్రప్రమదస్సరోజం చతాన్రియథావాపృథుకస్సలీలం
తథారసవ్యేనకరేణకృష్ణః సప్తాబ్దముత్యుద్భితమద్రిరాజం॥
ఉవాచఛత్రీకృతగోత్రరాజః స్వకానిదంయూయమతేవగోపాః
సబాలవృద్ధాసహగోధనాశ్చ విశధ్వమస్మిన్వివరేయథేష్టం॥
శాలోయంగిరిరుచ్ఛిలోరుశిఖరో భారంమహద్దుస్సహం
వోఢుంవాహాబతిసప్తహాయనశిశుః పుష్పేషువత్కోమలః
ఇత్యాశంక్యభరాధరేనివసితేం భీతింవృథామాకృథాః
మద్బాహుర్నవికంపతేయదిధరాచక్రంపతేదూర్ధ్వతః॥
వచాంసికృష్ణస్యనిశమ్యగోపాః విస్రబ్ధచిత్తావివరంప్రవిష్టాః
సగోధనాః పుత్రకళత్రమిత్రైః యథాసుఖంతస్థురతిప్రమోదాః॥
ముకుందవక్త్రామృతపానమత్తాః విస్మృత్యతృట్క్షుద్వ్యసనంవినిద్రా
గోగోపగోపీజనతాత్రిసప్తా ఆవృత్యకృష్ణంకరుణార్ద్రనేత్రం॥
ఆహారకృష్ణస్యకనిష్ఠికాగ్ర సముద్ధృతాద్రిస్స్రవదంబుబిందుః
సురేంద్రనీలప్రచురోరుదండముక్తాశ్రియచ్ఛత్రిసమానశోభాం॥
ఇంద్రస్యస్మయఖండకంవ్రజపథూ గోగోపవృందంకం
రాజీవాక్షకరాగ్రసంస్థితదళత్స్నిలాబ్జకంకాకరం
గోపీహాసరుచివర్ధితస్తమతిరుద్దీప్యమానంతరం
స్తూయచ్ఛత్రమశోభతాద్భుతతరం కృష్ణస్యహస్తోపరి॥
రుష్టేంద్రప్రేరితాఘోరా మేఘాస్సంవర్తకాదయః
ముముచుర్వృష్టిధారాసారం సప్తాహంగోకులేనిశం॥
తావత్కృష్ణస్యహస్తాగ్ర స్థితాద్రిచ్ఛత్రరక్షితాః
వ్రజౌకసస్సపశవోన్యూనాయథాతోమంగిరేరధః॥

తేషాంతస్యామృతస్యం దివ్యవృష్టిర్హృష్టశరీరిణాం
నిద్రాత్యుత్థ్యద్ధభాగీన్న్యనాథస్య తంతక్రికించన॥
సప్తాహంధృత్వాశైలమాత్యక్త్వా పాణునా న్నిర్విణ్ణ దిత్యః
పరంతుష్టిత్వ్యాపిస్మ గోపానుపరస్య చరితం [illegible] తాతిగంచాగ్నృతం॥
తాత్రింతేతార్క్ష్యధ్వజకృతీర్మి షిక్తశుపరత సంవర్త కాంతాచ్చం [illegible] స్ప్రీతః
ఖ్యాతనుఖ్యాంబుకోపి నన్నతేనిర్థూతకన్యాసుతః
ప్రాత్యానభోమండలగ్రాహకాంశ్యం ఖకోర్ణారికోర్ణలితసాంబాపాతు॥
ఉపేంద్రతంపన్నసు [illegible] మితిస్మ గోపానపతన్ముకుందః
వస్యాగరదనయాన్మన్య గర్గసు; కృష్ణభంగ్రకః [illegible] త్రజంగిరేర్గతాత్॥
సకుంభ కృష్ణగోకులం లక్ష్య [illegible] నిత్యగోంతాకపురా
గోపాగోప్యబాలవృద్ధా [illegible] స్వస్తా [illegible] ద్రింషాయయామాంగకృత్త॥
క్రీడాప్రాంతాలగో [illegible] గ్రహం [illegible] పద్గోపాళ్యతంగుర్వం
తపితు వపరరిభిరవ [illegible] జ్యమూజ [illegible] రాలంబనిధ [illegible]॥
పత్న్యకృతాంబుప్రసన్న [illegible] తాం తేంద్రనరాకపి
అపూర్వ [illegible] తాం [illegible] గోప్యవృన్దా హృద్యష్టయః॥
యగోపాగోపిత్రీనంత [illegible] బంధుః
పతిగర్భ [illegible] శోర్యాభ్యం [illegible]॥
[illegible] ముమః [illegible] మాతాం సిద్ధసాధ్యమరుద్గణాః
జగుర్గంధర్వపతం [illegible] ప్రసరారాధనా॥
త్రా [illegible] గోపాలసంఘైరనుగమ్యమానః
సగోధనో [illegible] ముదిరసూనః పగోకులంప్రానబలామజస్రా॥
స్వాత్వా [illegible] చిత్రాలీ [illegible] గోపాహ్యాతి [illegible]
ప్రతీకమూ [illegible] నవిజ్యహూస్తై [illegible] స్తాన్యదిశుం [illegible]॥
అమాలితాక్షశ్చికురేవ [illegible] స్తన్యంపపౌ [illegible] భిః
త్రిమాసబాలశ్చకటంపదాపాతనర్ వర్యస్తభాండంనిపరీతకూబరం॥

ఏకాబ్దబాలస్సహసాంతరిక్షం। నీతస్తృణావర్తమహాసురేణ
నిష్పిష్యతత్కంఠమసూన్ జహారపపాతతేనైవ వ్రజాంత రక్షాత్॥
చార్యాంగవ్యంపరతోగ్రసంతం బద్ధ్వానమాతాతములూఖలాంఘ్రా
కర్షన్ సతైస్సృష్టంభుజమధ్యదేశాత్ తౌపాతయామాస చరణ్ కలాభ్యాం॥
సగోపబాలోవిపినేవత్సకోయంగాశ్చాలయన్తం బకమాజఘాన
హత్వాకపిత్థేనసవత్సదైత్యముపాతయత్తేవఫలానితస్య॥
ఖరంసబధుంసబలోజఘాన సఘాతయామాసబలేనదైత్యం
ప్రలంబముగ్నింవిపినోద్ధముగ్రం॥
పీత్వాగవాంబృందమపాచ్ఛయస్వాన్
బాలోపివాగ్నౌయమునాహ్రిదస్థం॥
ఖృశందమిత్వాపదఘట్టనైస్తం
నిష్కాసయామాసతతస్సబంధుం సముద్రమింధ్ర। కిముతేతసూజః॥
లీలయామపకరీవనీరజం ఉద్ధృతంగిరిముదూహ్యసప్తరాత్
ఇంద్రనిర్మితశిలామహాంబు వర్షాద్వ్రజమరక్షదఖిలాంసురవైరీ॥
కృత్వాపితేనందసుతస్యనూనం అముం నుమాంటిష్యతిలోకికాంసి॥
సంజాయతేనస్మకమతీపశంకా నమానమే లపం దనస్తైన
శక్రఃకృష్ణముపేనుబాల మఖిలంద్రష్ట్వాతిపిస్మాపసః॥
సద్యోనష్టముదాధి పశ్యజమదస్వార్ధేనునాసంయుతః
గత్వాగోకులమబ్జనాభనిలయంకల్పప్రసూనైస్త్వరే॥
పాదౌపల్లకకోరకప్రతిభయాసోపూజయత్స్వామినః
మణిపరిశేఖరస్ఫురద్ధంశుమండల త్విపాసమాక్రాంతకిరీటకోటిస్తం॥
విశ్వేత్తమాంగోజనామపాదరం
మురారిపాదావమరేంద్రికల్లభః॥
స్వఫాలభాగేఘటితాంజలిస్సన్
వేదోత్తమంత్రప్రచురైస్తవౌఘైః॥
ప్రోతుంతత్రివృత్తస్సురసీధుపాత్రం విధిక్తదాశమఘవామకుందం

యతోభవత్ భాసురకాంతతత్త్వం॥
తపోమయం ధ్వస్తరజస్తమస్కం
లోభాదిమాయాగుణకార్యజాతం నిత్యత్వయిస్యాత్ కథమప్రమేయః॥
అథాపికాలేనసుదండధారీ శిష్టస్యగుప్త్యైఖలనిగ్రహాయ
ఇచ్ఛాస్వరూపాణిబిభర్ష్యధీశ మానిర్విధం గాయజగద్ధితాయ॥
అస్మద్విధమహాంధానాం మూఢానాంశాస్తిరీదృశీ
సన్మార్గపాలినీయస్మాత్ పరానుగ్రహఏవతే॥
లోకాధిపత్యేపరినిష్ఠితస్సన్ లోకోమదన్యోనహికశ్చిదస్తి
ఇత్యాధదృష్టిర్జగదంతకస్య నజానుజానాతిభవానుభావం॥
అజానతాకృష్ణతవప్రభావం గోష్ఠైస్సుదృప్తైర్విహితోమఖోమే
ఇత్యుగ్రహాత్పీడితమద్యగోష్ఠం అపారవాతైరుపలాదిభిశ్చ।
తథాపిసర్వేశమమోద్యమోహః వ్యధీనకృత్యైస్త్వమభవజ్జనేషు
కృతాగసంమాంశరణంప్రపన్నం క్షమస్వవిశ్వేశ్వరకింకరోహం॥
కృష్ణయాదవకులాబ్ధిచంద్రమః క్షమ్యతేక్షణనమామితేపదం
మంక్షుమీదృశమహంనకరిష్యే తావకీనజనపాదసేవకః॥
బ్రహ్మాదయస్తేనవిదుస్స్వరూపం విశుద్ధసత్వంనిగమైకవేద్యం
కుతోహమజ్ఞస్త్రిదశాధిపత్య స్మయావిలాంతఃకరణాంధచక్షుః॥
స్వేచ్ఛాగృహీతాపఘనాయతుభ్యం జ్ఞానప్రతీకాయనిరంజనాయ
జగద్వివర్తస్యనిదానభూత చిదేకరూపాయనమోస్తునిత్యం॥
శ్రుత్వాబలారేస్తుతిమాదరేణ తమాహకృష్ణఃప్రహసన్త్వమింద్ర
అతీవమత్తస్స్వరరాజ్యలక్ష్మ్యా యజ్ఞస్త్వయాయంవిహతోమయాతః॥
ఈశావలేపాంధతమోంధదృష్టిః మామంతకంపశ్యతినైవకశ్చిత్
తస్మాంపదంనిత్యమహంహరిష్యే యథాంజసాతస్యహితంమస్మృతిస్స్యాత్॥
త్వమప్రమత్తస్స్వచాధికారే స్థిత్వామదాజ్ఞామనుసృత్యసర్వం
కురుష్వభద్రంతవనిత్యమస్తు గచ్ఛాధునాస్వంభువనంబలారే॥
ఏవంకృష్ణంజిష్ణుమాభాషయంతం దృష్ట్వాస్వర్గాదాగాగోబృందయుక్తా
విశ్వేశస్త్వంసర్వచేతోనివాసః త్వత్తస్సర్వేశశ్వదానందభాజః॥

త్వయాసనాథావయమద్యకృష్ణ సమాగతాస్త్వాంసురగోద్విజానాం

సుఖాయచేంద్రంకరవామపశ్యాగాజ్ఞాన సారేణచతుర్ముఖస్య॥

సాక్షాద్ధరిస్త్వంధరణీభరస్య నాశాయగోవిప్రసుఖాయచాద్య

కృతావతారస్త్వహమద్యదైత్యై స్సురర్షిభిస్సాకముపస్థితాగ్రే॥

ఏవంసంబోధ్యదాశార్హం స్వసంతానైర్బలారిణా

సహాసంపూజయామాస మందారకుసుమైర్హరిం॥

స్వర్ధేనుఃపయసాస్వకేనబల భిన్నాగేంద్రహస్తోద్ధృతైః

స్వర్గంగాంబుభిరభ్యషించత హరింనీరేజసంవాసితైః॥

గోనాథంద్విజబృందరక్షణ పరంజాతంయదోర్వంశయో

గోపాలంస్వయమద్యగోకులపతే ర్గోవిందఇత్యబ్యధాత్॥

దివిష్ఠాయకబృందముచ్చ్యుతయశఃపాపాపహంసంజగౌ

స్వర్వేశ్యానన్నృతుస్సురావ్యనచయా వృష్టింప్రసూనోత్కరైః॥

వాహిన్యోజలపూరితాశ్చ మధుస్రైర్యూథామసంద్రువాః

రత్నౌఘప్రథయావిరేజురచలా వ్యాప్తాత్రిలోకీపరం॥

గావఃపయోభిర్ధరణీమకుర్వ న్నార్ద్రాంలతాఃపుష్పఫలోరుభారాః

వినష్టవైరాశ్మృగపక్షిసంఘాః కృష్ణాభిషేకోత్సవపుణ్యకాలే॥

విధాయకృష్ణంబలవైరిరింద్రం గోగోపకానామఖిలామరైస్సః

యయౌతమామంత్ర్యదివంపరివృత్తస్త త్పాదపద్మంహృదిచింతయన్సః॥

ఏకాదశ్యాంనిరాహారోయ శోదానాథఏకదా

ప్రభాతబుద్ధ్యాకాళిందీం స్నానార్థంసానుగోయయౌ॥

ప్రవిష్టమాత్రేయమునాజలేథ నిశాచరఃకశ్చిదముంగృహీత్వా

నినాయలోకంవరుణస్యశీఘ్రం ఆక్రందమానేష్వనుగేషుతస్య॥

కశ్చిద్వరుణదూతస్తం నినాయవరుణాంతికం

అనుగాస్తమపశ్యంతః చుక్రుశుర్దీనచేతసః॥

శ్రుత్వాతద్రుదితంకృష్ణోజగామ యమునాంతికం

సర్వజ్ఞోపితదాభృత్యైః జ్ఞాపితస్తాతదుర్దశాం॥

తదంతికంజగామశు స్వానామభయదోహరిః||
తంధృష్ట్వాసహసోత్థాయ వశామశిరసానతః
ఉవాచవరుణఃప్రీతో పూతోహంపదులఃప్రభో||
విభోశ్రీపాదద్వంద్వస్య దారవిందపరతారమంతిద్ధపదేషుతేషు
పరందురాపేషుఫలాభిసంధ్యా కృతాగమోక్షాఖిలకర్మజాలైః||
శుభాగతేతీద్యైతమస్యతేవిభో పరిమోదపూర్ణంమమమానసంపరం
కృతార్థతామాపురశేషవాంఛితాః పవిత్రభావంభజతేవపుర్హరే||
యయాఖ్యతానీహజగంతి సత్యంయస్యంధాదితుంకించిదనీశ్వరీసా
ఆస్తేసదాయస్యబహేతమీడ్యం శరీరతాంజోపశమాయనామి||
అజానతాకృష్ణత్వదానుభావం నీతఃపితాయంమమసేవకేన
లబ్ధస్యత్వత్పాదరజోభిషేకం యుష్మత్పదాంభోజకృపయాక్షమస్వ||
పురస్యలక్ష్మీమనుమీక్ష్యనందః సువిస్మితస్తత్రపునఃతాతం
విస్మృత్యశమస్యభక్త్యాకృతాపరాధం సనిముతోనందకృష్ణకృపాంవిధాహి||
వీక్ష్యయాదఃపతేర్భక్తిం కృష్ణే కృత్వాపదయుదాంబుజాం
వలిమాపృచ్ఛ్యస్వపితర మేవాయాగాల్గృహాన్హరిః||
దృష్టపశ్చిమాగశసంపదం సుతేకృతాత్మవిమోక్షణవృత్తం
ఆహగోపతిరశేషమద్భుతం పశ్చిగోవ్రజజనేభ్య ఆదరాత్||
శ్రుత్వానందకరంగోపా మేనిరేకృష్ణమీశ్వరం
బ్రహ్మాఖ్యధామమస్మాకం దర్శయిష్యతికింహరిః||
ఇత్యౌత్సుక్యధియః కృష్ణః వీక్ష్యతత్త్వమపూర్తయె
స్వంలోకందర్శయామాసతె పాంతఃకృపకృతేఃపరం||
అబాధ్యమజడంజ్యోతిః శశ్వత్సిద్ధమనావృతం
బ్రహ్మానందమనిర్దేశ్యం యద్గచ్ఛంతీహయోగినః||
మగ్నాబ్రహ్మహ్రదేగోపాః వైకుంఠంవదృశుర్హరె
ఉద్ధితాస్తేరమాసాద్య కృష్ణందృష్ట్వానువిస్మితాః||
హంసస్యరూపంజగదేకమూలం మాయావిదూరంహరిమీక్ష్యగోపాః
సంపూజయద్విస్మయబుద్ధిభిః పరేశంతమద్భుతయామాసురఖండభక్త్యాః||

* రాసప్రారంభః *

వితానభూతాః కుసుమోత్కరాణాం మనోభవోత్తేజితబాణసంఘాః
వియుక్తతాపానలసామిధన్యా శ్చకోరికాపారణముఖ్యశాలాః॥
ప్రియాభిసారానురూపరూపా జ్యోత్స్నావిశేషాంచితశర్వరీకాః
ప్రియాస్వయంగ్రాహగురూపదేశా శ్శరన్నిశాశారదకదుర్దశాః॥
సమాయాతారాకామ వసిజకలాదభ్రవివృతి
స్సితాబ్జానాంసంపత్కర హిమసవిత్రీస్మరపతేః॥
జగద్ధాటీవాటీవిటు జనమహోల్లాసజననీ
రథాంగద్వంద్వానామ విభా[illegible]కరీ సర్వసుఖదా॥
ఉద్యచ్చంద్రమయూఖరం జితవపు[illegible]చితా
ప్రాచీభాతికుసుంభవర్ణ వసనా ముక్తాఫలాలంకృతా॥
వారీవప్రియదర్శనోత్సు కమనాశ్రుత్వాప్రియస్యాగతిం
వస్త్రాలంకరణాదిభూషిత తనుర్గేహస్థితాలంకృతా॥
దిశోభియాలీనమరాన్ విజేతుం
కృతప్రియత్నస్మరరాజరాజేః పృథూపకార్యోపమహేమకుంభో
రరాజరాకానిశిపూర్ణచంద్రః
స్త్రీలోలుపాళీధృతిభిల్లికానాం॥
ఛేత్తుంస్మరాలంబితచక్రరూపః వియోగి[illegible]ంధనదగ్ధసార
పుంజీకృతాంగార కరండకల్పః॥
వియోగివారిణా ఖేట ప్రవణేనాంగజన్మనా
న్యస్తహేమాపదీపాభో బభౌ రాకేందుమండలః॥
స్నిగ్ధవృత్తారుణంభాస్వత్ చకోరప్రీతికారణం
చంద్రమండలమాపూర్ణ ముదియాదుదయాచలే॥
శ్రీపంకమాంకితముఖాభ ముఖండరూపం
దృష్ట్వాబ్జవైరిపృథు మండలమబ్జనాథః॥
జ్యోత్స్నావిశేష ధవళీకృతకాననంచ

గీతంజగౌకలపదం మహిళామనోజ్ఞం॥
శ్రుత్వాతత్కలవేణుగీత మమలంసద్యస్స్మరోద్దీపనం
శ్యస్త్రగా అప్యఖిలాగృహేషు॥
వనితాస్త్యక్త్వాసమస్తాఃక్రియాః ఆజగ్ముర్యుక్తశరీరవో దిశపథాదజ్ఞాపితస్వోద్య
(మాః
కాంతోయత్రమనోహరంకలపదం గాంధర్వముద్గాయతి॥
తన్మనోజ్ఞతరంగీతం యథాశ్రుతిపథంగతం
తదాస్తబ్ధకరాగోప్యో బభూవుర్గృహకర్మసు॥
విముచ్యధేనవేవత్సం దోహంహిత్వాతుకాశ్చన
కాశ్చిచ్చుల్ల్యాంపయఃపాత్రం న్యస్యానద్వాప్యతద్యయుః॥
పయశ్శిశూనామసమర్ప్యకాశ్చిత్ కాశ్చిత్పతీనామపహాయసేవాం
మృష్టాన్నభుక్తింతనుమార్ద్యలంకృతిం విభూషణాంభావివిహాయజగ్ముః॥
గోపవ్యామీగోపవాక్యానిశ్రుత్వా గర్గేణోక్తంకృష్ణముద్దిశ్యపూర్వం
తత్సంపత్తింవారయామాసతేషాం యేషాంశంకాతస్యకార్యేషుజాతా॥
మన్యేహంమధుసూదనంమమసుతం గర్గోక్తిమాలోచయన్
దృష్ట్వాలౌకికకృత్యమద్భుత తరంగోవర్ధనోద్ధారణం॥
శ్రద్ధైవామరవల్లభేనవిహితాద్వాతాతివర్షాద్భయాత్
సప్తాహంస్వకులస్యరక్షణమిదం ఛత్రీకృతేనాద్రిణా॥
గోష్ఠీమ్వ్యకృత్వాస్థితిమత్రకాశ్చిత్ చుల్ల్యామనుద్వాస్యసుపక్వమన్నం
విహాయభుక్తింనుమగంధచర్చాం కాశ్చిద్వ్యయుర్విస్మృతసర్వకృత్యాః॥
నివార్యమాణాఃపతిపుత్రమిత్రై రుల్లంఘ్యతద్వాక్యమనంగనిఘ్నాః
దృతంప్రయతాఃప్రియదర్శనాయ లజ్జాభయంవాస్తహితామకానాం॥
అంతర్గృహేకాశ్చనసన్నిరుద్ధాః ప్రియంహృదాలింగ్యజహుస్స్మరా
త్రింయథావ్యాధిస్థంహరిమీత్యథక్తాః సంసారదుఃఖంబహిరుత్క్షిపంతి॥
బ్రహ్మేతికృష్ణంనతుతాఃకదాపిజానం తికింతుస్మరరూపజారం
తథాపిముక్తాఃకథమిత్యనర్థా శంకానకార్యావిమతాశ్చముక్తాః॥
హరిద్విషశ్చైద్యముఖాదయోపి వైరానుబంధేనతమేవయాతాః

యాసాం(ప్రియోవల్లభఏవశౌరిః ప్రాపామలత్వంకిముతత్పదాబ్జం॥
అనంతకళ్యాణగుణోత్కరోయః గోవిందమూర్తిస్తరుణాబ్జనేత్రః
జనాఘపాపాపహనామధేయో విముక్తిదాయాఖిలమానవానాం॥
దుఃఖేనవైరేణచబాంధవేన ప్రాణిస్యభీత్యాప్యస్నేహార్ద్రయుక్త్యా
యేభక్తియుక్త్యాహరివాసుసక్తాః తఏవసర్వేబతముక్తిభాజః॥
తస్మాద్ధరింపూరుషమప్రమేయం యోగీశ్వరైరప్యవఘైరచింత్యం
స్పృశంతియస్థావరజాతయోపి ముక్తింగతాఏవనచిత్రమేతత్॥
తథామృతస్యాదురసంనిశమ్య సమాగతావీక్ష్యహరిర్విదగ్ధః
పరికాశయన్నాత్మవచోవిలాసం జగాదగోపీరిదమత్యుదారం॥
క్షేమంవోనభయం(వ్రజస్యపురతః శార్దూలసింహాదయః
స్వైరంనక్తమశేషసత్వభయదా సైసంచరంత్యద్యవై
వ్యాఘ్రాంనైవనసేషుదూరగమనం స్త్రీణామిదంసాహసం
తద్యాత(వ్రజమత్రిఘోర విపినేనస్థేయమేణీదృశః॥
అకస్మాదాగతాదూరం ఃశోపీహావసేన్నిశి
ఆలంలతాభాగ్యస్సంప్రీత్యా (ప్రతియాతగృహాన్స్వకాన్॥
అపశ్యంతోయుష్మాన్ పితృపతిసుత(భ్రాతృసుహృదో
విచిన్వంతిప్రేమ్ణానిజపర గృహేషుప్రియతమాః
గతాఃక్వాపిత్యక్త్వాస్వకులపరిపాటీంధ్రువమితి
శుక్రిధానిందంత్యాగఃకృత మలమలంనైతదుచితం॥
(హ్రియంపతీనాముపనుద్యగోప్యో అభావమాపాద్యమలీనతాంచ
శ్వశ్వోర్విరత్మనస్తాపమకీహకృత్వా సహోదరాణాముపహార్యభూసం॥
ఉత్పాద్యపిత్రోరపివైమనస్యం ఆసహ్యతాంబంధుజనస్యలబ్ధ్వా
ఆలక్ష్యవేలాసుభిలవ్యజారం నసత్కులీనాభిచరంతిరాత్రౌ॥
భర్తాయుదివిజానీయాత్ ప్రాణహానిర్భవేద్ధ్రువం
దండధారీభవేద్రాజాశ్వ శురఃకుపితోభవేత్॥
పీడయామాతృపిత రౌకురుతోవశోన్నతిం
పౌత్రాపవాదస్సపత్నీస్యాత్ బందీకుర్యాద్భటోస్తిచేత్।

నసత్కుర్వంతితనయా బహిష్కుర్వంతిబాంధవాః
లాఘవేనైవపశ్యంతి ప్రాకృతాఅపియేజనాః॥
నైవాస్తి నిష్కృయానందః ఇహాముత్రసుఖంనహి
తస్మాజ్జారాభిసరణం నేందుముఖ్యాయశస్కరం॥
వృద్ధఃషమూపిమూర్ఖోవా దురాచారగతఃప్రియః
పామరోరోగయుక్తోవా భర్తృత్యాగోనసాంప్రతం॥
కాళిందీజలపోషితద్రుమలతాభూజ ప్రసూనావృతం
రాకాచంద్రకరాభిరంజి తమిదందృష్ట్వావనంగోపికాః
యుష్మాకంబతమానసంమనసిజా క్రాంతంపదుత్కంఠితం
తద్యాతస్వపతీన్ భజధ్వమబలాస్సంపోషయధ్వంశిశూన్॥
మాంకామయిత్వాగమనంవదోషో మద్రాగిణఃప్రాణభృతస్సమస్తాః
తథాపవర్ధేయమిహార్ధరాత్రౌ తద్యాతగేహాన్ స్వపతీన్ భజధ్వం॥
ధర్మస్సనాతనఃప్రోక్తో స్త్రీణాంభర్తృనిషేవణం
పూర్వైర్మనీషిభిఃగోప్యో తత్త్యాగోనోచితఃఖలు॥
కృతార్థతాంప్రాప్తమలమ్మదీయ ధ్యానశ్రుతీర్దర్శనగానసేవాః
నజారబుద్ధిర్మయితాజాతుకార్యా అతోగృహాన్గచ్ఛతనీరజాక్ష్యః॥
ప్రియస్యచాప్రియంశ్రుత్వా వాక్యంగోప్యోమహాచ్ఛుచః
కింకర్తవ్యవిమూఢాస్తాః తూష్ణీంతస్థురవాగ్ముఖాః॥
నిశ్వాసవాతైఃప్రచురైర్భవద్భిః జ్వలద్వియోగాగ్నిశిఖాగ్రజాతైః
సుమ్లానదంతచ్ఛదపల్లవాని అవాంచికృత్వాముఖపంకజాని॥
నిర్యద్రుకణమృష్టకజ్జలకు పితపత్రికకుచస్ఫుటద్ధృదః
హస్తతాపవినమన్ముఖాంబుజాః స్మరశరాళివిదారితధైర్యాః॥
దుఃఖాతిభారేణగళద్ధవాచో గోప్యఃపదాగ్రేణభువంవిఖంత్యః
వక్తారమిత్యప్రియమప్రియాణాం ససంభ్రమాఊచురిదంమృగాక్ష్యః
మత్వాత్వాంకరుణాకరంబతవయం విశ్వస్తచిత్తాఃపరం
త్వత్పాదాంబుజసేవనాయసమయేస్మిం మారవ్యథామాగతాః

తాపం ఘోరభవానలస్య మునయః శ్రీశస్య తే సేవయా
త్యాగోస్మాకమయుక్త మిద్యభవత స్త్యక్త్వాగతానాంగృహాన్ ॥
త్వయోయదుక్తం పతిపుత్రసేవా స్త్రీణాంపరోధర్మ ఇతి ప్రియాద్య
తదేవమే వాస్త్వఖిలస్వరూపే ప్రేమార్పణం నః కిముదోవయుక్తం ॥
ఆత్మాభవాన్ సర్వశరీరభాజాం తస్మైవకామాయ ప్రియాస్సమస్తాః
అతిస్త్వయి ప్రీతిః తీవదేన క్రుతాసకిం కిం ప్రజయేతి నాథః ॥
త్యక్త్వాసమస్తాన్ పతిపుత్రబంధూన్ త్వత్పాదకంజం శరణం ప్రపన్నాః
త్వయీశత్రిప్యధికానురాగ స్వద్విగ్నదోహాయని ర్గవిప ॥
త్వత్పాదకంజం నిధాయ శశ్వత్ కుచేషు పాదో చలతః కథం నః
స్పర్శం వినా తే కరయోః కరాంభోలవంతి కర్తుం న శక్యమస్యక్ ॥
పానం వినా వాగమృతస్య కర్ణౌ శ్రోతుం న శేచ్ఛంతి పరస్య వాచః
తే సుందరాంగం ప్రసమీ తుష్యగా షంఖిన్నా వయం కిం గదితుం ప్రవృత్తాః
అస్మాన వాదర్తుమలం న తే హ్రీః యాతే తివక్తు తితః కిం నుధర్మః ॥

* ఇదిలగాయితు స్వామివారుచేసిన సంప్రార్తి *

తత్రిధారాదరాధాచధరేతియమునెతిచ
ప్రగల్భాగోపికాఉచర్న తాస్వాయుషితేక్షణా ॥
దిక్ స్మరంహాతకం కృష్ణరూపో మాధియనుదూపన త్
కింకుర్మస్త్వయి నిర్వృత్తుముపాయం నలభామహే ॥
దూపాస్మత్యాక్ష్మోహాయాం చక్రే పాపీయాన్ మదవస్త్వయి
తమస్మచ్ఛోకనిర్వాపావాన్యః పరిచ్ఛన్న మాలినం ॥
మన్యం తత్త్వాం రజేన్నద్ధాదిం ధందులానాలి తే హితం
యుద్ధైరలక్ష్యసేస్మాభిశ్చ రాధ్యవతిభిః ప్రభో ॥
యయావాయుపతిభియా స్మద్వాలఏవాతలోక్యసే
తదస్మాకం త్వయాసంగ ఏతావన్న విశంకితః ॥
అల్పంవాసమయం కృష్ణ త్వాంనపశ్యామ చేద్వయం
సర్వతోనష్టమతయో గృహకృత్యేషు నిశ్మహే ॥

ధవిష్యతికదావా యత్కదాపావాగమిష్యతి
ఇతిపశ్యతి కుమారాస్తే ప్రత్యాగమనమావ్యహా||
తాంఘారవైస్వ్యవాయానమమునా మాయత్వతాన్వితాః
గృహామద్గత్యశర్యామ ఉద్గతాఘనగర్తతః||
తవాదర్శనజంతాపం మార్త్రిదన్వాప్తానిర్యతి
ప్రతిపశ్యజనాదార్ష్ణ తదానిర్వృతిమాప్నుమః||
క్రమపరిగృద్ధతివాగిసురా గతుభితమావహాః

త్వదంగసంగలాభాయ పదాదింతాముపాస్మహే||
త్వందృగ్భిః ప్రీతిచేష్టాభిః విలాసైవిదావిధైరపి
ఆనందయధనాయసెస్తాకం మంతనాల్పవలధ్యసె||
వామోతోచతెస్తాకం ఘనివాగియామిరాత్రిమా
కృతాంగః పశ్యనః కృష్ణ త్వయ్యాశ్రాపానరతుతే||
కింకుర్మః కఉపాయోస్తి మాయిసోగ్రవాణంప్రతి
బిభ్రమః కథమంగేనా నిద్ధంతోద్యామహాత్వయా||
పోవాంతమాతామాంగాస్తాష్ పరిత్యాభ్యాపివిరక్తతః
పుష్కరకింత్వమకాషీనసాః హామంతెయమువాహాగిద||

కూలెన్యస్తానివాపాంసి కిన్నాస్తాకముమాచరః
స్నాయంతీనాంత్రైవాధనాయమ్మంకాత్యాయనింప్రియః||
యువాతిర్త్వంయువత్యోవాలకిం కృథావాపాంస్యచూచురః
హైతావత్యేవచేష్టాతె తాదాస్తాస్యనముస్తృతః||
లజ్జాపదానిపరిసధంన్యృష్ట్వాసంతుష్టిమేమ్యహాం
వృధకృధగదాస్తాని కిమియంనిస్పృహాక్రియా||
రిదంపాహాభిరంతస్తే నచేత్కిమితత్కృతం
ఉద్దీకితానయంతేవ లింగైనాతోత్రతోత్రరం||
ఆరాధితాశైలసుతా నరంధగవతీదదా
కృష్ణంసక్తంవిధాస్యామి యాస్తాస్వ్యతిక్పహాశతి||
ఉద్దీప్యోద్దీప్యసృగ్భిక్చవిలాసైః తోభయన్మనః
గీతవమోహాయస్వాంతెస్మృగిర్వృగయూవన్నాకిం||

అస్పృష్టవేణుగీతేనత్వయా నాథాంగనాస్తుగాః
అపరిగ్రహాభద్దనకిన్ను చ్ఛృత్వుంత్వవస్యసి॥
అష్టాకమితతేరూపం లోభనీయంతవాపికిం
వినిరోగాసహాఃకిన్ను శ్రధమస్యపదర్శనాం॥
పురాకిలస్మరోత్యర్థం సుందరోరూపగర్వితః
రతేరన్యత్రశతద్రూపంతన్వాపివినియుక్తవాన్॥
జనాభాగ్యప్రాదర్శనాలోభాత్
రూపంతప్రాప్యప్తర్త్మత
తతోవిస్మృత్యంతద్రూపం చిరేణత్వాముపావిశత్
కాలోయంవినియోగస్యప్రియయాభూద్విలంబితం॥
ఉక్తోపిరంజయాస్వస్త్రాన్ సహయోప్రీతిష్ఠసి
మానయాత్రియయారూప్యమలమప్రాప్స్వనాథ యా
యానాథన్యతేకాయయాతవినాయయాతత్వాయయానాథన్యతే
హ్రియంత్యక్త్వాతయాంకృష్ణయాతత్ప్రాప్యాధనాయామహా॥
జితావయాతువంగేన త్వమనంగసహాద్రజిత్
త్వయాతివజితాఃకృష్ణవయం త్వాం శరణంగతాః॥
శరణాగతసంత్యాగాత్ మాభూస్త్వంపరిత్యాయభాక్
పాతివ్రత్యపరిత్యాగాద్భృ భృమఃకిల్బిషంవయం॥
ఇతిభీతిత్వయిప్రేమా తన్వాయయతినస్తతః
తత్యాంగసంగమత్యంత మోహావాంగకృపాంబుధే॥
సద్యోప్యాసుకృపాతేస్తి నవిలంబస్వమాయయా
ఇదానీంచత్యజేనాథ శరణంయమునైవనః॥
వయంహిగోపికానాథ నాస్మాకంశాస్త్రశృంఖలా
నపరోమహ్యయోగం తెన్వ్యక్షత్వాత్తాసమాహితాః॥
ఇతితాగోపవనితాః న్యచోవినిపతితాఃభువి
శత్రైస్సృగద్గదంసాస్రు రుదంత్యోస్యస్వత్యధాంత్యఘః॥
భగవాన్సర్వబుద్ధీనాం సాక్షీకారుణ్యసాగరః
కృపయావిహ్వలస్త్రీణాముద్ధరితాన్యచీభువాః

మాయయా బహుధా భూత్వా మోహయన్నకరోత్ప్రభుః
సర్వాః పరిశ్యేకమాలింగ్య సమాజ ల్ల్రమాణి వాసహా॥
హాసనమా మాసనిపుణో గళచుంబితకైరమాః
తమధ్వం హయిభావస్య శోధవాయచ్ఛలంకృతం॥
యదుపాస్యస్యతీవత్కోపం తథ్యం మృగవిలోచనాః
హారితీవా కరవంయన్నం పగదారాఙితిస్వరం
యదాతురాగత చ్ఛిద్రిచ్చ్యస్మరో వాగ్దోషవివ్యతి
తదాద్విజేషు వావాస్తిఃఖిర్విధివిషధయోః॥
అశక్యనవిధిసైఖావనిషేధః ప్రథవిష్యతి
అతీతా యూయాముద్రిక్త స్మరత్వాచ్చాఛత్రస్తృఙ్ఖలాం॥
రమ యూనీవాకుంజేషు తాపంత్యజతవ్యాద్గతం
చిరాత్ప్రియ్యత్సుకోఽకర్త్ర గర్వే వే తేషు సమేవ్యాది॥
యుగపత్సర్వగోపీశ్చ దేవ ఏకములాలయత్
సద్యస్నంజనయాంచక్రే స్వంకల్పాత్కుంజమండలీం॥
తాభిఃఘుః నవంచక్రిత స్యాం యోగీశ్వరేశ్వరః
తేజసాప్యాయితాప్త స్యాద్యప్తాదివ్యరచనాసః
దివ్యగంధసముద్గాసఘు పంఘుపితమూర్తయః॥
గోప్యశ్చల్లోకసౌందర్యా శేమిరే ప్రేయసా సహా
తిదాకదంబాదుద్భూతా వారుణీవరుణేరితా॥
బలదేవస్తుతామాదాపపౌ కృష్ణాయచావదత్
పాయయామాసగోపీ స్తావిహారానుగుణంహరిః॥
తేనప్రవర్ధితోల్లాసాః కృష్ణంతాః పతివ్రవిరే
సఖాయః కతిచిద్గోపాః బలోముముహేరెపరం॥
పుమాంసస్త్యైరితేయుస్యా గోపీకీర్ణోద తేహరిః
కుంజేషురమతేతాభి బహిర్విహారతేపిచ॥
తరజ్జ్యోత్స్నా ఖధరా తేపాద్ధ త్రిశక్తరాననా
ధితాఖరతరుచ్చాయాః శ్రియం తేపరితస్తరూన్॥
బధ్వాతుమండలంగోప్యో మధ్యేకృత్వాతుమాధవం

వేణుం గాయతి దామోదరే [illegible] సమృద్ధస్స్వలఙ్కృతాంఘ్రియః॥
వ్యామోహనవతశ్శృఙ్గారాఢ్యః శ్రీవత్సవిభూషితవక్షా రః
గోపీనాం చిరతప్తానాం ముక్త్యుత్కటం మధ్యమూర్తిమాన్॥
ఝణంఝణితకంకణా ఘులంఘులితమేఖలాః
వారణీయక్ష్మందాక్ష సమ్యక్ పరితో హరిం॥
బహిర్వర్హార్త్రిమ్యాకాంతా ధృత్వా కృష్ణో జగత్పతిః
రాసక్రీడాం సమారేభే గోప్యోర్గోప్యోస్తు మధ్యగః॥
రాసదామానుయయౌగతిః లలితం వేణుగాయనః
ద్వయోర్ద్వయోరంతరాలే ద్వివిధస్సృష్టకృష్ణ పరితః॥
గోపీమండలమాభాస్య మధ్యగో మురళీధరః
సమదాఃప్రమదాస్సర్వా భ్రమంతం మందమవర్తయన్॥
సద్యోభినయవిజ్ఞానం తైలాప్తాలాస్యకౌశలం
కృష్ణమేకం ప్రసన్నాకా అత్యాశ్చర్యంతతోదిరి॥
కదాచిదేకవీణా సా నర్త్యాభిః పరివేష్టితా
తయాచ ననృతే కృష్ణ ఇతో హస్తాగ్రివర్తితః॥
ప్రభావమితి తత్కాలే కలానం చైవతదాన్వితః
దర్శోమేనం చ మంజీరశోభాదిభి హార్దవః త్రుటితత్రుటితః॥
మమ ప్రియాన్ మమప్రియః మమైవతవగోపాంః
అహమేవ సంగృహీత్వాకోఽపి యాయాంతరవదాంతరం॥
రతిప్రాంతాస్సమర్థాస్తా అదాయత మురళీధరః
యమునాగాయాంభలిప్రదా మాలతీమధుర్యసిద్ధయః॥
అంతరీయాంత్తరీయద్వ హారేషు వ్యత్యభ్యాగిర్భ్యః
ప్రియపాదపాయరామేణ హాసంత్యుపాన్త విహారేభ్యః॥
మాలమాపాద్యతాళ్ళేరాగ్య భూరాజ్యాలీపదధ్రిర
తాభిస్సంభోగవాంస్త్రి క్వోత్సా ఒద్వగణపాభగః॥
యమునాదైకతేప్తోస్యకి దన్త్యోపయప్రియా
తదాధారాదరాధాచసన్ని వర్షాపవతేః॥
ధారాప్రవదారామంచంతి మనస్పంతామమామునమ

ఆశ్లిష్య భగవాన్ సుష్వోత్తరీ. యోగ సమ్మృజన్॥
కిమకాండే మనశ్శోభా యూథీహాక్యస్యగ్రహీర్గిం
వినమద్వదనా ధారా శ్రైకేవం త్యజిజ్ఞషతు॥
స్వాత్మతోప్యపి ప్రేయాన్ చిరాల్లబ్ధోపి వల్లభః
తీగాంవాత్యాంనశ్యాహో గాఢస్తుం కథమితో గతిః॥
కూజంతి కోకిలా క్రపారిర్వ్యం జయంతిచమారుతాః
ఉదేత్యకిరణైర్దేవః కథంమాంచే మకల్లపి॥
దివాణచేన్న నోశాన తవదిన్యావ నేతీగం
మహాద్ధుంఖంగమిష్యామో తీవిష్యామః కథంవయం॥
పరిహాస్యక్ష్యగవాణా. హుంబన్నం దేమృగీద్యశః.
హ్యాదేవం మోపిచితాస్తి దికాయుష్మదలాభతః॥
వరిందదానిగృష్ణాంతు వచోహాంచాంగీన్యశః
యుదాయదాదిదృష్టోహ్యాస దృష్టోహం వ్యాంతివాతదా॥
నైతాన దేవ ప్రేయస్యః ప్రసన్నోస్మిపరాస్యిః
యదా రిరంసాయుష్మాకం రతిం దాస్యామిరాత్రిషు॥
మాంజానంత్యోనకుందాద్యః ప్రభాదాజ్ఞగతాంపతిం
యథద్యామితైర్దైవస్వ్యాహు సత్యోవోహం పరః పుమాన్॥
పహ్రపకోపరదామ్నిన్న యయాయంమత్స్యాఖిసీజనః
నేతరాస్సమ్యమభ్య తీర్యః కశ్చిర్భోత్రియాది సంపత్తిః॥
ఇత్యుద్దాప్యాసు తాస్స రాత్రయాపయామాస మాధవః
గృహాన్జగ్నుస్సరోజాక్ష్యః పతియక్చాప్యదాసత॥

ఇతి శ్రీ భారద్వాజ గోత్ర మద్దిరాల కోదండరామ కృతౌ
కృష్ణశుభోదయే రాసక్రీడాం తస్పమాష్టకః
సంపూర్ణం *

శ్రీసింహాచలస్తవః

గిరిజాశిఖరీశనరాశినూనం శిరసా బాలంబుజనక మానసం
కృపయా కరిపాతుమఁజసా త్వం శిటివరశేఖరితాంగతో శిఖిష్ఠః॥
ఇరిణ శేలభంపి కృపాయాణాం సదయుక్ శ్రీలవాక్యధావ ॥
శిరసా పిదళియుక్తభూధరేంద్రం దమశంబగవాబాడమూముచత్॥
సహసోత్సవిభాదక్షిణ [illegible] గిరిమాచ్ఛిద్యైరవాతలంగతా
ఇరవిసన్నులో [illegible]॥
ప్రకృతాపటలీజట [illegible] సర్వేష్టా [illegible] శ్రీశైలాం
ద్భుధరహాలిచంపి [illegible]॥
ముతలేజనతా త్యతీక్ష [illegible]
మన జాపకధేశతా స్వజా [illegible]
నరకేసరిణా పజాబ్జయుగ్మం గి [illegible]
సంగతిఃఖలుసతాంజనయిత్రీ జన [illegible]
నృహరేఃపదకంజనస్వతో మధు [illegible]
[illegible]హ్యాగ్రవగిరిశిఖరాచలాత్ పతితం [illegible]
జాహ్నవీవగరవంశపావనీ దుర్గభేదిసకలస్యబన్ధ
కృపయాపదపంకజంత్వదీయం గాంగధారమస్యజద్గిరిమూర్ధ్ని
శకలాయపితృంగసంగతా సంతతాచ్ఛసుధాసిక్త భూరి
ప్రతతిబాలసమాశ్రితమూర్ధా గిరుపైతిమరిస్వరూపతాం॥
గిరిరయంవరసింహాసంగతం సకలభూమిధరాపతిశేతే
అల్పకోపిమహతోవలంబనాత్ ఉచ్చకైఃపదమలంపరుతేహి॥
సింహాభూధరమహిమ్నిశేషభాక్ దేవసిద్ధవిమానమస్వగః
రాజతేశశిసువర్ణహారరూపీ చింతనేచహ్యదసు బ్జసట్టరే॥
చందనేపపిహితంకిటీశ్వరం దేవయానగవిభూషణాంకురం
సంతతంహ్యనుపభావ్యశంకరః తాన్యతంపయః జపత్రిమూర్ధికః॥
సింహాభూధరవిమానశేఖరే హైమపూర్ణకలశోవిరాజతే
అంబరాత్క్వటిస్వపింహమాతీతుం అవతీర్ణపూర్ణచంద్రవమాః॥
తపురిదంశవన్నసింహాసద్వదా దుర్విభావ్యమిహచందనమగ్నం
సుదర్శనంలోకదృశాం ఖలస్వస్సుదర్శనాస్యైకరేఖభర్తి॥

